

Til
Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering

Dokumenttype
Rapport

Dato
Juni 2012

EVALUERING AF PROJEKT HIGH:FIVE

EVALUERING AF PROJEKT HIGH:FIVE

Revision **1**
Dato **2012-05-07**
Udarbejdet af **Sophie Danneris Jensen, Kia Schou Borggaard,
Majbritt Skov og Lars Høeberg**

Beskrivelse **Rapport**

Ref. 70222256

INDHOLD

1.	Konklusion og anbefalinger	1
1.1	Effektivitet	1
1.2	Cost-benefit	2
1.3	Målopfyldelse	2
1.4	Relevans	3
1.5	Anbefalinger	3
2.	Indledning	6
2.1	Evalueringsens formål	6
2.2	Metode	6
2.3	Projekt High:five	6
2.4	Læsevejledning	7
3.	Effekten af High:five og den samfundsmæssige værdi	8
3.1	Det metodiske grundlag	8
3.2	Effektanalyse	10
3.3	Det samfundsøkonomiske regnestykke	14
4.	High:fives målopfyldelse	17
5.	Tæt på High:fives indsats	20
5.1	De unge: rekruttering og tilgang	20
5.2	Virksomhedskontakt	25
5.3	Jobmatch	30
5.4	Fastholdelse og opfølgning som efterværn	31
5.5	Uddannelsesmatch	34
5.6	Brobygning	35
5.7	Formidling og holdningsbearbejdning	37
5.8	High:fives organisering	39

BILAG

Bilag 1

Metodebeskrivelse for effekt og cost-benefitanalyse

1. KONKLUSION OG ANBEFALINGER

I dette kapitel gennemgås de overordnede konklusioner og anbefalinger for evalueringen af High:five. Evalueringen er gennemført af Rambøll Management Consulting (Rambøll) for Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

Evalueringen af projekt High:Five er baseret på en registerbaseret effekt og cost-benefit analyse, interviews med projektets interessenter, spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder og jobcentre samt workshops og seminarer med en række forskellige interessenter.

1.1 Effektivitet

Overordnet set viser evalueringen, at de forventede gevinster ved High:five primært består i en stærkt reduceret sandsynlighed for tilbagefald til kriminalitet. For de målgrupper, der allerede har en dom, er det mellem 27 og 30 pct., der får en dom igen inden for det første år efter start i High:five. Sammenlignes med tilsvarende kontrolgrupper er sandsynligheden for tilbagefald 54 pct. til 63 pct. mindre, hvilket må anses som en betydelig reduktion.

I forhold til uddannelse og beskæftigelse er resultaterne mere forskellige. High:five henvender sig til tre målgrupper: Målgruppe 1) er kendt af politiet, men endnu ikke dømt for lovovertrædelser, målgruppe 2) har begået småkriminalitet og har derfor en plettet straffeattest, og målgruppe 3) afsoner eller har netop afsonet en fængselsstraf. Grupperne har i året efter starten i High:five en gennemsnitlig selvforsørgelsesgrad på mellem 55 og 70 pct.; dvs. at målgruppen samlet set har været selvforsørgende hhv. 55 pct. (målgruppe 2), 59 pct. (målgruppe 3) og 70 pct. (målgruppe 1) af tiden i det første år efter etableringen af job- eller uddannelsesmatch.

Det er dog kun for målgruppe 3, dvs. unge der er kommet ind i projektet i forbindelse med afsoning af en dom, at selvforsørgelsesgraden er større end en sammenlignelig kontrolgruppe; konkret 2 procentpoint højere, stigende til 3 procentpoint i 2011 (som følge af målgruppens størrelse og begrænsede tilgængelige registerdataoplysninger er det ikke muligt at udregne en effekt for målgruppe 1).

Forskellen kan synes beskeden, men skal bl.a. ses i sammenhæng med, at High:five startede ved indgangen til en begyndende recession, hvilket formentligt har gjort det endnu sværere for unge med en plettet straffeattest at finde et fast arbejde. Dette understøttes af High:fives egne erfaringer.

Den begrænsede effekt i forhold til beskæftigelse betyder ikke, at High:fives indsats ikke har gjort en forskel for de konkrete unge, som har været omfattet af projektet. Som nævnt har målgrupperne været selvforsørgende mellem 55 og 70 pct. af tiden i det første år efter start i High:five, og etableringen af job- og uddannelsesmatch for disse unge vurderes at have spillet en stor rolle herfor. Dette underbygges i høj grad af den kvalitative analyse samt eksisterende viden på området. I samme forbindelse skal det understreges, at evalueringen viser, at High:fives indsats med etablering af job- og uddannelsesmatch er velfungerende, og at der generelt er meget stor tilfredshed med projektets indsats blandt de relevante samarbejdspartnere hos Kriminalforsorgen, politi og kommuner og blandt virksomhederne.

Når der ikke ses større signifikante effekter, end tilfældet er, indikerer det imidlertid, at alternativet til High:fives indsats, dvs. den beskæftigelsesrettede indsats, de unge modtager via jobcentrene, herunder de andre tilbud, som jobcentrene henviser til, opnår lige så gode eller næsten lige så gode resultater i forhold til beskæftigelse som High:five.

Misforhold mellem den store kriminalpræventive effekt, som High:five synes at have, men den mere beskeden merffekt på selvforsørgelsesgraden, kan skyldes, at High:five-deltagerne på forhånd er motiverede for at komme ud af kriminalitet. Men projektet vurderes at spille en vigtig rolle i forhold til at fastholde og styrke denne motivation, herunder ved at give de unge nogle muligheder og en tro på sig selv, som de kan bruge til at komme videre i livet.

1.2 Cost-benefit

For at beregne de samfundsøkonomiske konsekvenser af High:fives indsats er den reducerede kriminalitet og forskellen i selvforsørgelsesgrad for målgruppe 2 og 3 omregnet til gevinster i form af reducerede udgifter forbundet med kriminalitet (politi, retssager, afsoning mv.) og øgede skatteindtægter fra ekstra lønindkomst (og dermed også reducerede overførselsindkomster).

Overordnet set indikerer analysen, at de samfundsøkonomiske gevinster af deltagelse i High:five for målgruppe 2 er beskedne, men omvendt ganske betydelige for målgruppe 3. Det er ikke muligt at beregne de samfundsøkonomiske gevinster for målgruppe 1.

For målgruppe 2 er det samfundsøkonomiske overskud pr. matchet deltager i High:five, set over hele livsforløbet på:

- Ca. 38.000 kr. (hvis effekterne varer 10 år)
- Ca. 91.000 kr. (hvis effekterne varer 20 år)
- Ca. 140.000 kr. (hvis effekterne varer hele livet).

Det er i forlængelse heraf værd at bemærke, at overskuddet er akkumuleret over hele deltagerens livsforløb. På kort sigt (et år efter effekten er indtruffet) vil der være et samfundsøkonomisk underskud på ca. 31.000 kr. (*first year benefit*). Efter 5 år vil indsatsen dog begynde at bære frugt i form af et samfundsøkonomisk overskud på ca. 2.000 kr.

For målgruppe 3 er de samfundsøkonomiske gevinster væsentligt større end for målgruppe 2, da der for denne gruppe også kan konstateres signifikante effekter i form af en større selvforsørgelsesgrad. For målgruppe 3 er det samfundsøkonomiske overskud pr. matchet deltager i High:five således opgjort til:

- Ca. 692.000 kr. (hvis effekterne varer 10 år)
- Ca. 1,1 mio. kr. (hvis effekterne varer 20 år)
- Ca. 1,4 mio. kr. (hvis effekterne varer hele livet).

Det kortsigtede samfundsøkonomiske overskud efter 1 hhv. 5 år er 52.400 kr. hhv. 374.000 kr.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at den samfundsøkonomiske analyse er konservativ i den forstand, at den alene medtager de direkte og observerbare gevinster. Afledte gevinster i form af blandt andet et mere trygt samfund medtages ikke.

1.3 Målopfyldelse

Samlet set viser evalueringen, at High:five på de fleste områder har en høj grad af målopfyldelse, herunder ikke mindst i forhold til kerneopgaven med at etablere job- og uddannelsesmatch.

Blandt de opnåede resultater er:

- Fra 2006-2009 etablerede High:five 407 jobmatch mod en målsætning om 400
- For 2010-2011 er der etableret 193 match til 136 unge hhv. 219 jobmatch og 28 uddannelsesmatch til 200 unge. Målsætningen har været 400 job- og uddannelsesmatch.

Samlet set har High:Five siden opstarten og frem til april 2012 etableret 776 job- og uddannelsesmatch fordelt på 600 personer. Når antallet af forløb er højere end antallet af personer skyldes det, at der for en del unge er lavet flere match. Eksempelvis en indledende praktik og derefter et ordinært job.

En række af High:fives målsætninger har mere kvalitativ karakter og er for hovedpartens vedkommende fuldt opfyldt. Der vurderes stadig at være basis for en yderligere forankring og styrkelse af samarbejdet blandt visse aktører, herunder på lokalt plan.

Projektet har samtidig haft en målsætning om en forankringsmodel, men der er pt. ikke fundet en endelig model. Som beskrevet nedenfor vurderer vi imidlertid, at det vil være vanskeligt at forankre High:fives indsats hos en anden aktør end High:five selv.

1.4 Relevans

Evalueringen viser, at projekt High:five er et relevant initiativ i forhold til målgruppen og samtidig er et initiativ der nyder stor opbakning og vurderes meget positivt at langt hovedparten af projektets samarbejdspartnere blandt kommuner, Kriminalforsorgen, politi samt blandt virksomhederne og de unge selv.

Projektet stiller en række krav til de unge, der skal være opfyldt for at projektet vil arbejde med dem i forhold til job- og uddannelsesmatch. Disse krav bevirker, at en række af de unge, der har størst problemer sorteres fra, hvilket alt andet lige styrker projektets muligheder for at opnå et godt resultat med de unge. Evalueringen viser dog tydeligt, at de unge som projektet arbejder med har et reelt behov for en ekstra indsats for at få fodfæste på arbejdsmarkedet og holde sig ude af kriminalitet. Samtidig er det vores vurdering, at de opstillede krav er relevante i forhold til rekrutteringen af virksomheder som er afgørende for at etablere jobmatch.

Evalueringen viser samtidig, at projektets indsats er særligt relevant i forhold til unge, der kommer i kontakt med projektet mens de afsoner eller netop har afsonet en fængselsstraf. Evalueringen indikerer således, at der er et stort behov for at tage fat i de unge, der har fået en fængselsstraf allerede mens de afsoner og her begynde at planlægge et forløb, der kan føre til beskæftigelse og bidrage til, at de unge holder sig væk fra kriminalitet. En lang række af evalueringens informanter, herunder fra jobcentre og Kriminalforsorgen peger således på, at overgangen fra Kriminalforsorg til jobcentre ofte resulterer i, at der går relativ lang tid fra løsladelse til iværksættelse af en effektiv beskæftigelsesrettet indsats, hvorved en del af disse unge risikerer at falde tilbage i kriminalitet. High:fives indsats bidrager således til at dække behovet for en tidlig og koordineret indsats, herunder også ved at projektet styrker samarbejdet mellem de involverede aktører omkring de enkelte unge.

Projektets styregruppe har selv besluttet at styrke fokus på den del af målgruppen, der kommer direkte fra afsoning. Evalueringen viser imidlertid, at der er forsat et potentiale for at prioritere denne indsats højere, da unge fra denne del af målgruppe stadig udgør en begrænset del af de unge, der arbejdes med i forhold til job- og uddannelsesmatch.

High:five har som en del af projektets målsætning skulle undersøge mulighederne for en forankring af projektets indsats i det eksisterende system. Det er på baggrund af evalueringen imidlertid Rambølls opfattelse, at en forankring hos eksempelvis kommuner eller i Kriminalforsorgen vil betyde, at en række af de styrker, som projektet har, vil forsvinde. Evalueringen viser således, at projektets rolle som en selvstændig aktør uden for de etablerede systemer giver en række betydelige fordele i forhold til fleksibilitet, herunder muligheden for at agere i samspillet mellem kommuner, Kriminalforsorg og politi, samt i forhold til virksomhedskontakten og formentligt også i forhold til kontakten med de unge.

1.5 anbefalinger

Det er Rambølls vurdering, at projekt High:five har været en succes og har skabt en række gode resultater selvom den beskæftigelsesmæssige effekt ikke er væsentligt højere end blandt de andre muligheder, der eksisterer til de kriminalitetstruede, herunder den ordinære beskæftigelsesindsats i kommunerne.

Med udgangspunkt i de opnåede resultater samt efterspørgslen og den positive vurdering blandt projektets samarbejdspartnere og interessenter, ikke mindst kommuner, Kriminalforsorgen, politi og de unge selv, vurderer vi, at der er grundlag for fortsat støtte til projektet.

Det bør i forbindelse med fortsat støtte til projektet overvejes, om der er mulighed for at etablere et mere langsigtet finansieringsgrundlag, der kan skabe øget sikkerhed omkring projektets eksistens og dermed indsats.

Der kan i den forbindelse være behov for en ændring af High:fives organisatoriske setup, så man i stedet for at være et projekt overgår til at blive en mere permanent organisation, eksempelvis en selvejende institution eller en fond. Det anbefales ikke at organisere High:five som en enhed

under de eksisterende myndigheder, eksempelvis Kriminalforsorgen, da det er vores vurdering, at det vil medføre, at en række af de styrker, som projektet har i dag, vil gå tabt.

I forhold til den fremtidige indsats anbefaler vi følgende til projektet:

Styrket fokus på afsonere

Evalueringen viser, at projektet opnår de komparativt set bedste resultater i forhold til de unge der afsoner eller netop har afsonet. Evalueringen viser samtidig, at denne målgruppe har et stort behov for en indsats.

- Det foreslås, at fokus på unge, der afsoner eller netop har afsonet styrkes, således at denne målgruppe bliver den primære for projektet. Et styrket fokus på denne målgruppe udelukker ikke, at projektet forsat betjener unge fra de øvrige målgrupper (unge, der har begået småkriminalitet og unge, der er kendt af politiet, men endnu ikke har modtaget en dom) som henvender sig selv eller henvises fra jobcentre og lignende.
- Vi anbefaler imidlertid, at projektets opsøgende arbejde i overvejende grad bør fokusere på Kriminalforsorgens institutioner i form af fængsler og pensioner med henblik på at øge rekrutteringen fra målgruppen af afsonere.
- Det kan samtidig overvejes at indføre separate målsætninger for antallet af match knyttet til de forskellige målgrupper med henblik på at fastholde fokus på målgruppen.
- I forhold til målgruppen er det derudover vores anbefaling, at den ikke udvides til også at omfatte mere svage eller problematiske unge, da denne type af unge vil have behov for andet og mere end et jobmatch og opfølgning, hvilket kan fjerne fokus fra den nuværende kerneopgave

Vi vurderer at et styrket fokus på afsonere eller unge, der netop har afsonet vil styrke projektets effekt samt øge den samfundsmæssige værdi af indsatsen.

Overveje tiltag til at styrke fastholdelsen

Projektets beskæftigelseseffekt er afhængig af, at de unge, der placeres i job eller uddannelsesmatch fastholdes deri. Projektet har i dag en individuel tilgang til opfølgning som betyder, at der som hovedregel ikke foretages proaktiv opfølgning i forhold til den unge. Baggrunden er projektets holdning om, de unge ikke er eller skal behandles som en marginaliseret gruppe, når de bliver tilknyttet High:five.

- Vi foreslår imidlertid, at det overvejes om opfølgningsindsatsen over for de unge med fordel kan systematiseres og gøres til en integreret del af projektet; det kunne eksempelvis ske ved at udarbejde faste retningslinjer, således at projektet henvender sig til virksomhederne eller den unge med et fast interval i det første år efter den unge er blevet matchet til job, med det formål at sikre, at alt går som det skal og dermed fange evt. problemer i opløbet.
- Projektets egen opfølgning bør dog også ses i sammenhæng med brugen af mentorer, så der ikke foretages unødigt dobbeltopfølgning og det bør i den forbindelse overvejes om en mere ensartet tilgang til brugen af mentorer, herunder de kommunale mentorer, vil være hensigtsmæssigt.

Fokus på jobmatch

High:fives kerneopgave har været etablering af job- og uddannelsesmatch, men med et klart hovedfokus på jobmatch. Det er vores vurdering, at High:five fortsat bør koncentrere sig om kerneopgaven. Kerneopgaven kan dog ikke stå alene, og der er derfor behov for, at High:five fortsætter sin brobygningsfunktion og er med til at sikre den røde tråd for den unge, så de hjælper den unge med at navigere mellem de forskellige myndigheder. High:fives indsats i forhold til det mere opsøgende og formidlende arbejde er ligeledes en forudsætning for High:fives gode resultater, da det bl.a. spiller ind i forhold til rekruttering og etablering af samarbejde. Det er således vores

vurdering, at High:five fremadrettet i det store og hele bør bibeholde den samme opgaveportefølje som i dag.

- Det er vores vurdering, at et øget fokus på matchning til uddannelse vil have konsekvenser for High:fives etablerede brand som virksomhedsrepræsentant og jobmatchfunktion, ligesom det stiller andre krav til High:fives kompetencer. Hvis og når uddannelse skal tænkes ind i projektets indsats, vil det derfor være mest hensigtsmæssigt, at det sker i form af virksomhedsforankret uddannelse, dvs. ved etablering af elev-, praktik- og lærepladser.

2. INDLEDNING

I denne rapport præsenteres evalueringen af projekt High:five. Evalueringen er gennemført af Rambøll Management Consulting for Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

2.1 Evalueringens formål

Evalueringen udspringer af forliget om Satspuljen for 2012. Som led i en forlængelse af støtten til High:five blev det samtidig besluttet at gennemføre en evaluering med henblik på, at der forud for næste års satspuljeforhandlinger kan tages stilling til, om projektet skal forlænges yderligere.

Evalueringen skal i forlængelse heraf kortlægge og vurdere:

- High:Five's implementering samt mål- og resultatopfyldelse
- Relevansen af High:Five's indsats
- Effekten af High:fives indsats samt
- Den samfundsmæssige værdi som High:Five skaber.

2.2 Metode

Evalueringen af projekt High:Five er baseret på en række forskellige analyser og datakilder:

- En registerbaseret effektanalyse baseret på matching
- En registerbaseret cost-benefitanalyse
- En kvalitativ analyse af interviewdata og en række skriftlige kilder. Rambøll har som led i evalueringen gennemført 49 interviews med projektets medarbejdere, styregruppen virksomheder, samarbejdspartnere blandt Kriminalforsorg, kommuner og politi samt en række unge, der har deltaget i High:five
- En spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige virksomheder som High:five samarbejder eller har samarbejdet med samt en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige jobcentre
- Workshops og seminarer med projektets medarbejdere samt en række interessenter.

De forskellige datakilder er koblet via metodetriangulering med henblik på besvarelse af evalueringens spørgsmål.

2.3 Projekt High:five

Projekt High:five blev etableret i 2006 af Virksomhedsforum for Socialt Ansvar (VFSA) med det primære formål at etablere job og/eller uddannelsespladser til unge, der er i fare for marginalisering på grund af kriminalitet. Projektet forsøger samtidig at ændre holdningen til straffeattesterne samt styrke samarbejdet mellem kriminalforsorgen, kommunerne, politiet, og andre interessenter.

Projektet har fra begyndelsen været finansieret af satspuljemidler. Endvidere har en række store virksomheder i VFSA støttet projektet i form af bl.a. kontorfaciliteter. Projektet dækkede indledningsvist i Storkøbenhavn, Fyn, Østjylland, Sønderjylland, men har siden 2010 været landsdækkende i forbindelse med, at bevillingen fra satspuljen blev øget fra 5 til 10 mio. kr. årligt. Bemanningen er i samme omgang øget fra 5 til 15 fuldtidsansatte.

High:fives opgaver kan i praksis inddeles i fire overordnede funktioner:¹

- Kerneopgaven med etablering af job og uddannelsesmatch
- Brobygning, hvor projektet søger at styrke samarbejdet mellem myndigheder, virksomheder og de unge i relation til kerneopgaven
- Opsøgende og formidlende arbejde over for unge, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommuner, Kriminalforsorgen og politiet.
- Langsigtede bestræbelser på at udvikle og holdningspåvirke.

---

¹ Opgaveinddelingen er udviklet i forbindelse med statusrapporten for 2011 og har således ikke været en eksplicit del af projektets strategi: Discuss (2012): "Evaluering 2011. Projekt High:five".
http://u1221h7.nixweb01.dandomain.dk/sites/default/files/highfive/Rapport_til_tryk_01.12.pdf

2.4 Læsevejledning

Rapporten er struktureret som følger:

- I kapitel 3 analyseres effekten af High:five i forhold til beskæftigelse, uddannelse og tilbagefald til kriminalitet. I forlængelse heraf analyseres det samfundsøkonomiske udbytte af High:five
- Kapitel 4 indeholder en status på High:fives målopfyldelse i forhold til de opstillede målsætninger og succeskriterier
- Kapitel 5 ser på de centrale indsatser i projektet og hvordan de bidrager til den overordnede effekt opnåelse.
- I bilag er metoden for effekt og cost-benefitanalysen nærmere beskrevet.

3. EFFEKTEN AF HIGH:FIVE OG DEN SAMFUNDSMÆSSIGE VÆRDI

I dette kapitel analyserer vi effekten af High:fives indsats. I forlængelse heraf analyseres den samfundsøkonomiske værdi, som følger af den effekt, High:five skaber.

Helt overordnet peger analysen på, at støtten til High:five er en god samfundsøkonomisk investering; særligt i forhold til de unge, der har deltaget i projektet i umiddelbar forlængelse af en afsoning. Den primære forklaring herpå er en stærkt reduceret sandsynlighed for tilbagefald til kriminalitet. Blandt de unge, hvor der er gennemført job- eller uddannelsesmatch, er der således en sandsynlighed for tilbagefald til kriminalitet, der er under det halve af sandsynligheden i sammenlignelige kontrolgrupper. Kriminalitet koster samfundet store summer, hvorfor denne effekt i sig selv er forbundet med positive gevinster.

For de unge, der kommer til High:five i umiddelbar forlængelse af en fængselsstraf (målgruppe 3), er der endvidere en positiv beskæftigelseseffekt, idet de unge i denne gruppe har en højere selvforsørgelsesgrad end tilsvarende unge. Endvidere indikerer analysen, at effekterne vedbliver i flere år, efter at forløbet er afsluttet. Fra et samfundsøkonomisk synspunkt er der for denne gruppe tale om relativt store gevinster.

De enkelte resultater uddybes i det følgende.

3.1 Det metodiske grundlag²

Analysen af High:fives effekt samt analysen af den samfundsøkonomiske værdi (cost-benefit) bygger på et omfattende registermateriale på individniveau, hvor deltagerne i High:five sammenlignes med tilsvarende unge.

Udgangspunktet for indsatspopulationen er deltagere i projektet High:five med et gyldigt personnummer, og hvor der samtidigt er registreret oplysninger i de relevante registre. Ud over High:five-deltagerne opstilles en række kontrolpopulationer. Med personnumre som nøgle kan en lang række baggrundsvariabler og oplysninger om deltagerne/kontrolgruppen fra forskellige registre kobles sammen.

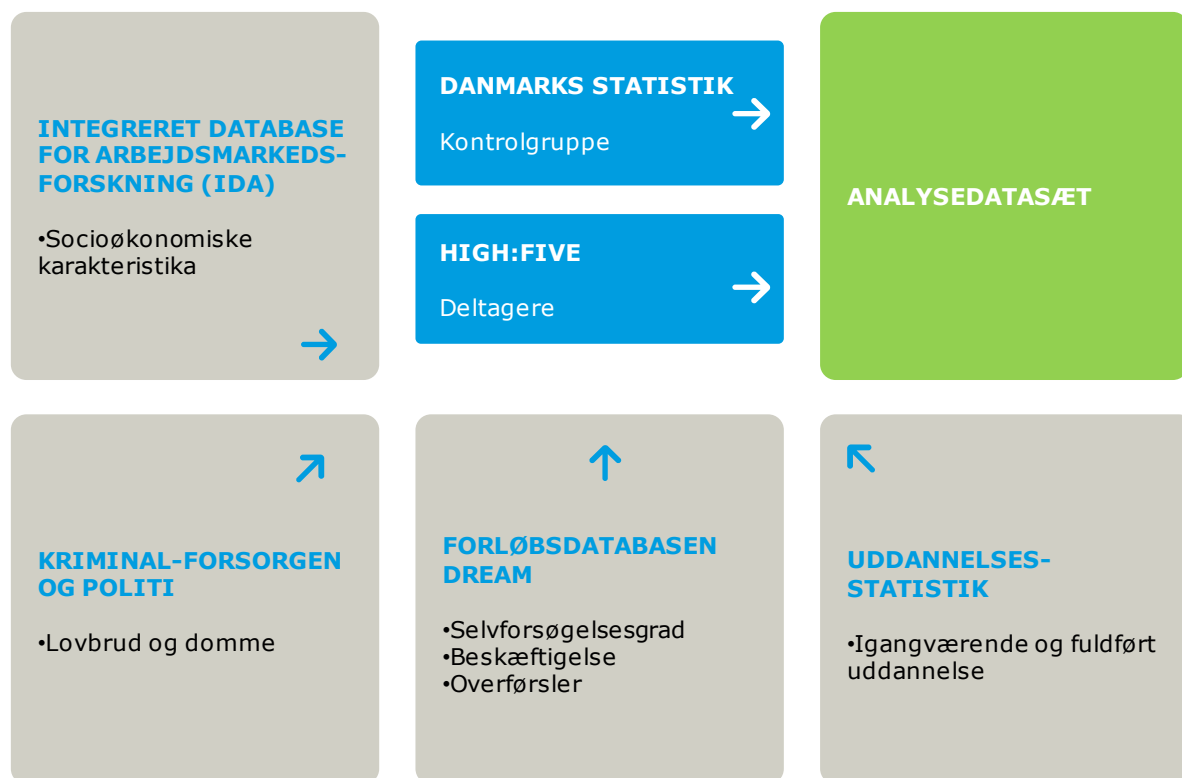
De anvendte data

Figur 3-1 viser i overskrifter de centrale registre, som er anvendt til analysen. Dertil kommer oplysninger fra befolkningsstatistikken, ligesom data fra High:fives interne systemer er anvendt til at identificere personnumrene på deltagerne og andre relevante oplysninger.

---

² Metoden bag effekt- og cost-benefit-analysen beskrives mere detaljeret i bilag.

Figur 3-1: Registerdatagrundlag

High:five har overordnet set tre målgrupper, der er differentieret ved graden af kriminalitet og tid siden afsoning:

- Målgruppe 1: Er kendt af politiet, men endnu ikke dømt for lovovertrædelser
- Målgruppe 2: Har begået småkriminalitet og har derfor en plettet straffeattest
- Målgruppe 3: Afsoner eller har netop afsonet en fængselsstraf.

Grundet forskellige baggrundskarakteristika for disse tre målgrupper analyseres grupperne hver for sig. For målgruppe 1, dvs. unge, som endnu ikke har modtaget en dom, har målgruppens størrelse og de begrænsede tilgængelige registerdataoplysninger for de relativt unge mennesker gjort en effektanalyse og særligt en cost-benefit-analyse vanskelig. Således er denne målgruppe alene belyst deskriptivt.

For at kunne identificere eventuelle effekter ved High:five i forhold til uddannelse, beskæftigelse og kriminalitet sammenlignes hver målgruppe med en kontrolpopulation, der så vidt som muligt er udtrukket, så de afspejler High:fives målgrupper.³

Uobserverede forhold peger i begge retninger

Der er en række forhold, som det ikke er muligt at kontrollere for, og som kan have betydning for, hvordan deltagerne i High:five hhv. kontrolgruppen klarer sig i forhold til de opstillede effektmål.

³ Målgrupperne for High:five er generelt "tungere" end de i udgangssituationen definerede kontrolgrupper i forhold til parametre som kriminalitetshistorik og selvforsørgelse, herunder lønindkomst. Dette er der i høj grad rettet op på ved at anvende en statistisk matching-metode, hvis formål er at korrigere for en række observerbare karakteristika hos personer i målgrupperne og kontrolgrupperne, der kan påvirke effektmålene. Dermed renses effektmålene så vidt som muligt for faktorer, som ikke kan tilskrives High:five, men derimod deltageres personlige karakteristika. I den konkrete effektanalyse er der kontrolleret for køn, alder, etnicitet, bopæl, kriminalitetshistorik (antal domme fordelt på forskellige typer af kriminalitet) og selvforsørgelsesgrad før kontakt med High:five. I praksis sker matchingen ved, at der beregnes en sandsynlighed for at deltage i High:five for hver enkelt person i indsats- og kontrolgruppen. Denne sandsynlighed kaldes en propensity score.

High:five stiller følgende krav til deres deltagere inden påbegyndt samarbejde:

- De skal have viljen til at arbejde
- De skal have lagt deres kriminalitet bag sig
- De skal være stoffri eller i behandling
- De skal have en fast bopæl.

Disse krav kan der ikke kontrolleres for og det peger på, at deltagerne i High:five er stærkere end kontrolgruppen, hvilket i givet fald fører til en opadgående bias i effekterne. I den anden ende trækker imidlertid, at High:five foretager visitation af de unge og her vurderer, om de unge har et reelt behov for hjælp. Typisk er der unge med lavt selvværd, selvtillid og unge der har udfordringer i forhold til de sociale og personlige kompetencer der kan være afgørende for at skaffe et job. Dette fører til en nedadgående bias i effekterne.

For målgruppe 3 er der endvidere den udfordring, at nogle af de unge, der indgår i kontrolgruppen, kan have afsonet i hjemmet med fodlænke, mens deltagerne i projektet i målgruppe 3 alle har afsonet i fængsel. Dette kan ligeledes føre til en nedadgående bias i effekterne.

3.2 Effektanalyse

High:fives overordnede formål er at sikre arbejdsmarkedstilknytning og uddannelse til de unge, der er i fare for marginalisering som følge af kriminalitet. Såfremt dette lykkedes, vil en sidegevinst også være en kriminalpræventiv effekt. Set i lyset heraf, er der i effektanalysen anvendt følgende effektmål:

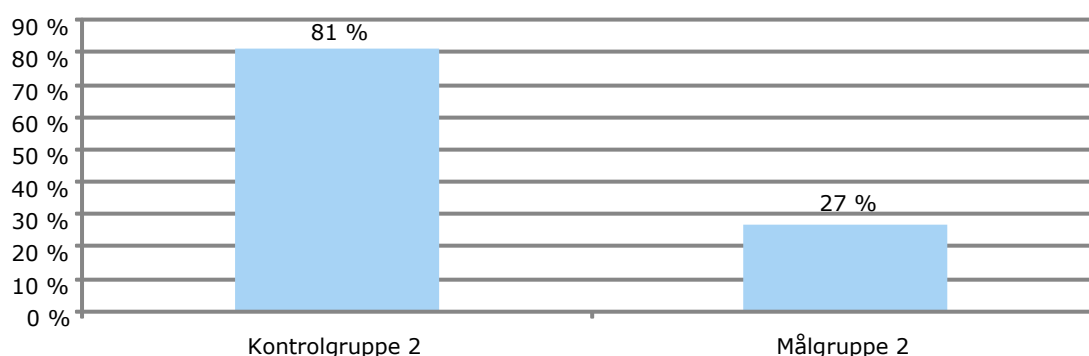
- Selvforsørgelsesgrad
- Indkomst
- Tilbagefaldssandsynlighed (til kriminalitet)
- Uddannelse

Selvforsørgelsesgrad opgøres bredt som andelen af uger i året, hvor den unge har været selvforsørgende eller under uddannelse. Indkomst opgøres som gennemsnitsindkomst. Tilbagefaldssandsynlighed defineres som sandsynligheden for at få en dom for kriminalitet efter start i High:five. Uddannelse opgøres i form af højest fuldførte uddannelse og andel, der er i gang med uddannelse. Det er dog alene i forhold til selvforsørgelsesgrad og i særdeleshed tilbagefaldssandsynligheden, at en signifikant effekt er observeret.

Målgruppe 2

For målgruppe 2 er der en betydelig, signifikant reduceret tilbagefaldssandsynlighed. Som illustreret i nedenstående figur, er det 27 pct. af High:fives målgruppe 2, der har modtaget en ny dom, mens det for kontrolgruppens vedkommende er 81 pct. Samlet set har de unge, der har været omfattet af job- og uddannelsesmatch i High:five en sandsynlighed for at modtage en ny dom, der er 54 pct. mindre end en sammenlignelig kontrolgruppes.

Figur 3-2: Tilbagefald til ny kriminalitet

I forhold til selvforsørgelsesgrad er der ingen signifikant effekt af High:fives indsats. Dette betyder ikke, at High:fives indsats ikke har gjort en forskel for de konkrete unge, som har været omfattet af projektet i forhold til beskæftigelse og uddannelse. Som det fremgår af nedenstående

tabel, har målgruppen været selvforsørgende i 55 pct. af tiden i det første år efter start i High:five, og etableringen af job- og uddannelsesmatch for disse unge kan meget vel have spillet en stor rolle herfor, hvilket underbygges af den kvalitative analyse.

Når der ikke ses nogen signifikant effekt, betyder det i stedet, at alternativet til High:fives indsats; dvs. den beskæftigelsesrettede indsats, de unge i målgruppe 2 modtager via jobcentrene, opnår lige så gode resultater som High:five. Det bør i den forbindelse dog nævnes, at en del af de unge netop henvises til projektet fra jobcentrene fordi man i jobcentrene vurderer, at man ikke har et tilsvarende tilbud, der kan skaffe de unge i beskæftigelse.

Tabel 3-1 Selvforsørgelsesgrad året efter start i High:five

	Selvforsørgelsesgrad 1 år efter High:five	Selvforsørgelsesgrad 2011
Kontrolgruppe 2	59 %	59 %
Målgruppe 2	55 %	57 %

Det fremgår af nedenstående tabel, at den gennemsnitlige lønindkomst for High:fives deltagere er relativt dårligere end for kontrolgruppen. Dette indikerer, at High:five-deltagere besætter jobs, som er relativt dårligere lønnet.

Tabel 3-2 Indkomst efter High:five

	Lønindkomst 2010	Bruttoindkomst 2010
Kontrolgruppe 2	81.805 kr.	130.000 kr.
Målgruppe 2	59.949 kr.	110.000 kr.

Det fremgår af nedenstående tabeller, at der for målgruppe 2 heller ikke er nogen signifikante effekter i forhold til uddannelse. Som beskrevet i afsnit 5.5, kan en forklaring være, at High:five først relativt sent har fået en selvstændig målsætning om uddannelsesmatch, ligesom det er projektets erfaringer, at målgruppen som hovedregel ikke er fokuseret på uddannelse. Modsat kontrolgruppen er der relativt mange i målgruppe 2, som alene har opnået en grundskoleuddannelse. Selv om kontrolgruppen dermed er relativt bedre uddannet end målgruppen har relativt få i denne gruppe dog opnået mere end en ungdoms- eller erhvervsuddannelse.

Tabel 3-3 Igangværende uddannelse primo 2011

Igangværende uddannelse	Kontrolgruppe 2	Målgruppe 2
Grundskole	11 %	6 %
Almene gymnasiale uddannelser	21 %	15 %
Erhvervsgymnasiale uddannelser	11 %	9 %
Erhvervsfaglige grundforløb	21 %	29 %
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	16 %	26 %
Mellemlange videregående uddannelser	5 %	3 %
Bachelor	16 %	12 %
I alt	100 %	100 %
Andel i gang	29 %	23 %

Tabel 3-4 Højest fuldførte uddannelse primo 2011

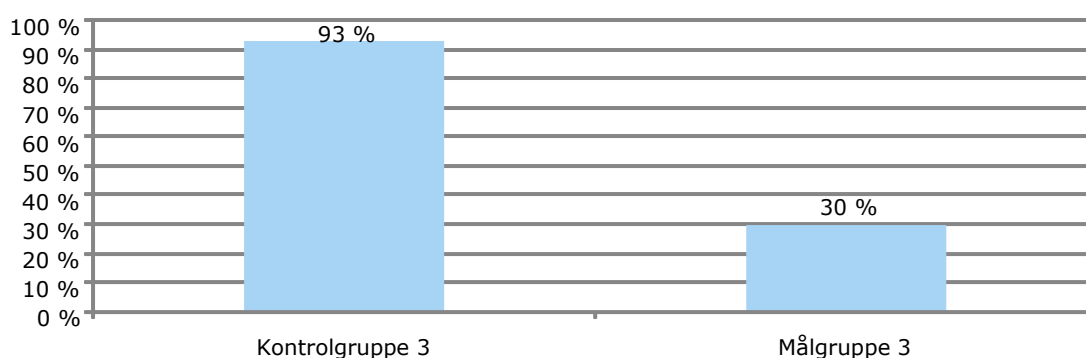
Højest fuldførte uddannelse	Kontrolgruppe 2	Målgruppe 2
Grundskole	65 %	86 %
Almene gymnasiale uddannelser	6 %	3 %
Erhvervsgymnasiale uddannelser	8 %	2 %
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	20 %	6 %
Korte videregående uddannelser	2 %	0 %
Uoplyst	0 %	3 %
I alt	100 %	100 %

Målgruppe 3

For målgruppe 3 er der en signifikant positiv effekt i forhold til både tilbagefaldssandsynlighed og selvforsørgelsesgrad.

I forhold til tilbagefald er sandsynligheden for en ny dom 63 pct. mindre for deltagere i High:fives målgruppe 3 end for en sammenlignelig kontrolgruppe. Det skal endvidere bemærkes, at ingen af deltagerne i High:fives målgruppe 3 har modtaget en ny fængselsdom efter at være startet i High:five. For de 30 pct., der har haft tilbagefald, er der med andre ord alene tale om tilbagefald til domme, der ikke giver fængselsstraf.

Figur 3-3: Tilbagefald til ny kriminalitet

I forhold til selvforsørgelsesgraden er den 2 procentpoint højere for High:fives målgruppe end for en sammenlignelig kontrolgruppe et år efter. I løbet af 2011 er den 3 procentpoint højere, hvilket indikerer en vedvarende effekt. For målgruppe 3 indikerer effektanalysen altså, at High:fives indsats er bedre til at få målgruppen i job og fastholde dem end normalindsatsen i jobcentrene.⁴

Tabel 3-5 Selvforsørgelsesgrad året efter start i High:five

	Selvforsørgelsesgrad 1 år efter High:five	Selvforsørgelsesgrad 2011
Kontrolgruppe 3	57 %	57 %
Målgruppe 3	59 %	60 %

Mens målgruppen opnår en højere selvforsørgelsesgrad, er den gennemsnitlige indkomst mindre end for en sammenlignelig kontrolgruppe. Som bemærket for målgruppe 2, indikerer dette, at High:fives deltagere besætter jobs, som er relativt dårligere lønnet.

⁴ Det skal bemærkes, at normalindsatsen i en del tilfælde også vil være særlige projekter og relativt intensive indsats, der på flere måder kan sammenlignes med den indsats, High:five giver.

Tabel 3-6 Indkomst efter High:five

	Lønindkomst 2010	Bruttoindkomst 2010
Kontrolgruppe 3	90.306 kr.	150.000 kr.
Målgruppe 3	68.803 kr.	120.000 kr.

I forhold til uddannelse er der heller ikke for målgruppe 3 nogen signifikant effekt af High:five. Ikke desto mindre er relativt flere i High:Five i gang med en uddannelse i forhold til kontrolgruppen.

Tabel 3-7 Igangværende uddannelse primo 2011

Igangværende uddannelse	Kontrolgruppe 3	Målgruppe 3
Erhvervsfaglige grundforløb	33%	38%
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	50%	63%
Mellemlange videregående uddannelser	8%	0%
Bachelor	8%	0%
I alt	100%	100%
Andel i gang	17%	23%

Tabel 3-8 Højest fuldførte uddannelse primo 2011

Højest fuldførte uddannelse	Kontrolgruppe 3	Målgruppe 3
Grundskole	66%	76%
Almene gymnasiale uddannelser	1%	0%
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	23%	13%
Korte videregående uddannelser	0%	1%
Uoplyst	10%	10%
I alt	100%	100%

Kan finanskrisen og ungdomsarbejdsløshed føre til undervurderede beskæftigelseseffekter?

En stigning i selvforsørgelsesgraden på i gennemsnit 2 pct. i løbet af et år – som tilfældet for målgruppe 3 – synes måske umiddelbart ikke af ret meget. Men her er det værd at tage i betragtning, at deltagerne i målgruppe 3 som udgangspunkt har haft en begrænset arbejdsmarkedstilknnytning, er relativt dårligt uddannede og har optrådt hyppigt i politiets registre. En hypotese kunne være, at det har spillet ind, at High:five startede ved indgangen til en begyndende recession. I projektets løbetid har ungdomsarbejdsløsheden således været stigende, hvilket måske har gjort det endnu sværere for unge med en plettet straffeattest at finde et fast arbejde. Som det fremgår af tabellen nedenfor er der dog ikke noget der tyder på, at de unges evne til at fastholde beskæftigelsen er blevet påvirket af recessionen.

Tabel 3-9 Udvikling i selvforsørgelsesgrad

Start	Selvforsørgelsesgrad et år efter	
	Gruppe 2	Gruppe 3
2007	55 %	56 %
2008	62 %	54 %
2009	61 %	62 %
2010	59 %	58 %

Det store misforhold, der er mellem den store kriminalpræventive effekt, som projektet synes at have, men den mere beskedne effekt på selvforsørgelsesgraden illustrerer, at High:five-deltagerne er motiverede til at komme i beskæftigelse og lægge kriminaliteten bag sig, men det kan være vanskeligt at fastholde beskæftigelsen. Projektets erfaringer viser, at hvis der er afskedigelser i virksomheden, vil de unge fra High:five ofte stå først for til at ryge ud igen.

Misforholdet mellem den kriminalpræventive effekt og beskæftigelseseffekten taler samtidig for, at motivationsfaktoren er relativt stor for deltagerne i High:five. Som nævnt, er et af kravene til deltagerne i High:five, at de skal have lagt deres kriminalitet bag sig, og den store effekt på tilbagefald kan måske være et udslag af denne motivation. Evalueringen underbygger dog, at det, at de unge er blevet matchet med et job og løbende har kunnet trække på High:five, for mange har gjort en stor forskel i forhold til at holde sig uden for kriminalitet.

Endelig kan tekniske årsager være en supplerende forklaring. Nogen kriminelle "lever" af kriminalitet. Dvs. de modtager ikke kontanthjælp eller anden forsørgelse og vil i registrene således optræde som "selvforsørgende". Noget af det første, High:Five gør, når en ung henvender sig, er at sikre, at vedkommende er kendt af kommunen, blandt andet ved at tilskynde dem til at søge kontanthjælp, hvis de er berettiget hertil. Dette kan være med til at forklare, at andelen af kontanthjælpsmodtagere i High:five er relativt større end i kontrolgruppen.

Målgruppe 1

Som nævnt, er det ikke muligt at lave en egentlig effektanalyse for målgruppe 1, dvs. unge, som endnu ikke har modtaget en dom, da målgruppens størrelse og de begrænsede tilgængelige registerdataoplysninger for de relativt unge mennesker gør det vanskeligt at opstille en kontrolgruppe. Det betyder, at det ikke er muligt at konkludere, om indsatsen for denne målgruppe gør en forskel i forhold til normalindsatsen.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er selvforsørgelsesgraden i det første år efter High:five 70 pct., faldende til 63 pct. i 2011. Det skal bemærkes, at personer under 18 år kan være forsørgt af deres forældre og således vil være registreret som selvforsørgende. Ved det fyldte 18. år overgår en del til kontanthjælp, hvilket kan forklare den lavere selvforsørgelsesgrad i dag. Det skal samtidig bemærkes, at populationen er relativt lille.

Tabel 3-10 Indkomst (2010) og selvforsørgelsesgrad

Gns. selvforsørgelsesgrad		Gns. bruttoindkomst	Gns. lønindkomst
1 år efter High:five	i dag (2011)		
70 %	63 %	100.514 kr.	54.155 kr.

3.3 Det samfundsøkonomiske regnestykke⁵

For at beregne de samfundsøkonomiske konsekvenser af High:fives indsats er den reducerede kriminalitet (for målgruppe 2 og 3) og den øgede selvforsørgelsesgrad (for målgruppe 3) omregnet til gevinster i form af reducerede udgifter forbundet med kriminalitet (politi, retssager, afsøning mv.) og øgede skatteindtægter fra ekstra lønindkomst (og dermed også reducerede overførselsindkomster).

Udgangspunktet for det samfundsøkonomiske regnestykke er en opgørelse af det økonomiske livsforløb for den gennemsnitlige person, der har været med i projektet High:five. De forventede gevinster ved projektet High:five opgøres som forskellen mellem nettobidraget i basisscenariet, dvs. det forventede livsforløb for unge i målgruppen, som ikke har været en del af High:five, og et alternativt livsforløb, der er korrigeret for betydningen af at have deltaget i High:five. I beregningen af de økonomiske livsforløb antages udgifter til sundhed, fritid og kultur mv. i basisscenariet at være det samme som normalbefolkningen.

Værdisætningen af de forskellige effekter forbundet med High:five tager ligesom afgrænsningen af effekterne udgangspunkt i en pragmatisk tilgang til fastsættelse af priser på gevinster og omkostninger. For eksempel indgår indkomstoverførsler normalt ikke i denne type analyser, men da de er vigtige i forhold til vurderingen af afkastet på det offentlige investeringer i foranstaltninger, er analysen suppleret med en beregning af ressourcetrækket på den offentlige sektor ved High:five.

Denne afgrænsning er valgt, da fokus er på afkastet af investeringen for det offentlige og for deltageren. Dette betyder omvendt, at resultatet af analysen er udtryk for konservative skøn over

⁵ En nærmere beskrivelse af den anvendte metode til beregning af den samfundsmæssige værdi findes i bilag.

værdien af indsatsen, idet de faktiske økonomiske besparelser vil være højere, hvis værdien af afledte effekter også var medtaget.

Da High:five kun har eksisteret i 6 år, og da målgruppen kun er 15-25 år, findes der kun registeroplysninger frem til og med deltagerne, der er i starten af 30'erne. For at konstruere de økonomiske livsforløb for deltager- og kontrolgruppe er de forskellige parametre i cost-benefit-beregningerne således fremskrevet med en faktor svarende til den generelle aldersafhængige udvikling i normalbefolkningen. Da det således heller ikke er muligt at estimere de faktiske effekter over en længere periode, er der i stedet opstillet tre scenarier for de samfundsøkonomiske nettogevinster, afhængigt af om effekterne varer 10 år, 20 år eller hele livet. At effekterne varer hele livet (eller 10 år eller 20 år), betyder, at de unge, der har været omfattet af job- eller uddannelsesmatch, fortsætter med at være mindre kriminelle og mere selvforsørgende i en grad svarende til resultaterne i effektanalysen.

I tillæg hertil er der regnet på to kortsigtede scenarier, der belyser effekterne af High:five 1 år henholdsvis 5 år efter effekternes indtræden. Effekternes indtræden er bestemt af gennemsnitsalderen for målgruppen.

Resultater

For målgruppe 2 er de eneste signifikante (positive) effekter af High:five det reducerede tilbagefald til kriminalitet (selvforsørgelsesgraden er reelt mindre for målgruppe 2 end for kontrolgruppen et år efter start i High:five). Ikke desto mindre vil dette give et samfundsøkonomisk overskud pr. deltager i High:five, der har været omfattet af job- eller uddannelsesmatch set over hele livsforløbet på:

- Ca. 38.000 kr. (hvis effekterne varer 10 år)
- Ca. 91.000 kr. (hvis effekterne varer 20 år)
- Ca. 140.000 kr. (hvis effekterne varer hele livet).

Da det samfundsøkonomiske overskud alene kan tilskrives reduceret kriminalitet, tilfalder hele overskuddet det offentlige. Det er i forlængelse heraf værd at bemærke, at overskuddet er akkumuleret over hele deltagerens livsforløb. På kort sigt (et år efter effekten er indtruffet) vil der være et samfundsøkonomisk underskud på ca. 31.000 kr. (*first year benefit*). Efter 5 år vil indsatsen dog begynde at bære frugt i form af et samfundsøkonomisk overskud på ca. 2.000 kr.

For målgruppe 3 er de samfundsøkonomiske gevinster væsentligt større end for målgruppe 2, da der for denne gruppe også kan konstateres signifikante effekter i form af en større selvforsørgelsesgrad. En stigning i selvforsørgelsesgraden på ca. 2 pct. er generelt forbundet med en indtægtsstigning på ca. 5.000 kr. (hvis der tages afsæt i den gennemsnitlige lønindkomst uanset alder). For målgruppe 3 er det samfundsøkonomiske overskud pr. matchet deltager i High:five således opgjort til:

- Ca. 692.000 kr. (hvis effekterne varer 10 år)
- Ca. 1,1 mio. kr. (hvis effekterne varer 20 år)
- Ca. 1,4 mio. kr. (hvis effekterne varer hele livet).

Det kortsigtede samfundsøkonomiske overskud efter 1 hhv. 5 år er 52.400 kr. hhv. 374.000 kr. Da der for målgruppe 3 også er en effekt i form af en øget selvforsørgelsesgrad – og dermed en ekstra lønindkomst – tilfalder en del af overskuddet også deltageren selv. Efter 1 år er det således 1.400 kr., der kan anses som et privatøkonomisk overskud.

Tabel 3-11 viser en oversigt over de beregnede nettobidrag, afhængigt af målgruppe og scenarie.

Tabel 3-11: Oversigt over nettobidrag afhængigt af målgruppe og scenarie

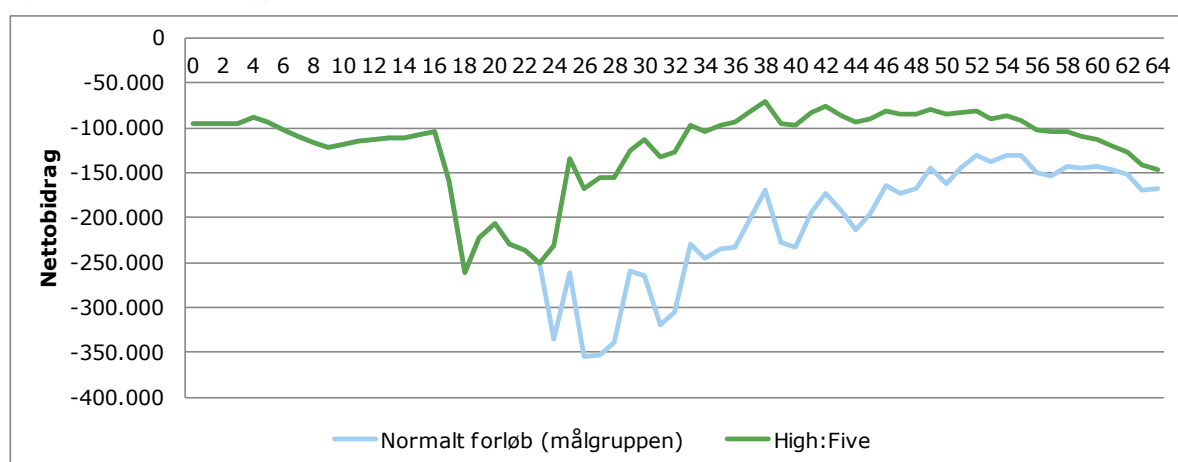
Målgruppe 2	Det offentlige i alt (nettobidrag)	Deltagere	Samlet
1 år	-30.560 kr.	0	-30.560 kr.
5 år	1.978 kr.	0	1.978 kr.
Scenarie 1 (effekter varer 10 år)	38.165 kr.	0	38.165 kr.
Scenarie 2 (effekter varer 20 år)	90.761 kr.	0	90.761 kr.
Scenarie 3 (effekter varer hele livet)	140.432 kr.	0	140.432 kr.
Målgruppe 3			
1 år	51.003 kr.	1.411	52.413 kr.
5 år	367.865 kr.	6.032	373.898 kr.
Scenarie 1 (effekter varer 10 år)	681.957 kr.	10.025	691.982 kr.
Scenarie 2 (effekter varer 20 år)	1.076.916 kr.	16.041	1.092.957 kr.
Scenarie 3 (effekter varer hele livet)	1.337.954 kr.	21.327	1.359.281 kr.

Illustration af livsforløb

Som illustration af beregningsmetoden knyttet til livsforløb er der i figuren nedenfor vist livsforløbet for målgruppe 3 i scenarie 3, hvor det antages, at effekterne varer hele livet.

Figuren viser udviklingen i nettobidraget til samfundet pr. alderstrin i basisscenaeriet (for kontrolgruppen – blå) og High:five-deltageren (grøn). Det er den tilbagediskonterede værdi (nutidsværdien af deltagelsen) af nettobidragene per alderstrin, der giver det totale samfundsøkonomiske overskud.

I figuren ses, at de to grupper har samme nettobidrag indtil det 22. år, hvor effekten af High:five indtræder. Herefter fortsætter kontrolgruppen den kriminelle løbebane, mens High:five-deltagerne holder sig ude af kriminalitet og samtidigt bliver mere selvforsørgende. Effekten er særligt stor i 20'erne og 30'erne (forskellen mellem den blå og grønne linje). Effekten aftager, i takt med at man nærmer sig pensionsalderen, ligesom omfanget af kriminalitet i kontrolgruppen generelt er stærkt aftagende efter de 40 og dermed også gevinsten ved reduceret kriminalitet i High:five.

Figur 3-4: Nettobidrag pr. alderstrin

Tilsvarende figurer er vist i bilaget for de øvrige scenarier samt for målgruppe 2.

4. HIGH:FIVES MÅLOPFYLDELSE

I dette kapitel analyseres High:fives målopfyldelse i forhold til de målsætninger og succeskriterier, der har været grundlag for bevillingen til High:five.

Det overordnede formål med High:five har gennem hele projektperioden været at sikre bedre job- og uddannelsesmuligheder for unge, der ellers vil være i fare for marginalisering på grund af kriminalitet. Hertil knytter sig en række kvantitative mål om job- og uddannelsesmatch samt en række mere kvalitative mål knyttet til bl.a. virksomhedskontakt, udvikling af værktøjer og metoder, samarbejde med forskellige aktører og udvikling af forankringsmodel.

I skemaet nedenfor gennemgås de enkelte målsætninger, og målopfyldelsen vurderes.

Projektets målopfyldelse ser tilbage på perioden fra 2006 og frem til 2011. Det betyder også, at mål opsat for 2010-2012 ikke fuldt ud kan vurderes på nuværende tidspunkt.

Samlet set viser evalueringen, at High:five på de fleste områder har en høj grad af målopfyldelse, herunder ikke mindst i forhold til kerneopgaven med at etablere job- og uddannelsesmatch.

Målsætning	Vurdering af målopfyldelse	Begrundelse
Etablering af 400 jobåbninger i perioden 2006-2009	Høj	Fra 2006-2009 etablerede High:five 407 jobmatch, og har derfor i høj grad opfyldt de opstillede mål.
Etablering af 400 job- og uddannelsesmatch i perioden 2010-2011	Høj	I 2010 etablerede High:five 193 match til 136 unge, mens de i 2011 foretog 219 jobmatch og 28 uddannelsesmatch til 200 unge. Vurderingen af høj målopfyldelse går primært på antallet af jobmatch, mens antallet af uddannelsesmatch er væsentligt lavere.
At virksomhederne tager i mod de unge (2006 – 2009)	Høj	I 2009 havde High:five 539 virksomheder registreret i deres database, hvoraf 238 havde en eller flere unge i et forløb, mens det samme gjorde sig gældende i 127 virksomheder i 2011. Projektet har således i høj grad opfyldt deres målsætning på dette område.
At de unge får mod på og lyst til et arbejdsliv (2006 – 2009)	Høj	Pr. medio 2009 havde High:five visiteret 700 unge til projektet, hvoraf cirka halvdelen blev tilbudt jobmatch, men den anden halvdel blev opfordret til uddannelse, selv at søge job eller blev afvist.
At der skabes grobund for fremtidige jobåbninger via kommunikation om projektet og holdningspåvirkning af virksomheder, samarbejdspartnere og unge (2006 – 2009)	Høj	Med etableringen af det brede virksomhedsnetværk, og den løbende indsats omkring formidling og holdningsbearbejdning, eksempelvis via projektets hjemmeside, dialog med virksomhedsnetværk, brancher og faglige organisationer samt forskellige myndigheder, har High:five nået deres målsætning om at skabe grobund for fremtidige jobåbninger.
Udvikling metoder og værktøjer samt landsdækkende erfaringsopsamling og videndeling af brugbare værktøjer (2010 – 2011).	Høj	Projektet har bl.a. udviklet dialogværktøj målrettet unge og virksomheder, netbaseret værktøjskasse målrettet virksomheder, mentorfunktion og kursus tilbud samt deltaget i en række formidlingsaktiviteter
Udvidelse, optimering og forankring af samarbejdsrelationer med offentlige aktører (2010 – 2011)	Delvis	High:five har løbende udvidet samarbejdet med de relevante aktører omkring målgruppen, men der vurderes at være et fortsat potentiale herfor da projektets forankring og samarbejdsrelationer varierer på tværs af landet. Lokalt er der eksempler på væsentlige aktører, hvor man endnu ikke har etableret et (tilstrækkelig tæt) samarbejde.
Intensiveret samarbejde med Kriminalforsorgen om opkvalificering og udslusning af indsatte, herunder etable-	Delvis	Projektet arbejder løbende på at styrke samarbejdet med Kriminalforsorgen og søger bl.a. at etablere kursusforløb, hvor private virksomheder opkvalificerer ansatte og indsatte og samtidig om muligt stiller jobs til rådighed. Evalueringen

Målsætning	Vurdering af målopfyldelse	Begrundelse
ring af kontakt til brancheorganisatio- ner omkring opkvalificering og job/praktikpladser (2010 – 2011)		peger imidlertid på, at udslusningen af indsatte kun udgør en mindre, og ikke stigende andel af målgruppen, hvorfor målet kun er delvist opfyldt.
Målrettede artikler/happenings, der sætter fokus på forhold, der besværliggør eller forhindrer unge, tidligere kriminelles overgang til arbejde. Målsætningen er at bringe interessenter sammen for en fælles forståelse af en fælles opgave.	Høj	High:five har sammen med andre aktører blandt andet været med til at arrangere 'praktikplads for en dag' under frivillig fredag konceptet, ligesom de afholder mentornetværksmøder og deltaget i en række arrangementer
Udarbejdelse af en forankringsmodel, der hviler på projektets erfaringer. (2010 – 2011)	Delvis	Projektet har i samarbejde med styregruppen arbejdet på at finde frem til og udarbejde en forankringsmodel. Dette arbejde er dog fortsat i gang, og der er ikke fundet en endelig model, hvorfor målet kun er delvist opfyldt.

5. TÆT PÅ HIGH:FIVES INDSATS

5.1 De unge: rekruttering og tilgang

Rekruttering skaber grundlaget for succes, da udvælgelseskriterierne betyder, at de kriminalitets-truede unge med flest problemer og mindst chance for succes ikke indgår i projektet. Det er dog Rambølls vurdering, at udvælgelseskriterierne giver god mening. Først og fremmest er der tale om unge, der har et behov for hjælp, og dernæst viser evalueringen, at High:Fives evne til at samarbejde med virksomhederne i høj grad er afhængig af, at virksomhederne modtager – og har tiltro til, at de modtager – unge, der kan indgå i en arbejdsmæssig sammenhæng og dermed netop ikke har alt for store problemer ud over at være i risiko for marginalisering på grund af kriminalitet.

Hvem henvender HF sig til?

Målgruppen for High:five blev oprindeligt fastlagt til at være unge mellem 15 og 25 år, som:

- Er kendt af politiet, men endnu ikke dømt for lovovertrædelser (Målgruppe 1)
- Har begået småkriminalitet og derfor har en plettet straffeattest (Målgruppe 2)
- Afsoner eller netop har afsonet en fængselsstraf (Målgruppe 3).⁶

I praksis har denne opdeling dog ikke den store betydning; det afgørende for projektet er, at der er tale om unge, der ellers ville være i fare for marginalisering på grund af kriminalitet. Og nogle i denne gruppe kan så have en plettet straffeattest, mens andre har stor risiko for at få det, hvis ikke der gøres en indsats. I praksis ses der i et vist omfang også bort fra alderskriteriet, da projektet også arbejder med personer over 25 år, hvis de i øvrigt matcher de krav, projektet stiller. Det skal bemærkes, at High:five fra 2010 og frem har opprioriteret indsatsen i forhold til målgruppe 3, da man vurderede at have størst succes med denne målgruppe. Som det fremgår af tabellen nedenfor, er det dog stadig målgruppe 2, der udgør den klart største del af de unge, som High:five arbejder med i forhold til etablering af job- og uddannelsesmatch, hvilket tydeligt indikerer, at der fortsat er et betydeligt potentiale for at øge fokus på målgruppe 3.

Table 5-1: Job- og uddannelsesmatch fordelt på målgrupper

	Målgruppe 3		Målgruppe 2		Målgruppe 1		I alt	
	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.
2006	3	8 %	27	69 %	9	23 %	39	100 %
2007	34	35 %	54	56 %	9	9 %	97	100 %
2008	37	33 %	66	58 %	10	9 %	113	100 %
2009	16	24 %	40	60 %	11	16 %	67	100 %
2010	22	21 %	74	71 %	8	8 %	104	100 %
2011	12	11 %	91	81 %	10	9 %	113	100 %
2012	-	0 %	8	100 %	-	0 %	8	100 %
I alt	124	23 %	360	67 %	57	11 %	541	100 %

Note: High:five har ifølge egne opgørelser foretaget 776 job- og uddannelsesmatch fordelt på 600 personer. De 541 personer i tabellen er de personer, hvor der har været noteret et gyldigt CPR-nummer.

Hovedparten af High:fives unge har en etnisk dansk baggrund. Herudover er mere end ni ud af ti mænd.

⁶ Definitionen af målgruppe 3 er ændret en smule over tid, men er fra 2010 alene personer, som projektet har fået kontakt med mens de afsonede eller i direkte forlængelse heraf.

Tabel 5-2: Job- og uddannelsesmatch fordelt på etnicitet

	Målgruppe 3		Målgruppe 2		Målgruppe 1		I alt	
	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.	Antal personer	Pct.
Dansk	81	65 %	206	57 %	24	42 %	311	57 %
Efterkommer	6	5 %	35	10 %	7	12 %	48	9 %
Indvandrere	24	19 %	69	19 %	7	12 %	100	18 %
Uoplyst	13	10 %	50	14 %	19	33 %	82	15 %
I alt	124	100 %	360	100 %	57	100 %	541	100 %

Note: High:five har ifølge egne opgørelser foretaget 776 job- og uddannelsesmatch fordelt på 600 personer. De 541 personer i tabellen er de personer, hvor der har været noteret et gyldigt CPR-nummer.

High:five stiller følgende krav til deres deltagere inden påbegyndt samarbejde:

- De skal have viljen til at arbejde
- De skal have lagt deres kriminalitet bag sig
- De skal være stoffrie eller i behandling
- De skal have en fast bopæl.

Kriterierne er i princippet ufravigelige, men graden af vilje og dermed motivation hos den enkelte unge varierer dog i nogen grad og er ofte også et punkt, der arbejdes med i den indledende dialog med de unge. Det er Rambølls vurdering, at kriterierne betyder, at High:five kun henvender sig til en mindre del af gruppen af unge, der er i risiko for marginalisering på grund af kriminalitet, men samtidig også har stor betydning i forhold til at kunne afsætte unge til virksomhederne og skabe en positiv oplevelse hos disse (spørgsmålet om virksomhederne berøres i afsnit 5.2 nedenfor).

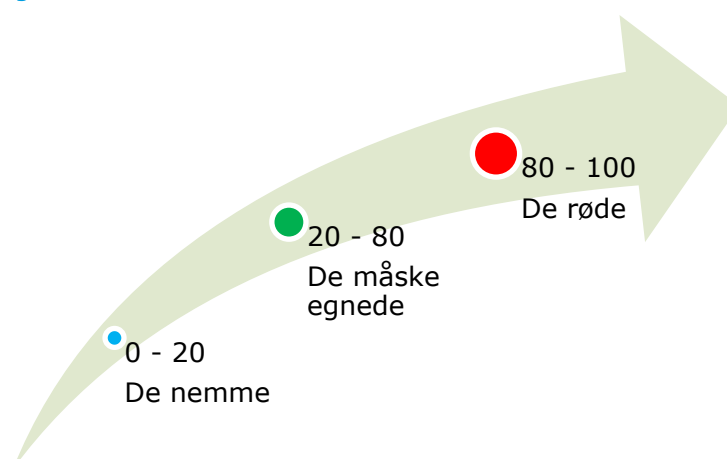
Hvor mange af de kriminalitetstruede unge passer til HF?

High:five arbejder selv med en "besværlighedskurve" (jf. Figur 5-1 nedenfor), der refererer til graden af de udfordringer, den enkelte unge har, og som er afgørende for, om de unge accepteres i projektet eller ej. En del af dem, der henvises eller møder op, bliver afvist som følge af manglende motivation, sociale problemer, misbrug mv. (de røde), mens andre bliver afvist, fordi de vurderes at kunne klare sig selv uden hjælp fra projektet (de nemme). De resterende (de måske egnede) er altså dem, projektet arbejder med i forhold til job- og uddannelsesmatch. High:five beskriver selv kriteriet for at få hjælp som værende, "at man gerne vil, men at man ikke selv kan komme videre". Vurderingen af, om man falder inden for "de måske egnede", baseres på en samlet vurdering af den enkeltes udfordringer og muligheder i relation til at opnå selvforsørgelse, komme ud af kriminalitet samt den enkeltes adfærd og personlighed, herunder sociale kompetencer, selvtillid og selvværd.

Det skal bemærkes, at tallene 0-20, 20-80 og 80-100 ikke er udtryk for en antalsmæssig fordeling. High:five opsøges af relativt flere unge, der vurderes selv at kunne klare sig, end af unge hvor problemerne er så massive, at projektet ikke vurderer at kunne hjælpe. Denne fordeling er dog i høj grad udtryk for, at samarbejdspartnerne er bekendt med kriterierne og derfor ikke henviser unge med misbrugsproblemer mv.

Figur 5-1: Besværlighedskurven

Ses på hele gruppen af unge, der er i fare for marginalisering, er det Rambølls vurdering, at gruppen af "de røde" udgør en betydelig andel af de kriminalitetstruede. For jobcentrenes vedkommende er det eksempelvis den generelle vurdering, at det er under 25 pct. af de kriminalitetstruede unge, der lever op til projektets kriterier, og som dermed potentielt kan henvises.⁷ Det præcise tal er naturligvis behæftet med en betydelig usikkerhed, men understreger, at High:five er et tilbud, der henvender sig til et begrænset udsnit af de kriminalitetstruede unge.

Creaming, men stadig behov for hjælp

De krav, som High:five opstiller til de unge, er i høj grad sammenfaldende med nogle af de faktorer, der erfaringsmæssigt har størst betydning for, om unge kriminelle har tilbagefald til kriminalitet:⁸

- Ingen fast bolig eller ustabilitet i hjemmet
- Familieproblemer
- Manglende uddannelse
- Sociale problemer/adfærdsproblemer
- Psykiske lidelser eller ADHD
- Misbrug.

Man kan derfor argumentere for, at projektet til en vis grad "skummer fløden", idet kriterierne bevirker, at projektet får nogle af de kriminalitetstruede unge, der er relativt lette at arbejde med, og at projektet dermed har lettere ved at skabe positive resultater end andre aktører. I forlængelse heraf er der en stor gruppe af kriminalitetstruede unge, der netop har problemer med manglende bolig, misbrug mv., og som har et stort behov for hjælp, men som ikke kan modtage det fra projektet.

Analysen peger dog klart på, at selvom man fra High:fives side fravælger nogle af de unge, der har flest problemer, så sidder man stadig tilbage med en målgruppe, der har et stort behov for en ekstra indsats for at komme videre og fastholde et liv uden kriminalitet, da gruppen som nævnt ofte har problemer i forhold til selvværd, selvtillid og har udfordringer i forhold til de sociale og personlige kompetencer, der kan være afgørende for at skaffe et job. I screeningen af de unge indgår som nævnt netop også en vurdering af, om den unge kan klare sig selv uden hjælp fra projektet (jf. "besværlighedskurven").

Rekrutteringskanaler

De unge, som High:five arbejder med, kommer for en tredjedels vedkommende fra Kriminalforsorgen; en anden tredjedel kommer fra kommuner, mens den sidste tredjedel kommer fra andre kanaler, dvs. at de har hørt om projektet og selv henvender sig eller kommer på baggrund af opfordring fra venner, familie, politi m.m.

⁷ Jf. survey med jobcentre.

⁸ Se bl.a. Justitsministeriet (2009): "Indsatsen mod ungdomskriminalitet", Betænkning nr. 1508 samt SFI (2011): "Tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge: Risiko- og beskyttelsesfaktorer".

Selvom projektet er landsdækkende, viser evalueringen, at der er stor forskel på, hvor godt de forskellige rekrutteringskanaler fungerer i forskellige dele af landet, og at der er stor forskel på penetrationen i forhold til disse kanaler. Evalueringen viser her, at forskellene i høj grad er udtryk for, hvor tæt et samarbejde man fra projektets side har opnået med de potentielle samarbejdspartnere. Dette er i høj grad båret af personlige relationer, men er også udtryk for, at det opsøgende arbejde fra High:fives side varierer. Det hører dog også med, at hovedparten af de kommuner, der ikke anvender High:five angiver at årsagen er, at de i stedet anvender egne netværk af virksomheder til at placere målgruppen; altså at der ikke vurderes at være et behov. Dette knytter sig primært til målgruppe 2.

En ung mands fortælling om sit forløb hos High:five

En ung mand begyndte at stjæle fra sin arbejdsplads på grund af ludomani og modtog i den forbindelse en dom for tyveri. Kommunen hjalp efterfølgende den unge mand, men han følte stadigvæk at han manglede indhold i livet, samtidig med, at han var bange for at der ikke var nogle som ville ansætte ham på grund af den plettede straffeattest.

Han bestemte sig for at ville være bager og igennem en jobkonsulent hørte han for første gang om projekt High:five. Efter at have læst om projektet kontaktede han en medarbejder i High:five og kom derefter til en samtale. Selvom den unge umiddelbart følte at High:five var en god mulighed for ham, mistede han kontakten til High:five efter et par måneder og kontakten blev først genoptaget da en projektmedarbejder ringede til ham. Projektmedarbejderen fra High:five havde fundet nogle jobtilbud, som hun mente, han kunne være interesseret i. Mange af virksomhederne var dog ikke interesseret i at ansætte en person over 25 år i en lærlingestilling og derfor fik han ikke en læreplads i første omgang. Projektmedarbejderen søgte i stedet et bageri fra eget netværk og efter to måneder havde den unge mand en læreplads med en tre måneders prøveperiode. Den unge mand følte dog allerede efter den første uge, at lærepladsen ikke levede op til hans forventninger og han følte sig dårligt behandlet, men var bange for at sige op på grund af sin alder og den plettede straffeattest. Han vidste ikke om oplevelsen af ikke at føle sig ordentligt behandlet skyldes hans hårde barndom, men han valgte at fortælle projektmedarbejderen om sin manglende lyst til at fortsætte i den daværende læreplads, i håbet om at projektmedarbejderen kunne hjælpe ham videre. Projektmedarbejderen fandt hurtigt en anden virksomhed som også var villig til at tage den unge mand i lære. Den unge mand stoppede derfor på den første arbejdsplads og begyndte på den nye. Her arbejder han stadig i dag, og er meget glad for det. Han har også gået i skole samtidig, for at få en uddannelse.

Den unge mands fortælling vidner om, at projektmedarbejderen fra High:five har været en støtte under hele forløbet og han har også kontakt til medarbejderen i dag. Han er ikke i tvivl om hvilken betydning projektmedarbejderen har haft for ham og mener ikke selv at han kunnet have opnået de samme resultater uden High:five. Han har følt, at han kunne være ærlig overfor projektmedarbejderen og betro sig til vedkommende, bedre end han ville kunne til en jobkonsulent. Han beskriver sig selv som en type der gennem hele sit liv har givet op og droppet ud, før han har gennemført noget. Samtidig er han dog besluttet på at ville udnytte den chance han har fået gennem High:five og bruge den til noget positivt.

Den unge mand ved at han skuffede sin familie og venner da han droppede sin første lærerplads, men projektmedarbejderen fik ham overbevidst om, at han kunne gøre det godt i sin næste læreplads og bevise over for sin familie og venner at han kunne gennemføre det. Han fortæller i den forbindelse, at hans familie i dag er meget stolte over at han har en læreplads og at han aldrig før har gået så lang tid i skole, som han har gjort efter at være blevet en del af projekt High:five. Han er derfor slet ikke i tvivl om hvad High:five og projektmedarbejderens arbejde har gjort for ham - både arbejds- og personlighedsmæssigt, og siger selv om sin udvikling:

"(...) Hvis jeg skruer tiden tilbage tre år - der prøvede jeg prøvet at begå selvmord. Nu smiler jeg kun. Når jeg er på arbejde og i min fritid er jeg glad. Mine søskende kan se jeg er glad".

Det afgørende i forhold til rekrutteringen af unge er, at projektet har et potentiale til at nå ud til betydeligt flere, end tilfældet er i dag inden for den eksisterende målgruppe. Antallet af unge, der

henvises, er altså ikke kun udtryk for behov, og hvor mange der opfylder kriterierne, men også udtryk for, at samarbejdet med nogle aktører på regionalt niveau kunne styrkes yderligere.

Udvidelse af målgruppen?

Kriterierne bevirker som nævnt, at der er en stor gruppe af kriminalitetstruede unge, der ikke umiddelbart kan få hjælp af High:five, da de ikke er tilstrækkeligt motiverede, har et aktivt misbrug eller lignende. Man kan derfor spørge, om ikke det ville være hensigtsmæssigt at udvide målgruppen, så flere kunne få gavn af High:five?

Det er imidlertid Rambølls vurdering, at en udvidelse ikke vil være problemfri, da det – afhængig af hvilke grupper man udvider med – vil medføre et andet fokus samt behov for andre kompetencer hos High:five. Dette kunne medføre en svækkelse af kerneopgaven med at skabe job- og uddannelsesmatch, herunder fordi rekrutteringen af virksomheder vil blive vanskeliggjort. Da der samtidig er et potentiale for at styrke rekrutteringen blandt de unge, som projektet allerede henvender sig til i dag, vurderer vi, at der ikke umiddelbart er grundlag for at udvide målgruppen og at ændre på de opstillede krav til de unge for at blive en del af projektet.

Det er dog Rambølls vurdering, at der er et potentiale for at styrke det opsøgende arbejde i fængslerne i endnu højere grad, end tilfældet er i dag, ved at man på et tidligt stadie aktivt forsøger at motivere de unge til et liv uden for kriminalitet og dermed altså forsøger at påvirke dem i retning af at leve op til de opstillede kriterier. Dette er udtryk for, at man arbejder med unge, der ikke nødvendigvis har lagt deres kriminalitet bag sig eller har viljen til at arbejde, men er også udtryk for en prioritering af de forskellige rekrutteringskanaler, der beskrives nedenfor. Konklusionen skal ses i sammenhæng med effektanalysen, der viser, at det særligt – men ikke udelukkende – er i forhold til de unge, der afsoner eller lige har afsonet en fængselsstraf, at projektet oplever succes.

Det skal bemærkes, at denne konklusion i øvrigt stemmer overens med High:fives egen fornemmelse af, hvor de især gør en forskel, og hvor de skal satse fremover. Som nævnt ovenfor, er det dog fortsat målgruppe 2, der udgør den største del af High:fives unge.

Det bør samtidig også understreges, at kriterierne vedr. motivation, misbrug m.m. er kriterier i forhold til job- og uddannelsesmatch. High:five får en del henvendelser fra unge, der ikke lever op til kriterierne, herunder vurderes godt at kunne klare sig selv, men hvor projektet rådgiver de unge, hjælper med ansøgning og lignende. Udover de 600 personer som High:five har hjulpet i forbindelse med job- og uddannelsesmatch har projektet således registreret 489 unge, som man har rådgivet på anden vis og projektet hjælper dermed en noget bredere kreds af unge end dem, der umiddelbart lever op til kriterierne og ligger i gruppen af "de måske egnede" på besværlighedskurven (jf. Figur 5-1 ovenfor).

Tilgangen til de unge

Fra projektets side peges der på, at kriterierne ikke blot spiller en vigtig rolle i forhold til at identificere de unge, der har en chance for at få succes, og samtidig frasortere dem, der kan klare sig selv, men også at de aktivt bidrager til at flytte de unge. Argumentet er, at kriterierne tilkendegiver over for de unge, at det er dem selv og ikke omgivelserne, der har ansvaret for, at de kommer positivt videre. Den enkelte unges motivation og ønske om forandring testes eksempelvis ved, at den unge selv har ansvaret for at tilvejebringe en straffeattest. Ansvaret spilles samtidig over på den unges banehalvdel: *"Når de ringer til os og siger, at de gerne vil have et arbejde, så kaster vi ansvaret tilbage. Det er en træningsproces. Vi kanalisere ansvaret tilbage. Det er jo dem, der skal tage et ansvar i virksomheden."*

Det er samtidig projektets tilgang, at marginaliseringen stopper ved kontakt med projektet: *"De unge vil være almindelige. De unge er blevet jagtet rundt og stemplet. Når de rammer os, så stopper det. Vi vil vide alt om dem. Vi får alt at vide, og også noget som måske ikke står nogen steder. Vi skal vide alt, så vi kan sige, at det er fortid. Fortiden forfølger ikke en, men man skal vide det, for at vide hvor den unge skal hen, altså hvilken beslutninger vi kan tage omkring dem"*.

Projektets og andre interessenters erfaringer såvel som de unges udsagn indikerer, at tilgangen har en positiv betydning og bl.a. betyder, at de unge føler sig respekteret og taget alvorligt, hvilket kan have betydning for, at de bevarer og styrker deres motivation og helt grundlæggende er lydhøre over for den rådgivning, de modtager.

Det spiller også positivt ind, at projektet af de unge opleves som virksomhedernes repræsentant. Dette gør, at jobmulighederne for mange unge synes mere konkrete og realistiske, hvilket styrker projektets ry og attraktionsværdi.

I forhold til de opnåede effekter er det samtidig vores vurdering, at det spiller en stor rolle, at der er tale om en fleksibel, intensiv og håndholdt indsats. Tilsvarende erfaringer fra andre projekter, der fokuserer på personer på kanten af arbejdsmarkedet, herunder kriminelle, viser, at disse faktorer har en afgørende betydning.⁹ Tilsvarende spiller opfølgningen en betydelig rolle – ikke mindst for fastholdelsen, hvilket behandles nedenfor.

5.2 Virksomhedskontakt

High:fives rekruttering og håndtering af virksomhederne spiller en nøglerolle i forhold til at opnå succes med de unge. High:five har over tid fået et brand og et ry, som gør, at virksomhederne ønsker at samarbejde med High:five. Ligeledes er High:five lykkedes med at overbevise virksomhederne om, at de er til for dem og derfor tager hensyn til de behov og ønsker, de har. Det drejer sig om, at High:five fremhæver over for virksomhederne, at det kun er de unge, som High:five kan sige god for, der sendes ud til virksomhederne, ligesom High:fives mulighed for løbende at følge op og hjælpe med problemer for både den unge og virksomheden gør, at det er muligt at fastholde den unge i længere tid, end det ellers ville have været, hvis ikke der var ressourcer til denne løbende opfølgning. High:five har i kraft af deres brand og arbejde ligeledes succes med at få et bredt netværk af virksomheder, de samarbejder med, og som ønsker at ansætte de unge på trods af finanskrisen.

Ovenstående konklusion er især baseret på, at virksomhederne er meget positive i forhold til High:fives henvendelser, ligesom de er meget tilfredse med samarbejdet med High:five i forbindelse med rekruttering og fastholdelse af den unge i virksomheden. Det, som virksomhederne fremhæver som mest centralt for, hvorfor de ønsker at indgå i et samarbejde med High:five i forbindelse med at ansætte en ung med en plettet straffeattest, er ønsket om at vise social ansvarlighed og give et ungt menneske en ny chance for at komme ind på arbejdsmarkedet og væk fra kriminalitet. Virksomhedernes ønske om at vise social ansvarlighed er således det, der i første omgang åbner døren for High:five. Men det gør det ikke alene. Virksomhederne fremhæver således High:fives løbende støtte og hjælp til virksomheden og den unge som et forhold, der ligeledes vægtes højt. Ligeledes er oplevelsen af, at High:five er virksomhedernes repræsentant og derfor lægger vægt på, at de har screenet den unge, inden vedkommende sendes videre til virksomheden, et forhold, som virksomhederne prioriterer højt i forhold til ønsket om at indgå i et samarbejde med High:five.

Den positive vurdering af High:five fra virksomhedernes side understreges også af, at flere virksomheder støtter projektet med navn eller i form af lokaler, telefon, administration m.m. Værdien af virksomhedernes bidrag anslås af projektet til at udgøre omkring 10 pct. af den samlede støtte som High:five modtager.

Virksomhederne

Generelt oplever High:five, at det i starten af projektperioden var langt sværere at rekruttere virksomheder på grund af virksomhedernes manglende kendskab til High:five. I kraft af højkonjunkturerne havde High:five dog forholdsvis hurtigt held med at rekruttere virksomheder, særligt inden for bygge- og anlægsbranchen samt inden for industri. Efter finanskrisens start i 2008 blev det dog igen rigtig svært at rekruttere virksomheder. Finanskrisen betød også, at High:five udvi-

⁹ Se eksempelvis Rambøll (2011): "Evaluering af Rummelighedspuljen 2008-2010" <http://www.ams.dk/Udbud-og-puljer/Puljer/Rapporter-og-evalueringer/~media/AMS/Dokumenter/Puljer/Rummelighedspuljen/Slutevalueringpdf.ashx> og Rambøll (2009): "Evaluering af personer på kanten af arbejdsmarkedet 2007-2009" http://www.ams.dk/Udbud-og-puljer/Puljer/Rapporter-og-evalueringer/~media/AMS/Dokumenter/Puljer/Rapporter/Slutevaluering_af_Personer_paa_kanten_af_arbejdsmarkedet_2007-2009pdf.ashx.

dede antallet af brancher, som de rekrutterede virksomheder fra (eksempelvis inden for brancher som detailhandel, restauration, hotel og kontor), hvilket har øget mulighederne for rekruttering af virksomheder. Endvidere har udbredelsen af kendskabet og profileringen af High:five ligeledes medført, at High:five oplever, at det over tid er blevet nemmere at få virksomheder til at ansætte de unge, de kommer med.

Rekrutteringen af virksomheder foregår dels gennem konkrete henvendelser ude på virksomhederne, dels ved at virksomheder selv henvender sig til High:five samt gennem deltagelse i netværksarrangementer, konferencer, brancheforeningsmøder m.m.

De fleste rekrutteringer foregår via de konkrete henvendelser til lokale virksomheder. Dette sker dels i forbindelse med, at High:five har en konkret ung, som har været igennem deres visitationsproces og derfor er vurderet egnet til at blive matchet med en virksomhed, dels med henblik på senere ansættelse af en ung. Desuden er der en mindre andel af virksomhederne, som selv henvender sig til High:five. Som det ses af tabellen nedenfor, er det i mere end 80 pct. af tilfældene High:five, der tager kontakt til virksomhederne. Dog henvender knap 1 ud af 10 virksomheder sig selv til High:five. I de tilfælde, hvor virksomhederne har svaret andet, angiver de typisk, at High:five havde henvendt sig i forbindelse med et møde. Enkelte nævner, at de har fået kontakt med High:five gennem deltagelse på netværksmøder eller lignende.

5-3: Hvem tog initiativ til samarbejdet?

	Antal	Procent
Vi blev kontaktet af Projekt High:five med henblik på ansættelse af en specifik ung	100	40 %
Vi blev kontaktet af Projekt High:five med henblik på evt. senere ansættelse	104	42 %
Vi henvendte os selv til Projekt High:five	22	9 %
Andet, hvad:	19	8 %
Ved ikke	3	1 %
I alt	248	100 %

Som det fremgår af tabellen, henvender virksomheder sig også selv til High:five med ønske om at indgå et samarbejde, hvilket må tilskrives deres gode evne til at brande sig selv i medierne og blandt virksomhedernes egne netværk. Flere samarbejdspartnere og virksomheder fremhæver således, at de oplever, at High:fives er gode til at brande sig selv og fortælle den gode historie. Særligt projektchef Ole Hessel bliver fremhævet som central for, at virksomheder kan se en værdi i at indgå samarbejde med High:five. Som en repræsentant fra en stor virksomhed udtrykker det: *"Jeg havde 15 ledere til møde, og på den halve time, Ole præsenterede projektet, der vendte alle lederne i skoene. Derfor er dialog og præsentation centralt i forhold til virksomhederne."*

I nogle tilfælde har mange års samarbejde med konkrete virksomheder også betydet, at virksomhederne selv fortæller om deres erfaringer med High:five og forsøger at hjælpe med at rekruttere nye virksomheder til projektet. Som en repræsentant fra en mindre virksomhed udtrykker det: *"Jeg fortæller andre virksomheder i mit netværk om High:five og prøver at overbevise dem om, at de skal ansætte en ung fra High:five. Jeg føler, at jeg er en del af High:five."*

High:five har gavn af virksomhedernes ønske om at være socialt ansvarlige

Virksomhederne fremhæver ønsket om at være socialt ansvarlige som hovedårsag til, at de samarbejder med High:five. Enkelte virksomheder har udtalt, at årsagen til, at de samarbejder med High:five, er, at de kan hjælpe dem med at sikre et ønske om at have en stor diversitet i deres medarbejdersammensætning. Det betyder, at de gennem samarbejdet med High:five har mulighed for at ansætte unge med en plettet straffeattest, men med hjælp til screening af de unge og håndtering af udfyldelse af blanketter fra myndigheder m.m.

Virksomhederne fremhæver dog også, at det ikke kun er den sociale ansvarlighed, der driver dem, men også at de unge ses som en arbejdskraft som alle andre. Som en repræsentant fra en stor virksomhed udtrykker det: *"Men det er vigtigt at understrege, at dette ikke blot er et socialt projekt, men også en mulighed for at få en ny ansat og ikke bare rekruttere på normale måder. I og med at man har nogle sår på sjælen, så har man også nogle erfaringer, som kan være nyttige"*

i en virksomhed." Hertil skal dog nævnes, at der også er virksomheder, som ser lidt mere kynisk på samarbejdet med High:five. Således har 5 virksomheder i surveyen givet udtryk for, at årsagen til, at de har valgt at samarbejde med High:five, er, at det har givet dem mulighed for gratis arbejdskraft. Det er dog ikke en holdning, som vi er stødt på blandt de interviewede virksomheder, og i kraft af at der er så få virksomheder i surveyen, der har denne kyniske holdning, er det ikke vores vurdering, at det er en holdning, der er udbredt blandt virksomhederne. Det er derimod ønsket om at vise social ansvarlighed, som nævnt ovenfor, der er hovedårsagen til virksomhedernes ønske om at samarbejde med High:five.

Den sociale ansvarlighed kan dog ikke stå alene. Virksomhederne fremhæver således også, at den løbende opfølgning, som High:five tilbyder i forbindelse med samarbejdet, er en vigtig faktor for at samarbejde med High:five. Dette fremgår også af tabellen nedenfor.

Table 5-4: Hvorfor har I valgt at samarbejde med High:five?

	Antal	Procent
Et ønske om at være socialt ansvarlig	174	70 %
At Projekt High:five tilbyder støtte og vejledning af den unge, således at opgaven virker overkommelig for os som virksomhed	83	33 %
Et rekrutteringsbehov	18	7 %
At Projekt High:five er blåstemplet af toneangivende virksomheder	17	7 %
Et personligt kendskab til Projekt High:five	31	13 %
En forventning om at kunne profilere virksomheden positivt	21	8 %
Andet, hvad:	28	11 %
Ved ikke	12	5 %
I alt	248	

Note: Virksomhederne har haft mulighed for at sætte flere kryds, og derfor summer procenterne ikke til 100.

High:five opleves som virksomhedernes repræsentant

Virksomhedernes ønske om at vise social ansvarlighed er umiddelbart det mest centrale for virksomhederne i deres ønske om at samarbejde med High:five, men det kan ikke stå alene. Der er således tydeligt brug for et efterfølgende salgsarbejde fra High:fives side for at få en konkret aftale på plads. Det er vores vurdering, at det spiller en positiv rolle blandt virksomhederne, at High:five udgår fra Virksomhedsforum for Socialt Ansvar og generelt opleves som virksomhedernes repræsentant. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at projektet understøtter og imødekommer virksomhedernes ønsker og behov i en grad, som nok går udover, hvad eksempelvis jobcentrene kan og vil. Det drejer sig særligt om High:fives screening af de unge, som medfører, at virksomhederne kun får unge ud, som High:five kan stå inde for. Desuden har High:five ressourcerne til at kunne tilbyde støtte og vejledning til virksomheden og den unge igennem forløbet.

Virksomhederne fremhæver således forskellige punkter, som de oplever som centrale for deres ønske om at indgå et samarbejde med High:five. Det drejer sig for det første om, at de oplever, at High:five repræsenterer virksomhedernes interesser. Det opleves som positivt, at High:five lægger vægt på, at de er blevet til på initiativ fra det Nationale netværk af virksomhedsledere (i dag Virksomhedsforum for Socialt Ansvar). Derudover er virksomhederne positive, i forhold til at High:five lægger vægt på, at de er virksomhedernes forlængede arm, og at det er virksomhederne, der er deres første prioritet.

Det stærke virksomhedsfokus betyder også, at virksomhederne oplever, at de unge, som High:five kommer med, er nogle, som High:five kan sige god for. Virksomhederne oplever, at High:five hjælper dem med at screene de unge, inden de ansætter dem. De oplever, at High:five løser en opgave, som de ellers selv skulle varetage, og som derfor kunne være så ressourcetung, at de undlod at ansætte unge med en plettet straffeattest. Dette understøttes af virksomhedsurveyen, som viser, at mere end 60 pct. af virksomhederne formentlig ikke ville have ansat den unge, hvis vedkommende selv havde henvendt sig.

Virksomhederne fremhæver dog samtidig, at det er vigtigt at tage hensyn til, at der er en bundlinje, og at ansættelsen af en ung med en plettet straffeattest skal gøres under forhold, så det ikke belaster bundlinjen. De fremhæver derfor vigtigheden af, at High:five sikrer, at den unge, som henvises til dem, er blevet vurderet og godkendt af High:five som anvendelig kandidat.

Virksomhedernes oplevelse af, at High:five er medvirkende til, at de accepterer at ansætte unge med en plettet straffeattest, ses også af dette udsagn fra en virksomhed: *"Den forskel, det gør for os, er egentlig, at vi ikke skal bruge den tid på screening af de unge mennesker, vi tager ind, da High:five kender vores kriterier for at ansætte. De ved, hvad det er for nogle kandidater, de skal komme med til os. Havde det været uden High:five, så havde der ikke været så mange tidligere kriminelle her."*

Virksomhederne lægger vægt på, at det er vigtigt, at de kan stille konkrete krav til, hvilken kriminalitet den unge må have begået, for at virksomheden vil tage dem i betragtning til en ansættelse. Der er således eksempler på, at nogle virksomheder ikke vil ansætte unge, der har begået grov kriminalitet eller har en dom for pædofili. Hertil skal dog nævnes, at High:five oplever, at disse krav fra virksomhederne ændres, afhængig af hvor længe de har samarbejdet med High:five. Således oplever projektet typisk, at 'nye virksomheder' har flere betænkeligheder og krav til de unge, men at disse krav løsnes og rummeligheden dermed udvides, efterhånden som virksomhederne får erfaring med at ansætte unge med en plettet straffeattest.

Denne tendens til, at virksomheder, der har oparbejdet en større erfaring med at ansætte unge med en plettet straffeattest, langsomt kan ansætte unge med længere straffeattester, eller der er mere problematiske på grund af at de har afsonet længere domme, er noget, vi ofte ser i andre evalueringer. Det er således en genkendelig udvikling, som kan genfindes i det samarbejde, som virksomheder har med projekter eller kommuner, der har til formål at få svage ledige eller ledige med problemer ud over ledighed ind på arbejdsmarkedet. Jo mere erfaring og kendskab virksomheden har til målgruppen, des sværere tilfælde er de typisk villige til at ansætte.

High:five lægger i deres visitering af de unge til virksomhederne vægt på, at virksomhederne skal kende til, hvad der står på den unges straffeattest. Virksomhederne oplever det som positivt, at der er fuld gennemsigtighed i forhold til, hvad det er for nogle kriminalitetsproblemer, den unge kommer med. Virksomhederne oplever dog også samtidig, at de ikke altid er forberedt på, hvor socialt dårlige de unge ofte er. At det er langt mere ressourcekrævende på det mere personlige plan at ansætte en ung, fordi de unge ud over at have brug for et job ofte også har brug for en mentor og et netværk, de kan støtte sig til i processen med at komme væk fra kriminalitet og over til at få et mere normalfungerende liv.

Et andet element, som virksomheder fremhæver, er den tætte opfølgning, som High:five lover både i forhold til virksomheden og den unge. Virksomhederne føler sig således trygge ved, at de har mulighed for at ringe til High:five, hvis de har spørgsmål, eller hvis der opstår problemer med den unge. Virksomhederne oplever, at High:five stiller en 'livline' til rådighed, som de kan anvende ved behov. Dette understøttes som nævnt ovenfor af virksomhedssurveyen, hvor hver tredje virksomhed begrundede deres samarbejde med High:five med, at High:five tilbyder støtte og vejledning af den unge, således at opgaven virker overkommelig for os som virksomhed.

High:five sørger for at hjælpe virksomhederne med alt 'bøvlet'

Et andet forhold, som de interviewede virksomheder oplever som positivt i samarbejdet med High:five, er, at de hjælper i forhold til at tage kontakt til myndigheder. Hertil skal nævnes, at dette ikke blev understøttet af virksomhedssurveyen, hvor kun 9 pct. angiver, at det administrative arbejde er årsagen til, at de formentlig ikke ville have ansat en ung, hvis ikke High:five havde taget kontakt. Vi vurderer på denne baggrund derfor ikke, at High:fives lovninng om hjælp med det administrative arbejde er udslagsgivende for, om virksomhederne ønsker at samarbejde med High:five.

Et andet argument som virksomhederne fremhæver som betydende for deres positive oplevelse af samarbejdet med High:five er, at High:five er en selvstændig aktør, som ikke er en repræsentant for en myndighed. Nogle virksomheder har en negativ holdning over for myndigheder generelt og oplever således, at High:five er mere fleksibel og lettere tilgængelig, end de har oplevet

eksempelvis i deres samarbejde med jobcentre. Ligesom de oplever, at i kraft af at High:five ikke er en myndighed, har de lettere ved at stille mere skarpe kriterier for, hvilke unge de vil tilbyde virksomhederne, og hvilke de afviser. Hertil skal nævnes, at vi ikke vurderer dette som afgørende for, om virksomheden vil samarbejde med High:five. Dette understøttes af virksomhedssurveyen, hvor halvdelen af virksomhederne angiver, at de ville eller måske ville have ansat den unge, hvis vedkommende var blevet henvist fra jobcenteret.

Virksomhederne er tilfredse med High:fives indsats

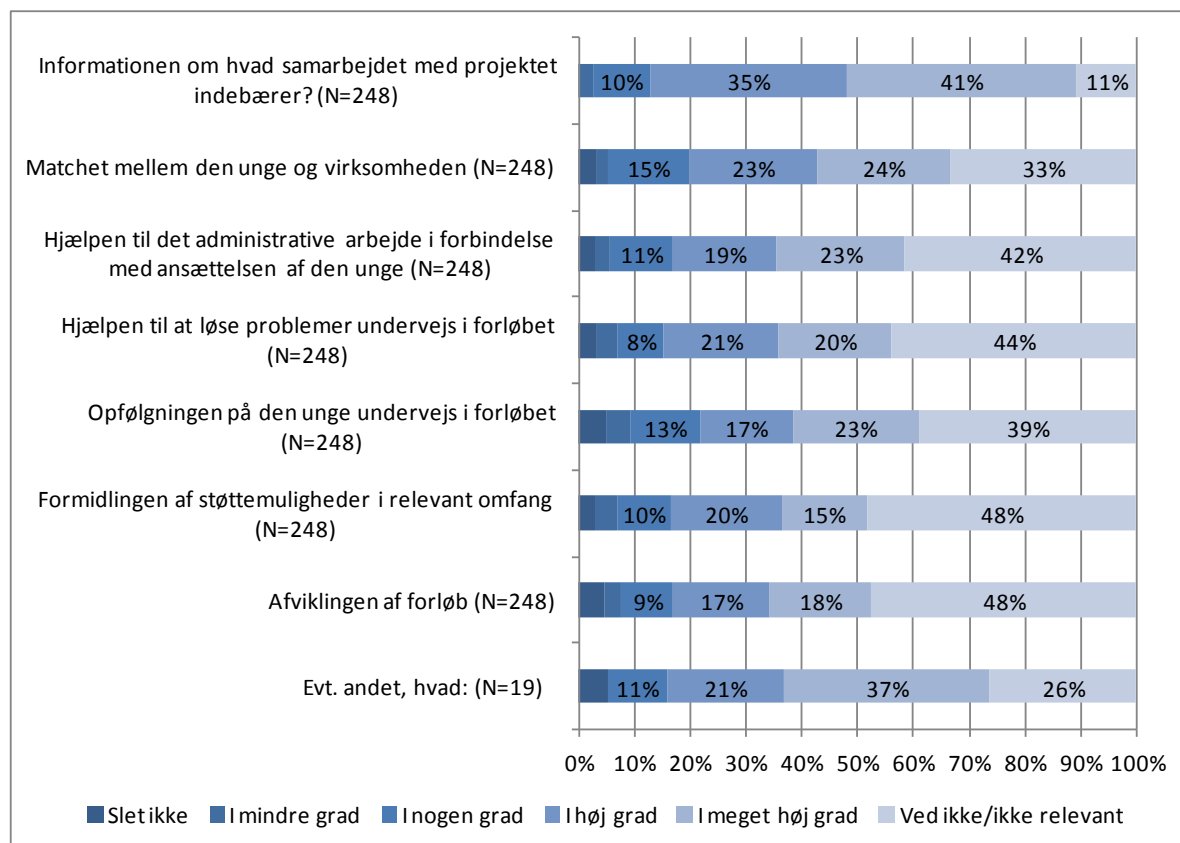
Virksomhedernes positive oplevelse af High:five og samarbejdet med dem understøttes af virksomhedssurveyen, som er præsenteret i tabellen nedenfor. I denne ses det, at 7 ud af 10 virksomheder er positive i forhold til, om de fremover kunne finde på at ansætte unge, der henvises fra High:five.

Tabel 5-5: Ansættelse fremover

	Antal	Procent
Nej, helt sikkert ikke	7	3 %
Nej, formentligt ikke	9	4 %
Måske	56	23 %
Ja, formentligt	81	33 %
Ja, helt sikkert	91	37 %
Ved ikke	4	2 %
I alt	248	100 %

Hvis vi ser mere konkret på de forskellige ydelser, som High:five stiller til rådighed over for virksomhederne, fremgår det af nedenstående figur, at virksomhederne generelt set er tilfredse med samarbejdet med High:five. Det er således meget få virksomheder, som slet ikke eller i mindre grad er tilfredse med High:fives indsats.

Figur 5-2: Virksomhedernes tilfredshed med High:five?

5.3 Jobmatch

Som det ses af projektets målopfyldelse, er High:five lykkedes med at skabe det forventede antal jobmatch. Til dato (ultimo april 2012) er der således etableret 739 jobmatch fordelt på knap 600 personer. At antallet af match er større end antallet af personer skyldes, at en del unge har flere forløb. Eksempelvis at man først starter i praktik og derefter i ordinært arbejde eller at en ung skifter virksomhed efter nogen tid.

Den måde, High:five foretager jobmatch på, følger nogle mere eller mindre faste fremgangsmåder, som er blevet til på baggrund af projektet erfaringer, og som løbende tilpasses den enkelte unge. Det første skridt ift. at foretage et jobmatch er at afdække den unges ønsker (efter visitering til projektet, jf. afsnit 5.1) for branche og virksomhedstype. Heri finder også en vurdering sted af, hvorvidt de fremlagte ønsker er realistiske, samt hvad sandsynligheden er for, at en eventuel virksomhed vil være interesseret i at ansætte netop denne unge. Sidstnævnte kan lade sig gøre, da projektmedarbejderne ofte på forhånd er klar over, hvilke kriterier virksomhederne har i forhold til typen af kriminalitet mv. Herefter tager projektmedarbejderne ud til virksomhederne og præsenterer en eller flere unge og fortæller om deres baggrund på en åben og ærlig måde, uden at oversælge den unge, da erfaringen er, at det dels er med til at forventningsafstemme med virksomhederne, og dels er med til at afmystificere den plettede straffeattest.

Udgangspunktet for dialogen med virksomhederne er ansættelse af målgruppen i ordinær beskæftigelse, hvorimod løntilskud og øvrig støttet beskæftigelse sjældent anvendes. I nogle tilfælde benyttes nogle ugers praktik, hvis den unge eksempelvis aldrig har været på arbejdsmarkedet før, og virksomheden derfor har brug for, at se ham eller hende an, før de vælger at ansætte på ordinære vilkår. Når virksomhederne efterfølgende har indvilget i at møde den unge og har en jobåbning, inviteres den unge til en almindelig samtale, hvor projektet, afhængig af den enkeltes ønsker, enten ikke er til stede eller er med i baggrunden for at støtte den unge. Afholdelsen af en jobsamtale er vigtig for både virksomhed og den unge, da virksomheden på den ene side får lejlighed til at se den unge an og træffe sin endelige beslutning, mens den unge på den anden side får oplevelsen af at blive taget alvorligt og at blive ansat på lige vilkår med de øvrige medarbejdere. Som citatet nedenfor illustrerer, er High:fives funktion således at være bølgebryder og sikre, at både virksomhed og ung indgår et samarbejde på oplyste vilkår.

"Vi sørger for at placere de unge i de rigtige virksomheder, og ligesom vi stiller krav til den unge, stiller vi også krav til virksomhederne. Vi prøver at finde ud af, hvad det er, virksomheden skal rumme, men virksomheden skal også lave en plan for den unges arbejde. Virksomheden må heller ikke forskelsbehandle. Du er ikke ansat, fordi du er kriminel, men fordi vi kan bruge dine kompetencer. Virksomhederne siger fx til de unge, at de har haft fire til samtale, og fortæller, at de har valgt den unge, da de synes han var den bedste. Vi skal også gøre opmærksom på, at virksomheden får en loyal medarbejder."

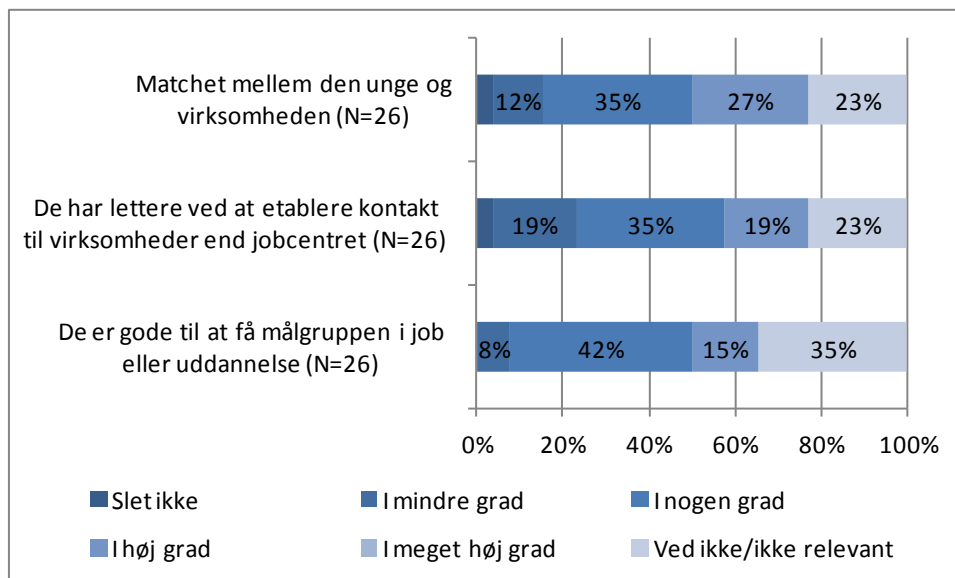
Etableringen af match mellem virksomheder og de unge har været stigende gennem projektforløbet og i særdeleshed fra begyndelsen af 2008, hvor byggeri- og industribrancherne begyndte at aftage en stor gruppe til ufaglærte job, samtidig med at projektet begyndte at udvide virksomhedsnetværket til andre brancher. Trods finanskrisen indtog i slutningen af 2008 har projektet siden været i stand til fortsat at fastholde den gode udvikling, hvilket blandt andet skyldes det målrettede fokus på at udvide virksomhedsnetværket, og at kendskabet til projektet begyndte at bære frugt i forhold til samarbejdspartnere.

Etableringen af jobmatch er kerneopgaven for High:five, og de øvrige omgivende aktiviteter fungerer på mange måder som bindeled til at få de unge ind på virksomhederne. Det betyder ifølge projektet selv, at der er stor bevidsthed om kun at involvere sig i biopgaver, som formodes at være med til at fremme det primære jobmatchformål. På tværs af de forskellige informanttyper er der også bred enighed om, at High:fives vigtigste funktion er at etablere kontakten mellem den unge og virksomheden - på en måde så de både fremstår som virksomhedernes repræsentant og som de unges vej ud af kriminalitet. Ligeledes er der også enighed om, at der er behov for den indsats, High:five yder i relation til jobmatch. Eksempelvis udtaler en sagsbehandler fra et af landets fængsler:

"Vi har brug for projektet, hvis det bliver taget alvorligt. Vi har virkelig brug for hjælp til at få de unge ud på arbejdsmarkedet. Vi kan ikke gå ud og søge arbejde for og sælge den indsatte. Vi kan ikke gøre alt muligt andet end sagsbehandlingen. Dem vi kan bruge er kommunen, og de vil først tage de indsatte, når de er løsladt. Det er vigtigt, at der er nogen der kan hjælpe os".

Den gennemførte survey blandt jobcentre bakker denne tendens op, idet det gennemgående billede også her er, at de adspurgte i langt overvejende grad er tilfredse med High:fives evne til at foretage jobmatch, etablere kontakt til virksomhederne og generelt deres succes med at få målgruppen i job eller uddannelse.

Figur 5-3: Jobcentres tilfredshed med High:five

Den store tilfredshed med High:fives indsats betyder også, at omkring 70 pct. af de adspurgte virksomheder formentlig eller helt sikkert kunne finde på at ansætte en ung fra High:five fremover, mens 80 pct. jobcentrene i nogen eller i høj grad forventer at samarbejde med projektet fremadrettet.

5.4 Fastholdelse og opfølgning som efterværn

Erfaringer fra både projektet og tidligere undersøgelser inden for området peger på, at opfølgning og efterværn er et vigtigt element i forhold til at sikre fastholdelse af svage ledige i job eller uddannelse, som eksempelvis kriminalitetstruede unge. Dertil kommer, at de interviewede samarbejdspartnere i projektet alle peger på, at opfølgning og efterværn er vigtig for at skabe succes for målgruppen, da hverken de unge selv, virksomhederne eller jobcentrene har ressourcerne og redskaberne til at sikre fastholdelse og følge op på eventuelle problemer undervejs i den enkelte unges forløb hos virksomhed eller uddannelsesinstitution.

Evalueringen tydeliggør, at High:five bruger mange ressourcer på dette arbejde, men at arbejdet i alt overvejende grad har en reaktiv karakter. Dvs. at projektet reagerer hvis den unge eller virksomheden henvender sig, men at projektet ikke systematisk på eget initiativ foretager opfølgning i forhold til den unge eller virksomhederne. Samtidig indikerer udfordringerne med at fastholde unge i beskæftigelse, at der kan være behov for at systematisere opfølgningsindsatsen og anlægge en mere proaktiv tilgang.

Virksomhederne er generelt tilfredse med muligheden for støtte og opfølgning (se Figur 5-2 ovenfor), men nogle virksomheder – og samarbejdspartnere i øvrigt – efterspørger dog en mere proaktiv tilgang og føler, at projektet overlader arbejdet til jobcenteret, når den unge først er blevet placeret i en virksomhed.

Blandt jobcentrene er der ligeledes tilfredshed med High:fives respons i forbindelse med henvendelser. Særligt er jobcentrene tilfredse med muligheden for at komme i kontakt med projektmedarbejderne, mens evnen til at løse problemer undervejs vurderes lidt mere kritisk. Dette hænger muligvis sammen med, at eventuelle problemer undervejs ofte knytter sig til de arbejdsfunktioner, som jobcentrene sidder med, hvorfor inddragelsen af deres funktion er nødvendig.

En ung kvindes fortælling om sit forløb hos High:five

En ung mor kom i kontakt med High:five efter at have siddet i fængsel i tre år. Kvinden måtte efter sin løsladelse hurtigt sande, at det var svært for hende at få livet på rette kurs igen. Hun følte sig stemplet på grund af sin plettede straffeattest, havde svært ved at få struktureret sin hverdag og få sig et arbejde, og samtidig var hun bange for helt at miste retten til at se sine børn. Derfor kontaktede hun en projektmedarbejder i High:five. Projektmedarbejderen lyttede både til kvindens bekymringer om at ende i kriminalitet og stoffer igen og fik forklaret hende, hvordan projektet kunne hjælpe. For den unge kvinde var det vigtigt, at projektmedarbejderen kendte til, hvordan livet som kriminel kunne være, og at hun kunne tale med hende.

Kvinden gik til nogle jobsamtaler, inden projektmedarbejderen fik arrangeret en samtale med en virksomhed, som var interesseret i at ansætte hende i en praktikperiode. Projektmedarbejderen tog med den unge kvinde ud til virksomheden og forklarede om hendes fortid, mens den unge kvinde selv var til en jobsamtale med den mandlige virksomhedsejer. Kvinden blev efterfølgende ansat hos ham og var der i et år, indtil der kom en ny ejer, som hun havde det svært ved. Hun følte sig utilpas på arbejdspladsen og begyndte at stjæle af kassen, hvilket hun valgte at fortælle den nye chef. Den unge kvinde valgte også at ringe til projektmedarbejderen i High:five for at fortælle hende, hvad der var sket, og hun kunne tydeligt fornemme projektmedarbejderens skuffelse. Den unge kvinde kontaktede derfor ikke projektmedarbejderen fra High:five i et stykke tid, da hun følte sig usikker og var bange for at skuffe hende yderligere. Projektmedarbejderen fra High:five kontaktede dog selv den unge kvinde for at høre, om hun var interesseret i at komme på et coaching-kursus, hvilket kvinden takkede ja til, da hun mente det ville være en god ide for at få noget mere struktur på hverdagen og genvinde noget af sin selvtilid. Efter at have gennemført kurset arrangerede projektmedarbejderen et møde med en virksomhed, som efterfølgende ansatte hende.

Den unge kvinde føler, at hun hele vejen igennem sit forløb er blevet godt hjulpet af High:fives medarbejdere, og at de har været der, når hun har haft brug for dem. Hun mener, at det følelsesmæssige perspektiv er lige så vigtigt at bearbejde som det arbejdsmæssige, og at projektmedarbejderen fra High:five har været både hård og sød over for hende, når hun har haft brug for det, samt at den kvindelige projektmedarbejders opfølgning på hendes situation har formået at få hende ud på arbejdsmarkedet igen. Samtidig oplever den unge kvinde også, at High:five ikke har dømt hende på forhånd, og at hun derfor har haft en følelse af at høre hjemme, som ellers er uvant for hende. Ifølge kvinden har hendes nuværende arbejde gjort, at hun har genvundet strukturen i hverdagen, og at hun nu har noget at stå op til. Hun er dog også sikker på, at hun ikke var kommet så langt uden High:fives hjælp. High:five har hjulpet hende med kontakten til kommunen og sørget for, at hun har fået en coach tilknyttet. Derfor har betydningen af High:five været stor, og medarbejderen har i høj grad fungeret som en faglig og personlig mentor for den unge kvinde. Hun fremhæver, at High:fives måde at handle hurtigt på som en afgørende forskel i forhold til kontakten til kommunen, og at projektets løbende opfølgning på hendes situation var afgørende for at hun fik et arbejde. Den unge kvinde har derfor også anbefalet projektet til sin lillebror, som i øjeblikket afsoner en dom, og hun har forsøgt at forberede ham på projektet: *"Så han måske kan få en nemmere overgang fra livet i fængslet til livet ude i friheden, end jeg selv havde."*

Som casen ovenfor illustrerer, fungerer projektlederne i mange tilfælde også som mentorer for de unge. Kontakten til High:fives medarbejdere fungerer således som et supplement til den støtte, de unge får i virksomhederne, herunder via tilknytning af mentorer i form af kommunalt betalte mentorer eller frivillige mentorer med udgangspunkt i High:fives eget mentorkursus.

Evalueringen viser, at der er geografiske forskelle på tværs af projektet i forhold til brugen af mentorer. Hvad angår brugen af den kommunalt betalte mentorordning, giver én projektleder på

den ene side udtryk for, at han er direkte imod at benytte denne ordning, da han ikke mener, at nogen skal betale for at tage de unge ind i virksomheden. Som alternativ hertil benytter samme projektleder sig i højere grad af praktikker, hvor virksomhederne får mulighed for at se den unge an, inden de ansætter ham eller hende på ordinære vilkår. På den anden side gør man i en anden landsdel stor brug af den kommunale mentorordning og ser den som et vigtigt redskab ift. at lære de unge, hvad det vil sige at være på en arbejdsplads, tage sig af dem undervejs ved fx at sikre sig, at de taler med nogen i kantine, og løbende tage hånd om eventuelle problemer inden de udvikler sig.

Dertil kommer, at High:five kører et sideløbende mentorprojekt, hvor der med succes uddannes frivillige mentorer med særligt fokus på målgruppen af unge kriminelle, der har brug for hjælp til at fastholde motivationen samt har behov for praktisk hjælp til fx økonomiske problemstillinger. Af de informanter, som har deltaget i mentorkurset, er det generelle billede, at kurset har været interessant og relevant for deres håndtering af de unge. Blandt andet fortæller en af de udnævnte mentorer, at det var givtigt at høre om andres erfaringer med målgruppen og få forslag til, hvordan forskellige problemstillinger kan håndteres. Fordelen ved, at High:five har gennemført dette mentorprojekt, er, at det giver mulighed for at stille skarpt på de specifikke udfordringer og problemstillinger, som er særlige for målgruppen af unge med risiko for marginalisering på grund af kriminalitet. Dette sker ved eksempelvis at have oplægsholdere fra Kriminalforsorgen mv. på kurset, som har kunnet bidrage med en indsigt i målgruppen blandt mentorerne, som sandsynligvis ikke er til stede hos de kommunale mentorer. Det er dog Rambølls vurdering, at High:five med deres viden om målgruppen vil være i stand til kortfattet og præcist at sætte de offentlige mentorer ind i de særlige forhold vedrørende målgruppen, således at de allerede uddannede mentorer udnyttes mere systematisk og i højere grad, end det er tilfældet i dag.

Projektet benytter sig af en individualiseret tilgang til opfølgning, hvor der tages udgangspunkt i den enkelte unges behov og den enkelte projektleders vurdering. Dette kan på den ene side være en styrke, da erfaringen er, at behovet for opfølgning, støtte og rådgivning undervejs varierer afhængig af både den enkelte unge samt virksomhederne og deres forudgående erfaring med målgruppen. På den anden side betyder den individualiserede tilgang også, at der ofte ikke foretages systematisk opfølgning, hvilket kan betyde, at man ikke får fulgt op på unge, der er på vej i den gale retning.

Det er på denne baggrund relevant at diskutere, hvorvidt der er behov for, at opfølgningsindsatsen over for de unge i højere grad systematiseres end tilfældet er i dag. En måde, hvorpå opfølgningsindsatsen kan gøres mere systematisk og ensartet for alle i målgruppen, er ved at udarbejde faste retningslinjer, således at High:five eksempelvis henvender sig til virksomhederne hver anden måned i det første år efter den unge er blevet matchet til job, med det formål at sikre, at alt går som det skal. På den ene side strider dette lidt imod projektets holdning om, de unge ikke er eller skal behandles som en marginaliseret gruppe, når de bliver tilknyttet High:five, men på den anden side er det Rambølls vurdering, at en større systematik i opfølgningen vil være med til at fange nogle af de unge, som er kørt af sporet og er på vej væk fra virksomheden.

Øget fokus på gennemsigtighed i målopfølgningen.

Blandt de overvejende positive oplevelser af High:five og tilfredsheden med deres indsats tegner der sig imidlertid også et billede af, at en del af informanterne kun i begrænset omfang har viden om, i hvor høj grad High:five generelt lykkes med at skabe match mellem de unge og virksomhederne, og hvorvidt de specifikt har skaffet job eller uddannelse til de unge, som den enkelte informant har henvist til projektet. Flere informanter giver således udtryk for, at de kunne ønske sig en tilbagemelding på, hvordan det er gået med de borgere, de har henvist til projektet. Årsagen hertil er, dels at samarbejdspartnerne har brug for denne viden til at få viden om, hvorvidt det er de rigtige borgere, de visiterer til High:five, dels til at vurdere om de er tilfredse med resultaterne af projektets indsats.

En afledt virkning af den manglende tilbagemelding og gennemsigtighed ift. projektets resultatopnåelse er en oplevelse af, at der er langt mellem solstrålehistorierne for de unge, samarbejdspartnerne har henvist til High:five. Til spørgsmålet om, hvorvidt de er tilfredse med projektets evne til at få de unge i job, svarer en sagsbehandler i Kriminalforsorgen blandt andet:

"Der er nogle, hvor jeg tænker, at det skulle kunne lykkes med ham, men det gør det så ikke aligevel. Der er rigtig langt mellem dem, der kommer i arbejde. Jeg har i min tid kun haft to [af dem som er henvist til High:five red.], som er kommet i arbejde. Der er langt imellem solstrålehistorierne. Men jeg ved, at der er nogle brancher hvor det er svært at komme ind selv med en ren straffeattest, og så er det ikke vores unge som står først. Der er for langt mellem succeserne."

En anden sagsbehandler bakker dette op med en oplevelse af, at selve processen og tilfredsigheden med projektets arbejde i forhold til at være synlige i fængslerne, tale med de unge og generelt være tilgængelige for samarbejdspartnere er i orden, men at udfaldet af processen, dvs. antallet af unge, som High:five er lykkedes med at matche til job eller uddannelse, ikke er så høj, som de forventede. Årsagen til dette er ifølge flere informanter, at High:five nogle gange tager munden for fuld ift. at tage unge ind, som de ikke har det nødvendige virksomhedsnetværk til at kunne matche ud fra de unges behov, eller at projektmedarbejderne har vanskeligt ved at sige nej til de unge og dermed tager samtaler med flere, end de reelt har ressourcer til at kunne udføre den efterfølgende matchning-aktivitet for.

5.5 Uddannelsesmatch

Antallet af uddannelsesmatch er begrænset sammenlignet med antallet af jobmatch for deltagergruppen. De primære årsager hertil er dels, at uddannelsesmatch først er blevet formuleret som en målsætning inden for de seneste år og at projektet derfor først er begyndt at registrere antal uddannelsesmatch pr.1. januar 2010, dels at projektets erfaring er, at uddannelse sjældent er en realistisk løsning for de unge. Forklaringen herpå er, at de unge ofte har oplevet mange nederlag i deres skoletid, der ikke ønskes gentaget, og at mange af de unge har en gæld med sig som gør, at de hverken har råd til eller kan motiveres til at tage en uddannelse. De unge der kommer til High:five vil således som udgangspunkt job frem for uddannelse. Det betyder også, at projektet ikke på samme måde som med øvrige samarbejdspartnere har formålet at etablere et solidt netværk til uddannelsesinstitutioner og uddannelsesvejledere.

Baggrunden for at sætte fokus på uddannelsesmatch har været, at der med krisen fulgte mangel på særligt ufaglærte job i håndværks- og industribranchen, som ellers var store aftagere af borgerne fra målgruppen, og at der i samme periode kom et øget politisk fokus på netop uddannelse for unge. Evalueringen tyder således på, at der ikke har været et systematisk og målrettet fokus på matchning til uddannelse, men at det er blevet betragtet som et supplement til de unge, som selv har ytret ønske om at gå uddannelsesvejen. Desuden er en væsentlig forklaringsfaktor ift. det lave antal uddannelsesmatch, at de unge, som i udgangspunktet er motiverede for at påbegynde en uddannelse, ikke søger eller bliver henvist til projektet, da High:five netop brander sig på deres virksomhedsnetværk og evne til at foretage jobmatch. Den manglende henvisning af uddannelsesparate unge til High:five skyldes derudover, at oplevelsen blandt Kriminalforsorgen og jobcentrene er, at de mener selv at være i stand til at foretage uddannelsesmatch – både gennem egne aktiviteter i eksempelvis fængsler eller ved jobcentrenes kontakt til UU-vejledere.

Uddannelsesfokus vil kræve ny/ændret profil

På tværs af de forskellige informantgrupper er der enighed om, at det unikke ved High:five er koblingen mellem virksomheder og unge, og at de derfor ikke skal bruge for mange ressourcer på at etablere uddannelsesforløb, og hvad dertil hører af administrativt arbejde, motivering af unge og etablering af nye samarbejdsrelationer. Det er således Rambølls vurdering, at et øget fokus på matchning til uddannelse vil have konsekvenser for High:fives etablerede brand som virksomhedsrepræsentant og jobmatchfunktion. Hvis og når uddannelse skal tænkes ind i projektets indsats, vil det derfor være mest hensigtsmæssigt, at det sker i form af virksomhedsforankret uddannelse, dvs. ved etablering af elev-, praktik- og lærepladser. Eksempelvis foreslår en sagsbehandler fra Kriminalforsorgen en model, hvor hun starter uddannelsesforløbet op med den indsatte, udfylder de relevante papirer og har kontakten med uddannelsesinstitutionen, mens High:five først kommer ind i billedet, når der undervejs i forløbet er behov for at finde en lære- eller praktikplads.

For at sikre High:fives profil som den ser ud i dag, er det derfor også flere informanternes vurdering, at opstilling af konkrete målsætninger for antallet af uddannelsesmatch ikke vil være gavnligt for projektet:

"Måltal om uddannelse vil ikke være godt, da uddannelse altid vil være en sidegevinst. Det HF kan er, at få virksomheder og unge til at mødes, og det er det de skal holde fast i. Derfor skal uddannelsesfokus hos High:five være de uddannelser, der foregår i virksomhederne. Det HF kan ift. uddannelsesmatch er at finde lærepladser og praktikpladser – alt hvor det har noget med virksomhederne at gøre. Ordinære uddannelser er der andre interessenter, der har bedre muligheder, kompetencer og kontakter til."

Det er i denne forbindelse Rambølls vurdering, at High:five kan øge deres fokus på uddannelse på andre måder end ved at have konkrete målsætninger om etablering af ordinære uddannelsesforløb mv. En af disse måder er netop at opsætte mål for antal praktik- og lærepladser samt ved at udbrede allerede afprøvede løsninger, hvor de unge kombinerer arbejde og uddannelse – eksempelvis ved at tage supplerende fag i dansk, matematik mv. på VUC, samtidig med at de passer et lønnet arbejde. Denne løsning har High:five blandt andet haft succes med i Sønderjylland, hvor unge fra målgruppen har kunnet færdiggøre folkeskolens afgangsprøve og samtidig arbejde i en virksomhed.

Eksempel på et uddannelsesforløb

På Nyborg Søfartsskole har samarbejdet med unge fra High:five om uddannelsesforløb været en succes. På søfartsskolen tilbydes de unge en uddannelse med efterfølgende job – gennem etablering af nogle stabile rammer, som giver plads til uddannelse efter de unges behov, og hvor de unge, ud over at måtte tage hjem hver anden weekend, bliver fastholdt i disse rammer. Erfaringerne fra Nyborg er, at High:fives målgruppe i modsætning til at være en udfordring klarer sig bedre end de øvrige elever. Forklaringen på dette er ifølge en vejleder på skolen, at de ud over at sikre sig, at uddannelsesmuligheden er der, giver en grundig introduktion til arbejdet på skolen og løbende holder øje med, hvad den enkelte laver.

Afslutningsvis skal det i denne forbindelse bemærkes, at eksisterende forskning på området viser, at job ikke i lige så høj grad som uddannelse er præventivt for denne målgruppe¹⁰. Forskningen peger således på, at uddannelse i en eller anden form bør prioriteres mere, end det er tilfældet hos High:five i dag. Det er derfor Rambølls vurdering, at uddannelse i regi af High:five kan betragtes som et mere nuanceret begreb, der både består af enkelte fag over en længere årrække, lære- og praktikpladser samt ordinære uddannelse i de tilfælde, hvor den unge er parat og motiveret til dette – og i kombination med den model High:five bruger i dag, hvor motivering til uddannelse primært sker gennem job.

5.6 Brobygning

High:five varetager en del opgaver i forbindelse med at få de unge ud på en virksomhed, som kan betegnes som brobygning mellem de forskellige involverede parter, det være sig virksomhed, den unge, jobcenter, kriminalforsorg m.m. Det er en opgave, som er vokset, og som i mange tilfælde synes at være en forudsætning for, at High:five lykkedes med at få den unge ud på en virksomhed. High:five er med til at sikre, at der er en rød tråd for den unge, og hjælper den unge med at navigere mellem de forskellige myndigheder. Det er vores vurdering, at High:five gør et værdifuldt arbejde for den unge og hjælper med at være den røde tråd, der sikrer en mere smidig overgang for den unge mellem de forskellige myndigheder. Det er vores vurdering, at High:five fungerer som en vitaminindsprøjtning, som gør, at den unge hjælpes fra eksempelvis fængsel og ud i en virksomhed. Hertil skal nævnes, at enkelte sagsbehandlere hos jobcentre og

¹⁰ Ifølge Staff & Uggens undersøgelse fra 2003 kan fast tilknytning til arbejdsmarkedet forhindre tilbagefald til kriminalitet. Det er imidlertid ikke ligegyldigt, hvilket job der er tale om, da undersøgelsen viser, at lavstatus-job eller job med lav løn ikke nedsætter risikoen for kriminalitet i samme grad som højstatus-job med god løn. Undersøgelsen påpeger ligeledes, at et job ikke i lige så høj grad er præventivt, hvis arbejdet erstatter skolegang. Arbejdet skal supplere skolegangen, da det netop er i skolen, den unge har størst mulighed for at tillære sig nye færdigheder og opkvalificere sig. (SFI, 2011:46).

Kriminalforsorgen, som ikke er tilfredse med samarbejdet med High:five. Det er vores vurdering, at det er meget få, som ikke er tilfredse med High:fives indsats, og at utilfredsheden skyldes dårligt samarbejde mellem enkeltpersoner fra High:five og repræsentanter for kriminalforsorgen og jobcentre.

Da High:five startede sine aktiviteter op, var det tanken, at High:five udelukkende skulle arbejde med matching, og at kommuner og Kriminalforsorgen blot skulle visitere de unge til High:five. Det viste sig dog ret hurtigt, at der var behov for, at High:five fik en større opgave med at fungere som brobygger mellem de forskellige myndigheder for at sikre større smidighed i rekrutteringen og matchningen af de unge. High:fives tilgang til brobygningsopgaven er den unges behov. Der er således stor forskel på, hvad de enkelte brobygningsopgaver indeholder. I nogle tilfælde fungerer High:five, som den der tager kontakt til jobcenteret i forhold til at undersøge muligheden for, at den unge bliver ansat i praktik eller i løntilskudsjob eller får støtte til at frikøbe en medarbejder på arbejdspladsen til at være mentor for den unge. I andre tilfælde fungerer High:five som bindeled mellem Kriminalforsorgen og jobcenteret. Dette er typisk i tilfælde, hvor en ung lige er blevet løsladt. I andre tilfælde igen hjælper High:five måske den unge med at få orden på sine skatteforhold eller andet. Variationerne er mange.

Der er blandende opfattelser af High:fives evne til at løse opgaven som brobygger mellem de forskellige offentlige myndigheder, den unge og virksomheden. De virksomheder og unge, som vi har interviewet i forbindelse med evalueringen, er meget tilfredse med High:fives indsats og oplever, at de er en stor hjælp og problemknuser, som sikrer et forholdsvis gnidningsfrit forløb.

For Kriminalforsorgen og kommunerne er der derimod mere blandende oplevelse af samarbejdet med High:five. I både Kriminalforsorgen og i jobcentrene er der nogle som oplever, at High:five forsøger at overtage deres arbejde, at de overtager deres gode resultater og gør dem til deres. Disse respondenter oplever, at High:five ikke er en hjælp, men snarere en belastning for deres arbejde med de unge. I disse tilfælde henvises der typisk til, at de oplever, at der er et dårligt samarbejde med konsulenten fra High:five. Ligesom der er en oplevelse af, at High:five vil tage æren for det store arbejde, som kriminalforsorg eller jobcenter har gjort for den unge. Et enkelt jobcenter oplever, at High:five i sit forsøg på at være brobygger i for høj grad udtrykker, at jobcenteret er for ufleksibelt og langsomt. Nogle jobcentre oplever, at High:five ikke kender deres rolle, og at de derfor i henvendelsen til jobcenteret forventer, at deres anmodning om eksempelvis praktik, løntilskudsjob m.m. imødekommes uden indvending. Jobcentrene oplever, at High:five underkender deres rolle som myndighed. Som en sagsbehandler i et stort jobcenter udtrykker sin utilfredshed med High:five: *"High:five har nogle gode intentioner, men de er ikke særligt gode til at samarbejde med kommunerne, fordi de ser kommunerne som meget stive systemer. Det gør det sværere for os at sælge deres indsats. De har ikke respekt for forretningsgangen på embedsmandsniveau."* Denne skepsis over for High:five bakkes op af en repræsentant for Kriminalforsorgen, som udtaler: *"Projektlederen forsøgte at overtage mit arbejde, hvilket jeg ikke vil have."*

Der er også en række repræsentanter for Kriminalforsorgen og jobcentrene, som oplever, at de har stor værdi af at samarbejde med High:five. Disse kendetegnes typisk ved, at de oplever, at de har et godt og tillidsfuldt samarbejde med konsulenten fra High:five, hvor der har foregået en forventningsafstemning om rollefordelingen.

I de tilfælde, hvor samarbejdet med High:five opleves positivt, fremhæver respondenterne, at det giver værdi, at High:five går på tværs af alle de mange aktører. De er ude i fængslerne og kan tage den unge med videre til jobcenteret og ud i virksomhederne. High:five har mulighed for at 'bære' den unge igennem de forskellige systemer uden hensyn til, at de unge er på et bestemt stadie i deres 'livsforløb' (fængsel, ledig, under uddannelse, arbejde m.m.).

Ud af de interview, som vi har gennemført, er der en klar overvægt af repræsentanter for kriminalforsorgen og jobcentre, som oplever et godt samarbejde med High:five, og som oplever at High:five er med til at give de unge med en plettet straffeattest, som High:five matcher med virksomheder, større mulighed for at få tilknytning til arbejdsmarkedet og komme væk fra kriminalitet. Det er endvidere vores vurdering, at i de tilfælde, hvor der er dårlige oplevelser med

samarbejdet med High:five skyldes det et dårligt samarbejde med mellem konkrete personer i jobcentre, Kriminalforsorgen og High:five.

High:five styrker samarbejdet omkring de unge

I forbindelse med High:fives arbejde som brobygger har projektet også i flere tilfælde været tovholder for samarbejdet omkring den unge. Projektet har så at sige etableret en platform, hvor de involverede myndigheder kunne mødes og finde løsninger for den unge, som lige er kommet ud af fængslet. Involveringen bygger på projektets erfaringer om, at der ofte er behov for en tovholder til at bringe forskellige myndigheder sammen og koordinere indsatsen i forbindelse med at få løsladte tilbage på arbejdsmarkedet. Ligeledes har det vist sig, at det ofte er en fordel, at det er en uvildig tovholder som ikke kommer fra den ene eller anden side af bordet. Arbejdet med etablering af samarbejdsplatforme i forbindelse med unge løsladte har i de enkelte tilfælde også været afhængig af samarbejdet og relationen mellem High:five og de forskellige myndigheder.

Evalueringen viser, at rollen som brobygger/tovholder kan give god mening, hvis man i en konkret sag vurderer, at projektet kan spille en rolle for at styrke samarbejdet omkring en ung og dermed mindske de koordinationsproblemer, der ofte eksisterer. Det er samtidig vores vurdering, at rollen som brobygger bør være individorienteret og dermed netop knyttet til en konkret vurdering fra sag til sag, da en mere generel rolle som brobygger mellem de involverede myndigheder ligger uden for projektets kerneopgave og alt andet lige vil tage tid og fokus fra kerneopgaven med at skabe job- og uddannelsesmatch.

5.7 Formidling og holdningsbearbejdning

En selvstændig del af High:fives formål har været at formidle arbejdet med målgruppen til de relevante interessenter, at sætte marginaliseringen af kriminelle på den samfundsmæssige dagsorden og i forlængelse heraf at bearbejde holdningen til ansættelse af unge med en plettet straffeattest blandt både virksomheder, offentlige aktører og politikere. Trods det vanskelige ved at måle omfanget og pege på direkte effekter af High:fives formidlingsaktiviteter og holdningsbearbejdning af synet på plettede straffeattester træder denne del af projektets indsats frem som et højt prioriteret og vigtigt element i arbejdet med målgruppen. Således er det på nuværende tidspunkt ca. en tredjedel af projektledernes og projektmedarbejdernes tidsforbrug, der går med relationsopbygning, herunder deltagelse i netværksmøder og udvalg, holdningsbearbejdning og netværksopbygning hos virksomheder samt formidling af projektets resultater.

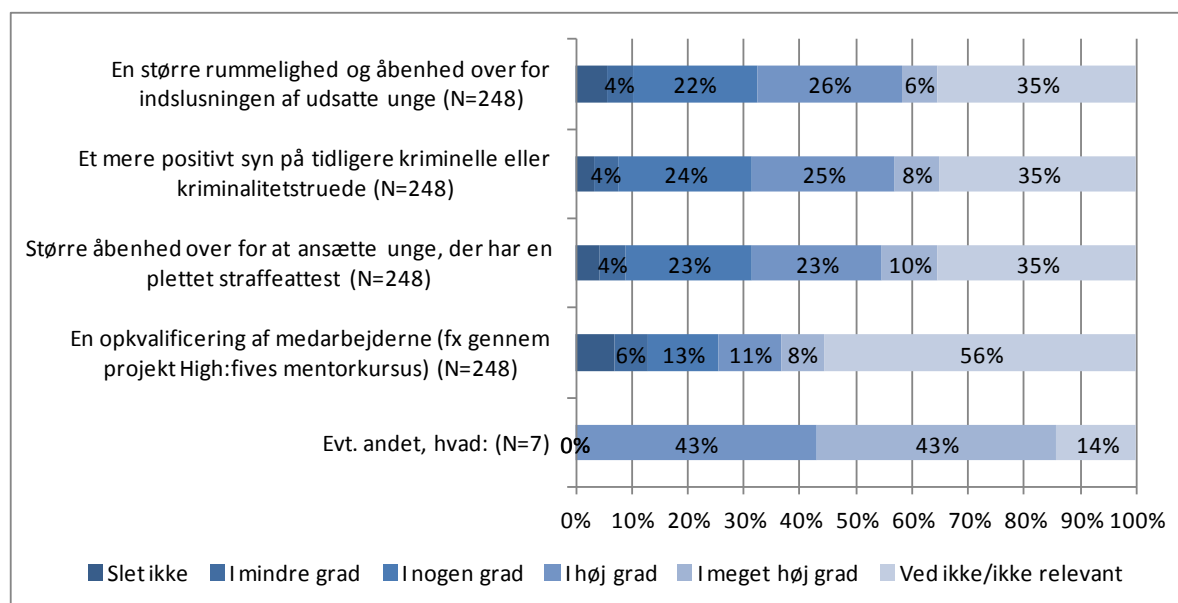
Overordnet set er det Rambølls vurdering, at denne indsatsdel – trods High:fives veletablerede brand og generelle oplevelse af, at det er blevet nemmere at nå ind til virksomhederne ift. at påvirke synet på straffeattester – fortsat skal være et prioriteret område. Denne vurdering begrundes især i, at deltagelsen i udvalg, møder mv. bidrager til at styrke samarbejdet med de relevante myndigheder samt bidrager til at åbne dørene til virksomhederne. Mere generelt tæller det med, at High:five er en af de aktører, som har haft succes med at sætte området på dagsordenen, ligesom der på tværs af informantgrupperne er enighed om, at projektets formidling og holdningsbearbejdning er relevant og giver værdi i forhold til at sikre målgruppen en plads på arbejdsmarkedet.

Erfaringerne fra High:five viser i denne forbindelse, at holdningsbearbejdningen skal målrettes forskellige interessenttyper. Evalueringen peger således på, at det der virker i de små og mellemstore virksomheder, er eksempler og konkrete erfaringer med målgruppen, hvor ledelse og medarbejdere på gulvniveau oplever, hvad det vil sige at have en ung fra målgruppen ansat. Derimod er indgangen til de større virksomheder ofte gennem deltagelse i udvalg, råd og større virksomhedsnetværk, mens synlighed i medier og konkrete samarbejdsrelationer, herunder deltagelse i styre- eller følgegrupper, er en effektiv formidlingskanal i forhold til at nå øvrige interessenter og samarbejdspartnere. Eksempelvis ser en af landets store virksomheder, der har været med fra projektets begyndelse, at deres rolle i særlig grad er at tage nogle fra målgruppen ind i virksomheden og den vej gennem være med til at blåstemple projektet og sende et signal til både medarbejdere internt i virksomheden og til omkringliggende små og mellemstore virksomheder om, at det er en vigtig opgave at tage del i.

Som nedenstående figur illustrerer, har samarbejdet med High:five ifølge de virksomheder, der har deltaget i survey, haft en betydning for deres forståelse af og tilgang til målgruppen.

Figur 5-4: Hvad har samarbejde med High:five bidraget med?

Under kategorien andet påpeger enkelte virksomheder desuden, at samarbejdet har bidraget med netværk med andre virksomheder samt en positiv oplevelse af at være blevet udfordret på fordomme om kriminelle unge.

Med henvisning til kapitlet vedrørende High:fives målopfyldelse er det på denne baggrund Ramboølls vurdering, at High:five er lykkedes med både at ændre holdning til straffeattest hos virksomheder og desuden har fået virksomheder og medarbejdere til at se en positiv mulighed i at arbejde med målgruppen – herunder både med de unge de allerede har taget imod og fremadrettet i forhold til nye unge fra målgruppen. Det fremadrettede perspektiv understøttes ligeledes af, at hovedparten af virksomhederne i surveyen svarer, at de formentlig eller helt sikkert kunne finde på igen at ansætte unge, der henvises fra projektet. Hvorvidt holdningspåvirkningen når længere ud end til de virksomheder, der har eller har haft en ung fra målgruppen ansat, er vanskeligt at svare på. Der er elementer i evalueringen, der peger i denne retning, eftersom enkelte virksomheder selv har henvendt sig til High:five efter at have hørt om projektet af andre veje, herunder primært fra virksomheder med erfaring med målgruppen, ligesom projektledernes deltagelse i større netværksfora er med til at holdningspåvirke centrale aktører, som ikke nødvendigvis selv har erfaring med målgruppen, men som har mulighed for at bringe budskabet videre i deres netværk.

Et enkelt område, hvor High:five ikke har formået at påvirke holdningen til straffeattest i en sådan grad, at det har ført til konkrete jobmatch, er i den offentlige sektor. Trods gentagne forsøg har projektet således ikke været i stand til at få offentlige institutioner som fx plejehjem og børnehaver til at afvige fra deres politik om plettede straffeattester. High:five har derfor valgt ikke at fokusere yderligere på dette område, da oplevelsen er, at det er en indsats, som ikke vil føre noget med sig.

Overordnet set viser evalueringen, at High:fives formidlingsindsats og holdningsbearbejdning har skabt værdi for arbejdet med etablering af jobmatch. Erfaringerne er således, at det brand projektet har skabt sig, letter adgangen til samarbejdsparterne og skaber bedre muligheder for at matche de unge og virksomhederne. Dette mærkes særligt de steder, hvor projektet har fungeret siden opstarten i 2006, mens projektlederen i Nordjylland eksempelvis oplever, at kun de færreste virksomheder er bekendt med High:five, hvorfor formidlingsarbejdet tager længere tid end i de øvrige landsdele.

Holdningspåvirkning og jobmatch som gensidigt supplerende indsats

Som det fremgår af tidligere afsnit, er arbejdet med holdningspåvirkning og formidling blot to af flere elementer, der samlet set skal føre til, at unge fra målgruppen kommer i job eller uddannelse. På tværs af informantgrupperne er der således bred enighed om, at det er nødvendigt med de

praksisnære erfaringer som job- og uddannelsesmatch samt brobygning, for at High:five kan varetage formidlingsopgaven på en troværdig og givtig måde over for de relevante aktører.

"Det HF står for er, at de laver konkrete match hver eneste dag, og derfor er det vigtigt, at High:five ikke blot forsvinder ind i nogle større holdningsmæssige diskussioner. Det er meget vigtigt for projektets eksistens, at den praksisnære indsats får de bedst mulige vilkår. Der er ikke meget ved, at de bliver en videncenterfunktion, hvis ikke de får praksis med – det er det, der adskiller HF fra andre initiativer."

Som citatet oven for illustrer, er det kombinationen af formidlings- og holdningsbearbejdning og det praksisnære arbejde, der er det unikke ved High:five, og adskiller projektet fra lignende projekter. Hvis High:five ikke havde til opgave at formidle relevant viden på området, skabe debat og holdningspåvirke ift. ansættelse af unge med en plettet straffeattest, ville det være kommuner og kriminalforsorg, som skulle overtage dette arbejde, hvorved der vil være risiko for at miste debatten og profileringen af succeser på området. Omvendt vil et udelukkende fokus på formidlings- og holdningsbearbejdning ikke have den samme gennemslagskraft og troværdighed, hvis ikke High:five har mulighed for at tage udgangspunkt i det praksisnære arbejde og ad den vej skabe fokus på solstrålehistorier i deres daglige arbejde. Dertil kommer, at det er High:fives erfaring, at det er nødvendigt at have konkrete unge 'med under armen', når de er ude ved virksomhederne, da fordomme mv. er en barriere for dels at påvirke holdningen til målgruppen og en plettet straffeattest, dels at skabe de konkrete match.

Det er på således Rambølls vurdering, at holdningsbearbejdning og konkrete match ikke kan adskilles, men i et løbende samspil er med til at skabe det bedste grundlag for opnåelsen af succes for målgruppen.

5.8 High:fives organisering

Styregrupper og følgegrupper giver godt afsæt

High:five er organiseret med en projektchef samt lokale projektledere og konsulenter. VFSA har nedsat en styregruppe bestående af repræsentanter fra virksomhederne, politiet, Kriminalforsorgen og VFSA, der skal følge High:fives arbejde. På lokalt niveau er der nedsat følgegrupper, der skal sparre og inspirere projektlederen og assistere med gode tiltag i området.

Evalueringen viser, at organiseringen grundlæggende har haft en positiv betydning for projektet, idet man via styregrupper og de lokale følgegrupper har haft et godt grundlag for at sikre udbredelse og lokal forankring. Forbindelsen til VFSA vurderes indledningsvist at have været vigtig som et signal til og garanti for virksomhederne. Betydningen heraf er mindsket efterhånden som High:five har fået opbygget sit eget brand, men styregruppen vurderes stadig at spille en vigtig rolle for projektets legitimitet og gennemslagskraft.

Tilsvarende vurderes følgegrupperne at spille en vigtig rolle for etableringen og fastholdelsen af samarbejdsrelationer på lokalt niveau, hvorved følgegrupperne supplerer den personlige kontakt og løbende vedligeholdelse mellem projektleder og samarbejdspartnere og supplerer relationskabelsen via deltagelse i lokale projekter, råd og lignende.

Selvstændighed spiller en positiv rolle

Evalueringen viser, at projektets rolle som en selvstændig aktør uden for de etablerede systemer spiller en vigtig rolle. Konkret peger evalueringen på tre fordele heraf: 1) kontakten til de unge, 2) kontakten til virksomhederne og 3) fleksibilitet.

Hovedparten af de unge har haft "systemet" i form af kommuner, politi og Kriminalforsorgen tæt på gennem længere tid og har opbygget en betydelig modstand og skepsis over for "systemet". I den indledende kontakt med de unge vurderes det derfor at være en fordel, at projektet netop ikke er den del af kommunen eller Kriminalforsorgen, da nogle unge møder repræsentanter for projektet med mindre skepsis, end hvis det eksempelvis var en medarbejder fra jobcentret eller Kriminalforsorgen. Hertil kommer, at projektet har en fleksibilitet, der gør, at de unge oplever projektet som smidigt og meget responsivt i forhold til deres situation. De unges opfattelse eksemplificeres ved udtalelser fra nogle af de unge: *"High:five er her for at hjælpe os og presser os*

ikke noget ned over nakken. Der er kæmpe forskel [i forskel til kommunen], de presser os ikke noget ned over nakken" eller "De lytter til en og vil en det bedste. Kommunerne og de andre lytter ikke."

Projektets rolle som en selvstændig aktør – koblet med forbindelsen til VFSA – vurderes ligeledes at være en fordel i forhold til kontakten med virksomhederne, da High:five som nævnt ovenfor i høj grad opfattes som virksomhedernes repræsentant.

Endelig vurderes High:fives selvstændighed at spille en betydelig rolle i forhold til den fleksibilitet, som projektet har og dermed de muligheder, projektet har for at agere i samspillet mellem kommuner, Kriminalforsorg og politi. Denne fleksibilitet betyder bl.a., at projektet relativt let kan indrette efter skiftende behov og gå på tværs af de involverede systemer og myndigheder.

Fra regional til landsdækkende

High:five gik fra 2009 til 2010 til at være et projekt dækkende Storkøbenhavn, Fyn, Østjylland, Sønderjylland til at være landsdækkende og øgede i samme ombæring antallet af medarbejdere fra 5-6 til 15 fuldtidsansatte og to timeansatte. Evalueringen viser, at den landsdækkende organisering og indsats er ved at være på plads, men at udvidelsen ikke har været uden udfordringer. Konkret har der lokalt været udfordringer med at skabe de fornødne samarbejdsrelationer, ligesom der har været visse udfordringer i at overføre viden og erfaring fra "de gamle" til "de nye" medarbejdere og sikre en ensartet tilgang på tværs af organisationen. Dette er næppe overraskende, idet der har været tale om en tredobling af organisationen, men er samtidig en udfordring der er forstærket af den lokale organisering.

Den lokale organisering betyder således, at projektet på lokalt niveau er meget afhængig af de enkelte projektledere og dermed også relativt sårbar, såfremt kemien mellem projektledelsen og relevante samarbejdspartnere ikke er til stede, ligesom der er en sårbarhed i forbindelse med sygdom og andet fravær. Samtidig viser evalueringen, at den lokale tilstedeværelse er en meget vigtigt parameter i skabelsen af samarbejdsrelationer. Den lokale organisering vurderes således at være nyttig, men stiller store krav til den overordnede projektledelse i forhold til at skabe og fastholde en ensartet og systematisk tilgang.

Risikerer ildsjælene at brænde ud?

Projektet er i høj grad båret af ildsjæle, der brænder for opgaven og er parate til at stå til rådighed ud over normal arbejdstid. Dette er på den ene side en styrke i forhold til kontakten med de unge, hvor erfaringen bl.a. er, at det er vigtigt at kunne rykke hurtigt på opståede problemstillinger. På den anden side kan det også være en udfordring at fastholde ildsjæle og engagementet, hvis projektet kommer ind i en mere permanent tilstand. Dette er i sig selv ikke et argument imod fortsat støtte til projektet, men det er vores vurdering, at man fra High:fives side bør gøre sig konkrete overvejelser over, hvordan man kan fastholde ildsjælene og projektets særegenhed, hvis man bliver en mere permanent aktør.

BILAG 1 METODEBESKRIVELSE FOR EFFEKT OG COST-BENEFITANALYSE

Datagrundlag

Effekt- og cost-benefitanalyserne, som er beskrevet i dette notat, bygger på et omfattende registermateriale på individniveau. Udgangspunktet for indsatspopulationen er deltagere i projektet High:Five med et gyldigt personnummer, og hvor der samtidig er registreret oplysninger i de relevante registre. Udover High:Five-deltagerne opstilles en række kontrolpopulationer. Med personnumre som nøgle kan en lang række baggrundsvariable og oplysninger om deltagere/kontrolgruppen fra forskellige registre kobles sammen.

Figuren nedensfor viser i overskrifter de centrale registre, som er anvendt til analysen. Dertil kommer oplysninger fra befolkningsstatistikken. Ligesom data fra High:Five's interne systemer er anvendt til at identificere personnumrene på deltagerne og andre relevante oplysninger.

Sammenkoblingen af registre er foretaget af Danmarks Statistik, og Rambøll har dermed kun haft adgang til data i anonymiseret form. I det følgende gives en kort beskrivelse af de anvendte registre.

Integreret Database for Arbejdsmarkedsforskning (IDA)

Integreret Database for Arbejdsmarkedsforskning (IDA) er en totaldækkende database indeholdende oplysninger om samtlige personer og arbejdssteder i Danmark. IDA indeholder mere end

250 variable, blandt andet en lang række baggrundskarakteristika om befolkningen. IDA er sammensat af registeroplysninger fra en lang række registre, blandt andet SKAT, BBR, Folkeregisteret, Uddannelsesregisteret og Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik. I IDA kan person- og virksomhedsoplysninger kobles, ligesom det er muligt at følge personer såvel som virksomheder over tid.

Kriminalforsorgens og politiets registre

Kriminalforsorgen fører statistik over en lang række forhold vedrørende de indsatte i landets fængsler samt typer af kriminalitet og straffængder. Således er det muligt at analysere personers kontakt med retsvæsenet og årsagen hertil. I analysen er kriminalitetsstatistikken over afgørelser anvendt til at belyse antallet, arten og længden af domme for High:Five-deltagerne og kontrolgruppen.

DREAM

DREAM er en forløbsdatabase baseret på oplysninger fra en lang række ministerier og styrelser, herunder Arbejdsmarkedsstyrelsen og SKAT. Database omfatter samtlige personer, der har modtaget visse offentlige overførselsindkomster fra 1991 og frem. Dermed omfatter DREAM ca. 4 mio. personer. Database opdateres månedsvis og offentliggøres kvartalsvis tre måneder forskudt. Ydelsesarten angives ugevis for hver enkelt person, og DREAM er således yderst velegnet til forløbsanalyser over tid, effektanalyser mv.

Uddannelsesstatistikken

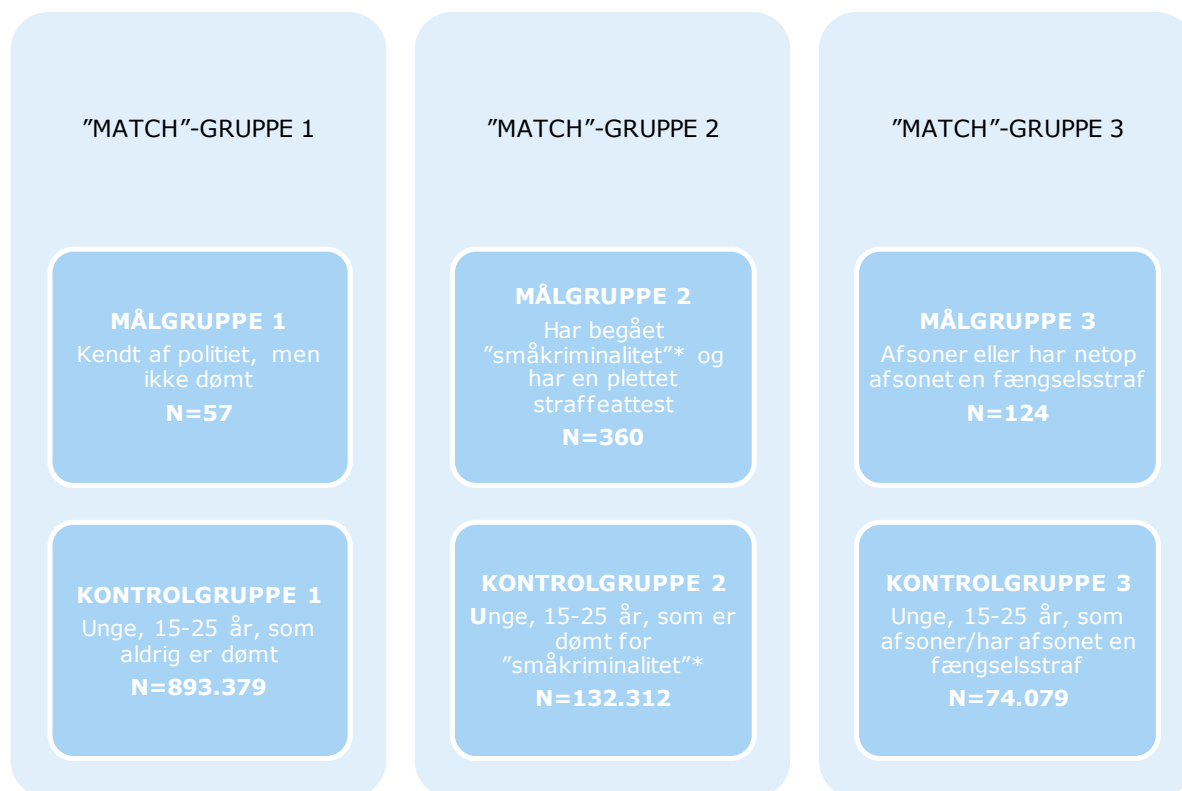
Danmarks Statistiks' uddannelsesdatabase indeholder oplysninger om befolkningens højest fuldførte uddannelse og igangværende uddannelse og forskellige detaljer herom. Eksempelvis start- og sluttidspunkter og uddannelsesinstitution.

Målgruppebeskrivelse

High:Five har overordnet set tre målgrupper, der er differentieret ved graden af kriminalitet. Grundet forskellige baggrundskarakteristika for disse tre målgrupper analyseres grupperne hver for sig.

For at kunne identificere eventuelle effekter ved High:Five i forhold til uddannelse, beskæftigelse og kriminalitet sammenlignes hver målgruppe med en kontrolpopulation, der så vidt som muligt er udtrukket, så de afspejler High:Five's målgrupper.

Nedenfor ses populationerne og størrelserne heraf i udgangssituationen. Det bemærkes, at antallet af deltagere i målgruppe 1 er relativt lille. Desuden er personerne relativt unge, hvorfor antallet af registrerede oplysninger af relevans for effektanalysen er begrænsede. Således fokuserer resten af notatet primært på resultaterne for målgruppe 2 og 3.

Note: Småkriminalitet defineres primært som "ejendomsforbrydelser" (tyveri og indbrud) og "andre forbrydelser" (f.eks. salg og smugling af narkotika) samt overtrædelser af færdselsloven. Småkriminalitet er ikke desto mindre en "mild" betegnelse, da der findes unge i denne gruppe, som godt kan have afsonet – bare ikke på tidspunktet, hvor de kom i kontakt med High:Five.

High:Five har i evalueringsperioden foretaget 776 job- og uddannelsesmatch. Dette dækker dog over en række unge, som er blevet matchet flere gange. Antallet af matchede unikke unge i analysen er således 600. Heraf har 59 et ugyldigt personnummer, eller de er ikke registreret i nogen af de anvendte registre, hvorfor analysen omfatter 541 unge i High:Five. Der er særligt udfordringer med manglende personnummeroplysninger i High:fives første år i 2006 og 2007, hvor projektet ikke systematisk registrerede det fulde cpr-nummer på deltagerne.

De respektive målgrupper og kontrolgrupper ligner i udgangssituationen generelt hinanden i forhold til en række baggrundskarakteristika. Ikke desto mindre synes deltagerne i High:Five at have en sværere kriminalitetshistorik, ligesom blandt andet antallet af indvandrere og efterkommer i High:Five er i overtal i forhold til de generelt definerede kontrolpopulationer. Således gøres grupperne mere ensartede ved at anvende statistisk matching.

Matching

I rene eksperimentelle eksperimenter sker rekrutteringen til en indsats- og en kontrolgruppe tilfældigt. Dermed sikres, at en forskel i et effektmål mellem de to grupper udelukkende skyldes, at den ene gruppe, indsatsgruppen, har været udsat for en påvirkning, mens den anden gruppe, kontrolgruppen, ikke har.

Såfremt rekrutteringen til de to grupper ikke er sket tilfældigt vil der være en sandsynlighed for, at en forskel i effektmålet mellem de to grupper også kan tilskrives en række bagvedliggende karakteristika hos personerne i den ene gruppe, der gør, at disse personer har haft bedre – eller dårligere – forudsætninger for at komme i indsatsgruppen end personerne, der rekrutteres til kontrolgruppen. Forskellen i effektmålet mellem indsats- og kontrolgruppen vil dermed ikke kun være udtryk for en effekt af en given påvirkning af den ene gruppes medlemmer, men også en konsekvens af en række bagvedliggende faktorer.

Inden effektmålet i indsats- og kontrolgruppen sammenlignes bør der derfor tages højde for disse bagvedliggende karakteristika hos personerne i de to grupper. Dvs. der bør renses for effekten af

en række observerbare karakteristika, inden de to grupper sammenlignes, for på den måde at isolere effekten af selve påvirkningen.

Matching er en metode til dette formål.

Matching bygger på den grundlæggende antagelse, at effekten af en given påvirkning vil være uafhængig af, om vedkommende er i den ene eller den anden gruppe, betinget af de observerbare karakteristika hos personerne i de to grupper. Såfremt der tages højde for disse observerbare karakteristika hos personerne i de to grupper vil fordelingen af effekten i kontrolgruppen derfor være den samme som fordelingen af effekten i indsatsgruppen, hvis indsatsgruppen *ikke* havde været udsat for en påvirkning – og vice versa.

Propensity score matching

I praksis sker matchingen ved, at der beregnes en sandsynlighed for at deltage i High:Five for hver enkelt person i indsats- og kontrolgruppen. Denne sandsynlighed kaldes en propensity score, og den beregnes med udgangspunkt i en række observerbare karakteristika hos personerne i de to grupper. I det aktuelle tilfælde er følgende variable til rådighed:

- ⇒ Køn
- ⇒ Alder
- ⇒ Etnicitet (dansk/indvandrer/efterkommer)
- ⇒ Bopæl (Region Hovedstaden=1, Andre regioner=0)
- ⇒ Selvforsørgelsesgrad (forud for deltagelse i High:Five)
- ⇒ Antal domme
- ⇒ Antal voldsdomme
- ⇒ Antal ejendomsforbrydelser
- ⇒ Antal fængselsdomme
- ⇒ Højeste uddannelse

Der er tale om en bruttoliste af de variable, der er til rådighed. Ikke alle variable er signifikante i alle tre målgruppeanalyser i beregning af propensity score. Generelt giver det kun mening at inkludere variable, for hvilke, der er signifikant forskel på indsats- og kontrolgruppen i udgangssituationen¹¹.

Effektområdet hos en ung i High:Five sammenlignes med effektområdet hos en ung i kontrolgruppen med nogenlunde samme propensity score. Dvs. der findes "socioøkonomiske tvillinger" ved at tage en ung fra hver af de to grupper med nogenlunde ens propensity score – og dermed også nogenlunde ens sandsynlighed for at modtage et tilbud i High:Five. Forskellen i effekten mellem de to unge vil (i en ideel situation) dermed være et udtryk for virkningen af selve projektet, idet de to personer som udgangspunkt har samme forudsætninger for at modtage et tilbud. Derfor kan opfattes som tilfældigt, at det var den ene og ikke den anden ung, der endte med at deltage i High:Five. Denne øvelse gentages for alle personer i High:Five, hvorefter det samlede effektområde kan beregnes.

Der findes flere forskellige metoder at foretage selve matchingen på. Dvs. der er forskellige procedurer for, hvordan tvillingerne sættes sammen, og om man "genbruger" personerne i kontrolgruppen. Dvs. om matchingen sker med eller uden tilbagelægning? I det konkrete tilfælde er der anvendt en procedure, der kaldes *nearest neighbor* med tilbagelægning. Dvs. unge i High:Five sættes sammen med den unge i kontrolgruppen, som har en propensity score, der ligger tættest på vedkommendes egen. I nogle tilfælde er der matchet med flere "naboer" for at få et bedre resultat (dvs. mere ensartede mål- og kontrolgrupper efter match). Endvidere er der i matchingen indlagt andre restriktioner – igen for at sikre et mere optimalt match. Blandt andet er unge, hvis propensity score ikke ligger i regionen med *common support*, ekskluderet. For at det er muligt at

¹¹ Til trods for, at uddannelse er et effektområde er det også forsøgt at rense for de unges uddannelse i udgangssituationen. Selv om der spores relative forskelle mellem High:Five-deltagerne og kontrolgruppernes fordeling efter uddannelseskategorier, er begge gruppers uddannelsesniveauer dog generelt så lavt, ligesom mange ikke har afsluttet folkeskolen, at uddannelse ikke viser sig signifikant i en modelmæssig sammenhæng.

finde passende "tvillinger" i de to grupper, skal der være et væsentligt overlap mellem de to grupperes karakteristika (dette kaldes *common support*).

Beregningen af selve propensity scoren er i det konkrete tilfælde sket ved hjælp af logistisk regression, hvor den afhængige variabel er en binær indikator variabel for deltagelse eller ikke deltagelse i High:Five. De uafhængige variable er (i udgangspunktet) de personlige karakteristika, der er listet ovenfor. For at estimere sandsynlighedsfunktionen må der – af tekniske årsager – ikke være ekstremt stor forskel på antallet af personer i indsats- og kontrolgruppen. Dette er tilfældet her. Således er der, forud for beregning af selve propensity scoren, foretaget et tilfældigt udpluk fra hele kontrolpopulationen på 5.000 på baggrund af hvilke, sandsynlighedsfunktionens parametre er estimeret.

Resultater af matching

Et mål for matchings evne til at opfylde dens formål er at sammenligne baggrundsvariablenes gennemsnitsværdier før og efter matching. Før matching vil der forventelig være forskel mellem mål- og kontrolgruppe. Men efter matching skal denne forskel gerne være reduceret. I det konkrete tilfælde er det i høj grad lykkedes at ensarte mål- og kontrolgrupper gennem matching, hvilket fremgår i det følgende.

Målgruppe 2

Tabellen nedenfor viser de gennemsnitlige værdier for baggrundsvariablene i målgruppe 2 og kontrolgruppen før og efter matching. Dog kun for de faktorer, som indgår i modellen. Således fremgår blandt andet, at det gennemsnitlige antal domme i målgruppen var knap 10 (9,933) før matching, mens antallet af domme var ca. 2 i kontrolgruppen (1,628). Efter matching er gennemsnittet ca. 4,5 og 4,0 i henholdsvis målgruppe og kontrolgruppe.

Variabel	Stikprøve	Målgruppe 2	Kontrolgruppe 2	Forskel
Køn	Ikke matchet	0,948	0,737	0,21
	Matchet	0,908	0,892	0,02
Alder primo 2012	Ikke matchet	24,650	26,239	-1,59
	Matchet	23,870	23,775	0,10
Etnicitet	Ikke matchet	1,447	1,132	0,32
	Matchet	1,471	1,519	-0,05
Antal domme (alle typer)	Ikke matchet	9,933	1,628	8,31
	Matchet	4,496	4,012	0,48
Antal voldsdomme	Ikke matchet	3,048	0,114	2,93
	Matchet	1,395	1,381	0,01
Bopæl i Region Hovedstaden	Ikke matchet	0,452	0,275	0,18
	Matchet	0,437	0,482	-0,05

At gennemsnittene ikke er ens i målgruppen før og efter matching skyldes, at der i dette tilfælde er ekskluderet en række observationer fra målgruppen uden *common support*. Dvs. en del af High:Fives deltagere har så ekstreme værdier i relation til deres kriminalitetshistorik og i forhold til kontrolgruppen, at de er ekskluderet.

Målgruppe 3

Dette er ikke tilfældet i analysen af målgruppe 3, hvor gennemsnittene for målgruppen er ens før og efter matching, jf. nedenstående tabel. Det bemærkes, at forskellene mellem målgruppe 3 og kontrolgruppen – i modsætning til analysen af målgruppe 2 – er relativt små i udgangssituationen. Ikke desto mindre formår matchingen at rette op på en relativ stor ubalance i forhold til både det samlede antal domme og voldsdomme.

Variabel	Stikprøve	Målgruppe 3	Kontrolgruppe 3	Forskel
Køn	Ikke matchet	0,959	0,872	0,09
	Matchet	0,959	0,986	-0,03
Alder primo 2012	Ikke matchet	26,352	25,856	0,50
	Matchet	26,352	26,168	0,18
Etnicitet	Ikke matchet	1,270	1,235	0,03
	Matchet	1,270	1,251	0,02
Antal domme (alle typer)	Ikke matchet	10,676	4,534	6,14
	Matchet	10,676	10,495	0,18
Antal voldsdomme	Ikke matchet	3,473	1,216	2,26
	Matchet	3,473	3,407	0,07
Bopæl i Region Hovedstaden	Ikke matchet	0,311	0,330	-0,02
	Matchet	0,311	0,334	-0,02

Effekter

High:Five's overordnede formål er et at sikre arbejdsmarkedstilknytning og uddannelse til projektdeltagerne. Såfremt dette lykkedes vil en sidegevinst også være en kriminalpræventiv effekt. Set i lyset heraf er de relevante effektmål for analysen afgrænset til:

- ⇒ Uddannelse og beskæftigelse
- ⇒ Overførsler
- ⇒ Kriminalitet

Effektmålene er uddybet i nedenfor.

Gevinster, opgjort som reducerede, offentlige omkostninger	
Kriminalitet	De direkte omkostninger forbundet med efterforskning, sigtelse, domsfældelse og afsoning. Der sondres mellem kriminel adfærd i relation til vold mv., indbrud, tyveri og hærværk samt færdselslov og andre særlove. Afsoningen opdeles på lukkede fængsler, åbne fængsler, Københavns fængsler og arresthusene. Følgeomkostninger, såsom erstatningsudbetalinger til ofre for vold mv. samt forsikringsudbetalinger i forbindelse med indbrud, tyveri og hærværk, medregnes endvidere. Øvrige følgeomkostninger for den dømte samt dennes familie medregnes ikke i analysen.
Overførsler	Hvis indsatsen øger deltagernes selvforsørgelsesgrad, falder udgifterne til offentlige overførsler. De arbejdsmarkedsrelaterede offentlige overførsler indgår i analyser, herunder førtidspension, kontanthjælp, sygedagpenge og ledighedsydelse. Øvrige offentlige overførsler, som fx bolig sikring og fripladsordninger i institutioner, indgår således ikke i analysen. I en traditionel samfundsøkonomisk analyse vil overførsler ikke indgå som en effekt, da overførsler alene er en overflytning af værdi mellem to dele af samfundet (det offentlige til det private). Ud fra et offentlig-økonomisk perspektiv er reducerede udgifter til overførsler ikke desto mindre en væsentligt gevinst ved indsatsen.
Beskæftigelse og uddannelse	Gevinsten ved beskæftigelse opgøres som lønindkomsten for den uddannelse, deltageren forventes at opnå, graden af tilknytning til arbejdsmarkedet og alder for tilbagetrækning, herunder førtidspension. Prisen på uddannelse opgøres i forhold til den livstidsindkomst en given uddannelse forventes at skabe grundlag for.

Der fokuseres således på de direkte effekter ved High:Five, der er relateret til de unge selv, og som kan identificeres gennem registrene. Afledte og indirekte effekter, blandt andet i form af et mere trygt samfund, er således ikke medtaget. Med andre ord anlægges effektanalysen og den efterfølgende cost-benefit analyse et konservativt udgangspunkt.

Registerdataanalyse

For at identificere de tre typer af gevinster ved High:Five er der foretaget en registerdataanalyse, hvor de unges selvforsørgelsesgrad, tilbagefald til kriminalitet og uddannelse efter deltagelse i High:Five er afsluttet. Der er her anvendt en bred definition af selvforsørgelse, idet uddannelsesstøtte også indgår. Set i lyset af målgruppernes relativt unge alder og formålet med High:Five i øvrigt (både beskæftigelse og uddannelse) synes denne definition mest hensigtsmæssig. I modsat fald vil de unge, som tager en uddannelse, trække effekten (selvforsørgelsesgraden) ned.

For målgruppe 2 og målgruppe 3 er der udført en decideret effektanalyse på matchede data, hvor resultaterne har ført til beregning af de gennemsnitlige effekter af indsatsen (*average treatment effect of the treated*), som efterfølgende er brugt som input i cost-benefit beregningerne. Målgruppe 1 er relativt unge og gruppen er relativt lille, hvorfor det har været svært at etablere pålidelige effektmål af indsatsen over for denne gruppe.

I de følgende præsenteres resultaterne af forskellene mellem målgrupperne og kontrolgrupperne på parametre, der relaterer sig til effektmålene. Det skal bemærkes, at sammenligningerne i alle tilfælde er foretaget på et matchet datasæt bestående af "identiske tvillingepar". Dvs. hvor hver person i målgruppen er sammenholdt med en person i kontrolgruppen med næsten helt ens propensity score. Grundet de store kontrolgrupper har det været muligt at finde unge med næsten helt identiske baggrundskarakteristika som deltagerne selv.

Hvert underafsnit indledes med en understregning af de signifikante (positive) effekter, som indgår som input i den efterfølgende cost-benefit analyse. Indledningsvist skal knyttes et par bemærkninger til definitionen af effektmålene.

Tilbagefaldssandsynlighed

Dette er defineret som sandsynligheden for at få en dom for kriminalitet efter start i High:Five, Der er tale om *al* form for kriminalitet. Sandsynligheden er beregnet på baggrund af andelen, som modtager en ny dom i det matchede datasæt.

Det er vigtigt at bemærke, at målgruppen for High:Five i udgangssituation bærer på en relativ tung kriminalitetshistorik. Således vil unge i kontrolgruppen også være relativt tunge i det matchede datasæt. Dette skal have sig i mente, når målene vedrørende andelen, som modtager en ny dom, fortolkes. Denne er potentielt relativt stor for kontrolgruppen. Såfremt der ikke var foretaget en matching på kriminalitetshistorik ville tilbagefaldssandsynligheden – og dermed effekten af High:Five – formentlig have været relativt mindre.

Selvforsørgelsesgrad

Der er tale om selvforsørgelsesgraden året efter at den unge er startet i High:Five. Selvforsørgelsesgraden er opgjort bredt som andelen af uger i året, hvor den unge har været selvforsørgende eller under uddannelse.

Effekten af High:Five opgjort ved selvforsørgelsesgraden er det antal procentpoint som målgruppen er mere/mindre selvforsørgende året efter starten i High:Five i forhold til kontrolgruppen. Udgangspunktet for estimeringen er den gennemsnitlige selvforsørgelsesgrad i de to grupper i det matchede datasæt.

Det skal bemærkes, at målgruppen (og dermed også kontrolgruppen) for High:Five er relativt ung. En del unge under 18, som bliver forsørget af deres forældre, vil således være 100 pct. selvforsørgende. Dette tages der højde for i effektanalysen gennem matching på alder, men ved fortolkning af de deskriptive resultater i absolutte størrelser af selvforsørgelsesgrad (og for så vidt også indkomst) er dette vigtigt at have in mente.

Det samfundsøkonomiske regnestykke

I dette afsnit præsenteres metoden bag og resultaterne af den samfundsøkonomiske analyse af High:Five.

Den overordnede tilgang

Udgangspunktet for det samfundsøkonomiske regnestykke er en opgørelse af det økonomiske livsforløb for den gennemsnitlige person, der har været med i projektet High:Five. De forventede gevinster ved projektet High:Five opgøres som forskellen mellem nettobidraget i basisscenariet, dvs. det forventede livsforløb for unge i målgruppen, som ikke har været en del af High:Five, og et alternativt livsforløb, der er korrigeret for betydningen af at have deltaget i High:Five.

Da der er forskel på, hvornår gevinster og omkostninger realiseres, opgøres værdien som netto-
nutidsværdien (NPV) af nettobidraget over hele livsforløbet. Nettonutidsværdien afspejler, at ge-
vinster i dag er mere værd end gevinster ude i fremtiden. Eller tilsvarende, at omkostninger i dag
er dyrere end omkostninger ude i fremtiden. Indledningsvist gives i boksen nedenfor en kort be-
skrivelse af begrebet nettonutidsværdi samt valg af diskonteringsrente.

Hvad menes der med nettonutidsværdi?

Med livsforløbsbetragtningen ser vi på en person over et helt liv (eller i hvert fald indtil det 64. år). Mange af omkostningerne til fx sundhed og overførsler samt bidraget til de offentlige kasser i form af skattebetalinger, falder derfor langt ude i fremtiden. Gevinster, som ligger i fremtiden, er mindre værd end de gevinster og omkostninger, som vi kan få nu. Ligeledes betyder omkostningerne i fremtiden ikke så meget, som de omkostninger, som vi skal afholde nu. Hvis vi kan vælge mellem at få 1.000 kr. nu og 1.000 kr. om to år, vil de 1.000 kr. nu være at foretrække. For at sammenligne forskellige scenarier med fremtidige gevinster og omkostninger tilbagediskonteres disse med den valgte diskonteringsrente og opgøres således i nettonutidsværdi.

Valg af diskonteringsrente

Når der er tale om investeringer i offentligt regi, er det "samfundets" diskonteringsrente, som skal anvendes. Der er ikke generel enighed om, hvilken størrelse denne skal have. I analysen foreslår Rambøll at anvende en diskonteringsrente på 3 pct.. Denne er valgt frem for Finansministeriets anbefalede rente på 5 pct., da denne af mange økonomer anses for at være for høj. Således anvender De Økonomiske Råd ofte 3 pct., ligesom det også er den anvendte

Værdisætningen af de forskellige effekter forbundet med High:Five tager ligesom afgrænsningen af effekterne udgangspunkt i en pragmatisk tilgang til fastsættelse af priser på gevinster og omkostninger. For eksempel indgår indkomstoverførsler normalt ikke i denne type analyser, men da de er vigtige i forhold til vurderingen af afkastet på det offentlige investeringer i foranstaltninger, er analysen suppleret med en beregning af ressourcetrækket på den offentlige sektor ved High:Five.

Denne afgrænsning er valgt, da fokus er på afkastet af investeringen for det offentlige og for deltageren. Dette betyder omvendt, at resultatet af analysen er udtryk for konservative skøn over værdien af indsatsen, idet de faktiske økonomiske besparelser vil være højere, hvis værdien af afledte effekter også var medtaget.

Da High:Five kun har eksisteret i 6 år, og da målgruppen kun er 15-25 år, findes der kun registeroplysninger frem til og med deltagerne er i starten af 30'erne. For at konstruere de økonomiske livsforløb for deltager- og kontrolgruppe er de forskellige parametre i cost-benefit beregningerne således fremskrevet med en faktor svarende til den generelle aldersafhængige udvikling i normalbefolkningen. Da det således heller ikke er muligt at estimere de faktiske effekter over en længere periode, er der i stedet opstillet tre scenarier for de samfundsøkonomiske nettogevinster afhængigt af, om de – for målgruppe 2's vedkommende – kriminalpræventive effekter varer 10 år, 20 år eller hele livet. I tillæg hertil er der regnet på to kortsigtede scenarier, der belyser ef-

fekterne af High:Five 1 år henholdsvis 5 år efter effekternes indtræden. Effekternes indtræden er bestemt af gennemsnitsalderen for målgruppen.

Netop fordi, at målgruppen er så ung og fordi, at det kun er muligt at belyse de forventede effekter over en relativt kort periode, er der naturligvis en vis usikkerhed forbundet med de langsigtede effekter, der estimeres som input til cost-benefit analysen. En evaluering af projektet om f.eks. ti år, hvor deltagerne er blevet mere "voksne" havde således styrket resultatet væsentligt.

Værdisætningen af effekterne ved High:Five

Et centralt element i analysen er at kvantificere de forventede gevinster i økonomiske termer. I den forbindelse har Rambøll udarbejdet et katalog med standardpriser på gevinster og omkostninger.

En central opgave i fastlæggelsen af standardpriser er at sikre, at der ikke opstår dobbelttælling af de forventede effekter, særligt mellem reducerede udgifter og øgede indtægter. For eksempel skal der ikke *både* indregnes tabt arbejdsfortjeneste ved afsoning i forbindelse med kriminalitet og en beskæftigelseseffekt med færre år på arbejdsmarkedet.

Beregningen af standardpriserne for de forventede gevinster sker med udgangspunkt i (en kombination af) forskellige metoder. Fra Kriminalforsorgens årsrapport har vi eksempelvis priserne på frihedsberøvelse pr. dag, mens prisen pr. dom er estimeret på baggrund af litteratur på området. I tabellen nedenfor ses en oversigt over de anvendte standardpriser.

I tillæg hertil er også "prisen (gevinsten i form af øget lønindkomst) på en stigning i selvforsørgelsesgraden på en procent" beregnet. Dette er sket under hensynstagen til den gennemsnitlige lønindkomst i målgruppen og sammenhængen mellem selvforsørgelsesgraden og lønindkomsten. Sidstnævnte for at tage højde for en vis progression i indtægten i takt med at arbejdsmarkedstilknytning til arbejdsmarkedet øges.

For målgruppe 3 betyder en stigning i selvforsørgelsesgraden på 1 pct. fra det nuværende niveau en forventet stigning i lønindkomsten på ca. 2.441 kr. årligt.

Type	Pris
Kriminalitet (pris pr. dom)^a	
Færdselslove og andre særlove ^b	13.359
Indbrud, tyveri, og hærværk ^c	25.219
Volds- eller sædelighedsforbrydelser, våbenlov og lov om euforiserende stoffer ^d	41.102
Frihedsberøvelse (pris pr. dag)	
Lukkede fængsler	2.059
Åbne fængsler	1.757
Københavns fængsler	1.098
Arresthusene	1.238
Overførsler (pris pr. år)	
Førtidspension ^e	189.534
Kontanthjælp (under 25) ^f	79.920
Kontanthjælp (over 25) ^g	144.402
Sygedagpenge ^h	204.880
Ledighedsydelse ⁱ	181.220
Beskæftigelse og uddannelse	
Indkomststigning ved stigning i selvforsørgelsesgrad på 1. pct. (specifikt for målgruppe 3)	2.441

Kilde: "Voldens pris", Danmarks Statistik, Kriminalforsorgens årsrapport, borger.dk samt egne beregninger

Note: Alle beløb er opgjort i 2012-priser og er fremskrevet ved hjælp af en årlig rente på 2 pct.

"a" Udregnet som udgifterne til politiefterforskning, anklagemyndighed, forsvars- og bistandsadvokat, domstole, udbetalinger i forbindelse med indbrud og tyveri samt erstatningsudbetalinger fra Erstatningsnævnet.

"b" Udregnet på baggrund af en vægtning på 1,3. Vægten udtrykker sværhedsgraden (i et ressourcemæssigt perspektiv) af den pågældende kriminalitetstype i forhold til en gennemsnitlig vægt på tværs af alle typer på 1.

"c" Udregnet på baggrund af en vægtning på 0,6. Vægten udtrykker sværhedsgraden (i et ressourcemæssigt perspektiv) af den pågældende kriminalitetstype i forhold til en gennemsnitlig vægt på tværs af alle typer på 1.

"d" Udregnet på baggrund af en vægtning på 0,4. Vægten udtrykker sværhedsgraden (i et ressourcemæssigt perspektiv) af den pågældende kriminalitetstype i forhold til en gennemsnitlig vægt på tværs af alle typer på 1.

"e" Satserne for førtidspension er opgjort på baggrund af den nye ordning. Den angivne sats er beregnet som et simpelt gennemsnit af førtidspension for enlig 199.128 samt gifte og samlevende 169.260.

"f" Satsen er opgjort som udeboende under 25.

"g" Satsen er beregnet som et simpelt gennemsnit af kontanthjælpsmodtager over 25 med forsørgerpligt (151.548) og uden forsørgerpligt (114.060).

"h" Arbejdsgiver finansierer sygedagpengene de første 21 dage, mens kommunen herefter finansierer ordningen. Borgeren kan modtage sygedagpenge i op til 12 måneder. Den højeste sats er angivet.

"i" Ledighedsydelsen udgør mellem 91 pct. og 82 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb og udbetales for 5 dage om ugen. Den højeste sats er angivet her.

Omkostninger ved High:Five

Omkostningerne ved et High:Five-forløb er beregnet på baggrund af bevillingerne til High:Five og antallet af deltagere. Hermed antages, at alle ressourcer til projektet går til hovedformålet: At skabe job- og uddannelsesmatch til unge i målgrupperne. Tabellen nedenfor viser, hvorledes omkostningerne er fordelt over projektets løbetid.

Satspuljer	Løbende priser	2012-priser
2006	5.000.000	5.630.812
2007	5.000.000	5.520.404
2008	5.000.000	5.412.161
2009	5.000.000	5.306.040
2010	10.000.000	10.404.000
2011	10.000.000	10.200.000
Samlet	40.000.000	42.473.417
Antal programdeltagere	600	600

Virksomhederne har også udgifter forbundet med programdeltagelsen. Ifølge projektet selv beløber disse sig til ca. 10. pct. af de samlede omkostninger. Disse udgifter er ikke medtaget, da de ikke bæres af projektets økonomi.

Livsforløb og resultater

Afslutningsvist præsenteres resultatet af cost-benefit analyserne for målgruppe 2 og 3. Basissceneriet er det livsforløb, som deltagerne ville have haft uden deltagelse i High:five. Dette livsforløb er etableret på baggrund af det gennemsnitlige livsforløb i kontrolgruppen. Ved at korrigere basissceneriet med signifikante effekter i forhold til selvforsørgelsesgrad, uddannelse og kriminalitet omregnet til monetære termer opnås det alternative livsforløb. Forskelle mellem det alternative scenarie og basissceneriet udtrykker det samfundsøkonomiske overskud.

I beregningen af de økonomiske livsforløb antages udgifter til sundhed, fritid og kultur mv. i basissceneriet at være det samme som normalbefolkningen. Således afspejler nettobidraget til samfundet det reelle niveau for personer med målgruppernes karakteristika. Tabellen nedenfor viser en oversigt over de beregnede nettobidrag afhængigt af målgruppe og scenarie.

Målgruppe 2	Det offentlige i alt (nettobidrag)	Deltagere	Samlet
1 år	-30.560	0	-30.560
5 år	1.978	0	1.978
Scenarie 1 (effekter varer 10 år)	38.165	0	38.165
Scenarie 2 (effekter varer 20 år)	90.761	0	90.761
Scenarie 3 (effekter varer hele livet)	140.432	0	140.432
Målgruppe 3			
1 år	51.003	1.411	52.413
5 år	367.865	6.032	373.898
Scenarie 1 (effekter varer 10 år)	681.957	10.025	691.982
Scenarie 2 (effekter varer 20 år)	1.076.916	16.041	1.092.957
Scenarie 3 (effekter varer hele livet)	1.337.954	21.327	1.359.281

Forklaring af resultater (målgruppe 3 scenarie 3)

I notatets sidste afsnit vises hovedresultaterne for de forskellige cost-benefit analyser afhængigt af målgruppe og scenarie. Indledningsvist beskriver dette afsnit (med udgangspunkt i målgruppe 3, scenarie 3), hvordan disse resultater skal læses.

De to tabeller viser henholdsvis de tilbagediskonterede og ikke tilbagediskonterede af de beregnede nettobidrag til samfundet over et helt livsforløb for kontrolgruppen ("Normalt forløb (målgruppen)") og High:Five. Desuden angives i sidste kolonne forskellen mellem de to grupper. Det er netop sidste kolonne, der er central, idet dette er synonym med det samfundsøkonomiske over-/underskud ved projektet for én deltager og såfremt effekterne – i dette tilfælde – varer hele livet. At effekterne varer hele livet (eller 10 år eller 20 år) betyder, at High:Five fortsætter

med at være mindre kriminelle og mere selvforsørgende i en grad svarende til målene, der er fastsat i effektanalysen.

I rækken "Det offentlige i alt (nettobidrag)" ses samfundets gevinst ved projektet for én deltager – over hele livet og såfremt effekterne varer over hele livet. Dette er her 1.337.954 (det er den tilbagediskonterede værdi, der er central, da denne angiver nutidsværdien af "investeringen"). Uden tilbagediskontering havde gevinsten været knap 4 mio. kr. for det offentlige. Gevinsten for det offentlige består primært i en reducerede udgifter til kriminalitet og overførsler og øgede skatteindtægter, da High:Five-deltagerne er blevet mere selvforsørgende.

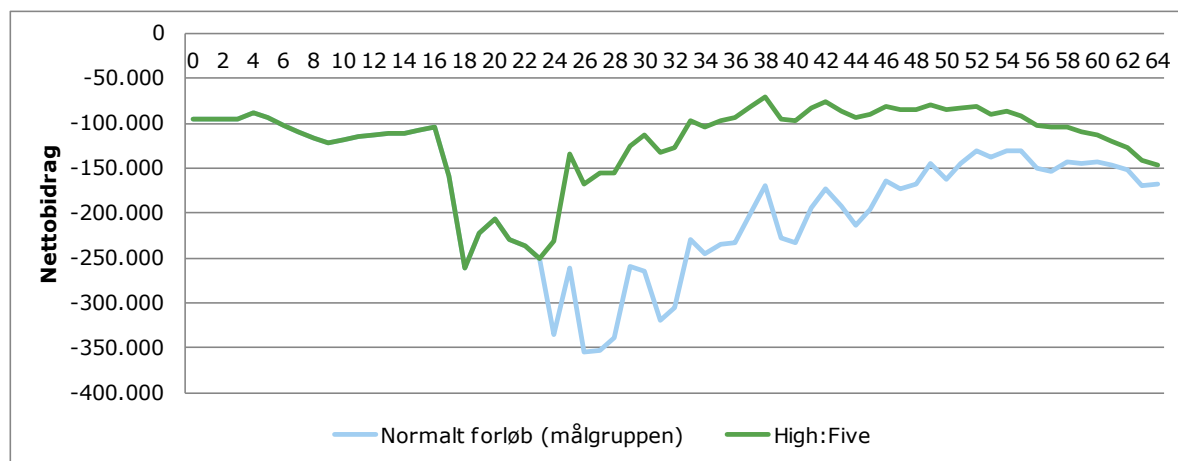
I rækken "Deltager" ses deltagerens gevinst ved projektet. Fordi, at vedkommende er blevet mere selvforsørgende, forventes en øget personlig indkomst.

Summen af det offentliges og deltagerens gevinst er udtryk for det samlede samfundsøkonomiske overskud ved High:Five for én deltager. Dette er her 1.359.281 kr. (rækken "Samlet").

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-3.623.720	1.337.954
Deltagere	2.744.097	2.765.424	21.327
Samlet	-2.217.577	-858.296	1.359.281
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-7.790.729	3.974.212
Deltagere	9.203.569	9.270.352	66.783
Samlet	-2.561.372	1.479.623	4.040.995

Figuren viser udviklingen i nettobidraget til samfundet pr. alderstrin i basisscenariet (for kontrolgruppen – blå) og High:Five-deltageren (grøn). Det er den tilbagediskonterede værdi af nettobidragene per alderstrin, der giver det totale samfundsøkonomiske overskud.

Her ses, at de to grupper har samme nettobidrag indtil det 22. år, hvor effekten af High:Five indtræder. Herefter fortsætter kontrolgruppen den kriminelle løbebane, mens High:Five deltagerne holder sig ude af kriminalitet og samtidigt bliver mere selvforsørgende. Effekten er særligt stor i 20'erne og 30'erne (forskellen mellem den blå og grønne linje). Effekten aftager i takt med, at man nærmer sig pensionsalderen, ligesom omfanget af kriminalitet i kontrolgruppen generelt er stærkt aftagende efter de 40 (og dermed også gevinsten ved reduceret kriminalitet i High:Five).

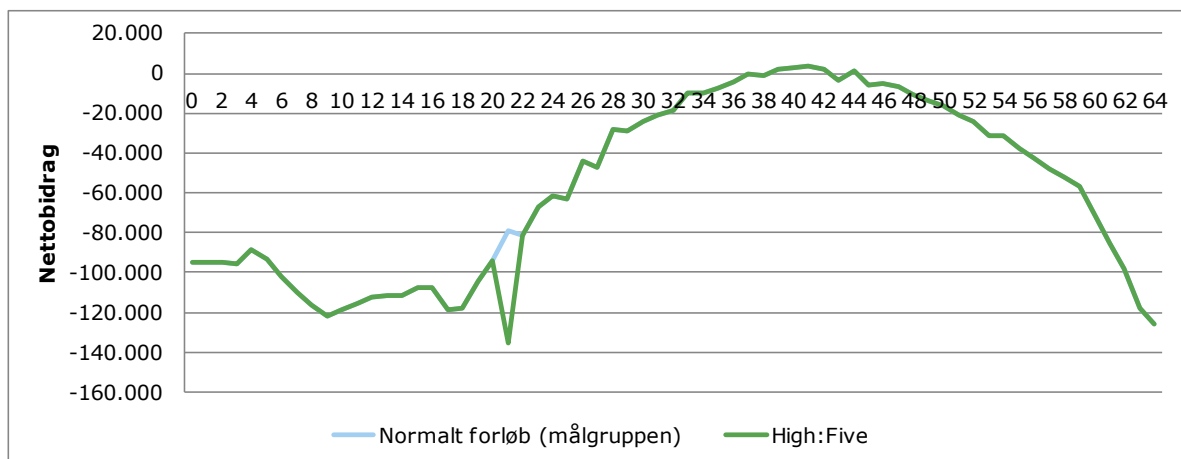

Målgruppe 2

Kort sigt

1 ÅR

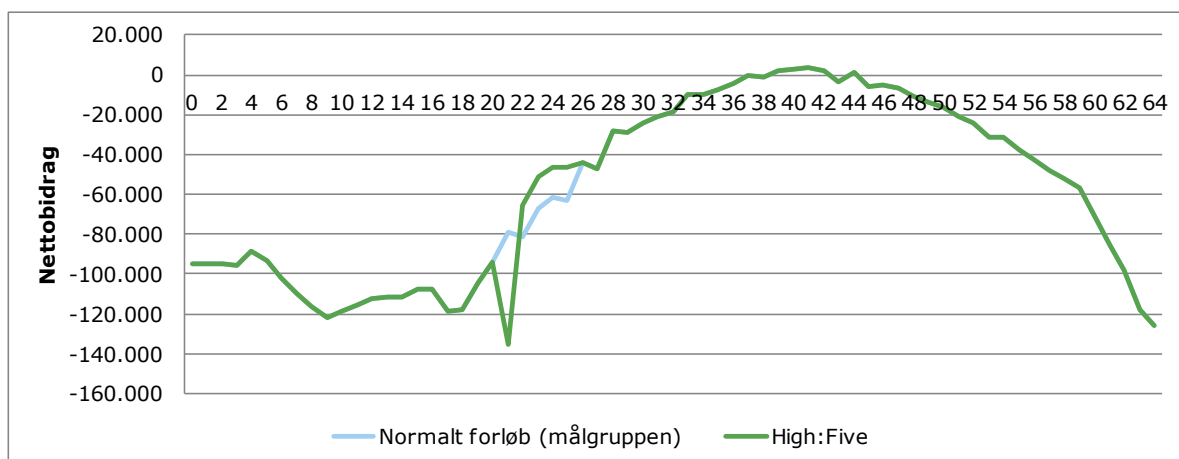
Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-2.113.470	-2.144.030	-30.560
Deltagere	3.267.953	3.267.953	-
Samlet	1.154.483	1.123.923	-30.560
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-3.725.446	-3.782.297	-56.850
Deltagere	10.883.193	10.883.193	-
Samlet	7.157.747	7.100.897	-56.850

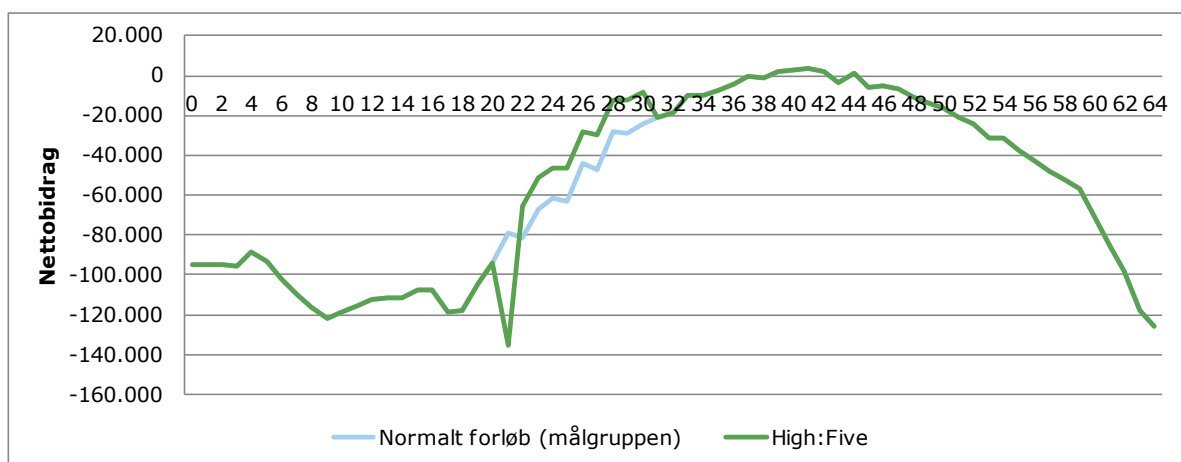
5 ÅR

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-2.113.470	-2.111.492	1.978
Deltagere	3.267.953	3.267.953	-
Samlet	1.154.483	1.156.461	1.978
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-3.725.446	-3.717.123	8.323
Deltagere	10.883.193	10.883.193	-
Samlet	7.157.747	7.166.070	8.323

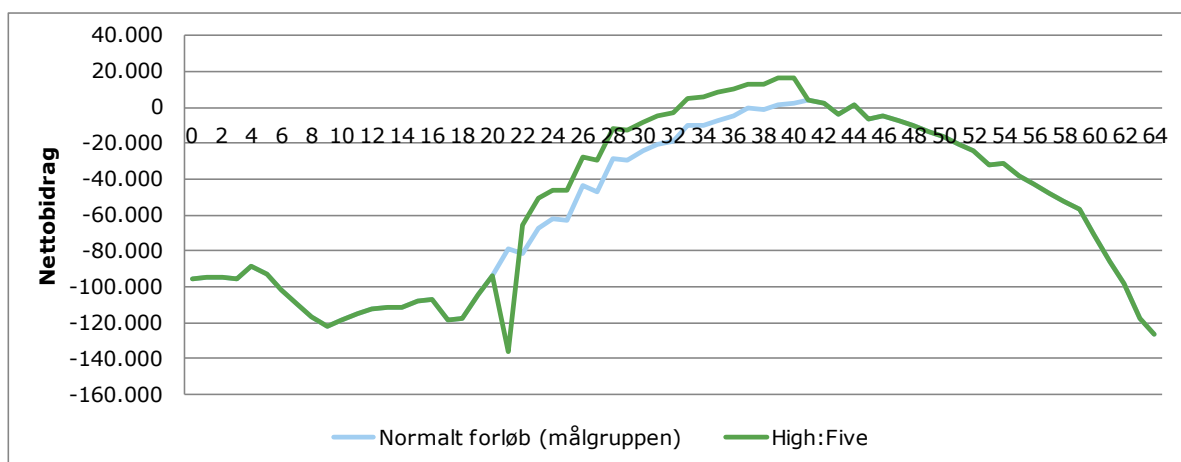
Scenarie 1

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-2.113.470	-2.075.305	38.165
Deltagere	3.267.953	3.267.953	-
Samlet	1.154.483	1.192.648	38.165
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-3.725.446	-3.634.426	91.021
Deltagere	10.883.193	10.883.193	-
Samlet	7.157.747	7.248.768	91.021

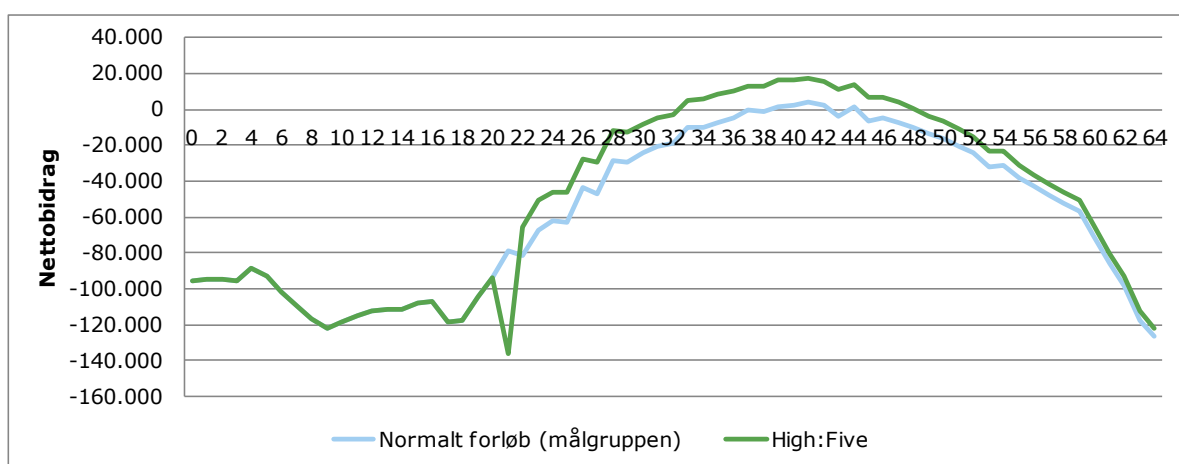
Scenarie 2

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-2.113.470	-2.022.709	90.761
Deltagere	3.267.953	3.267.953	-
Samlet	1.154.483	1.245.244	90.761
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-3.725.446	-3.485.291	240.156
Deltagere	10.883.193	10.883.193	-
Samlet	7.157.747	7.397.903	240.156

Scenarie 3

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-2.113.470	-1.973.038	140.432
Deltagere	3.267.953	3.267.953	-
Samlet	1.154.483	1.294.915	140.432
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-3.725.446	-3.270.342	455.104
Deltagere	10.883.193	10.883.193	-
Samlet	7.157.747	7.612.851	455.104

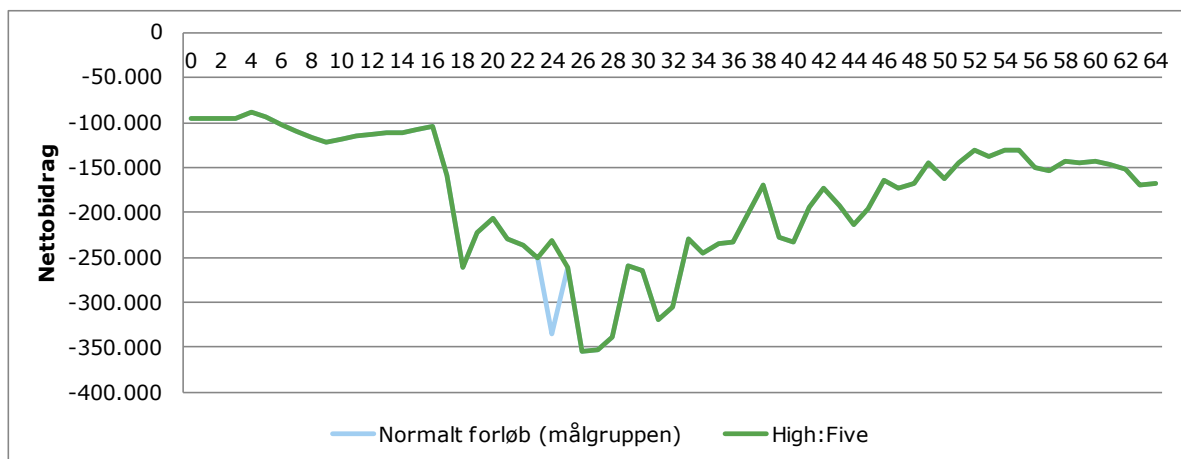

Målgruppe 3

Kort sigt

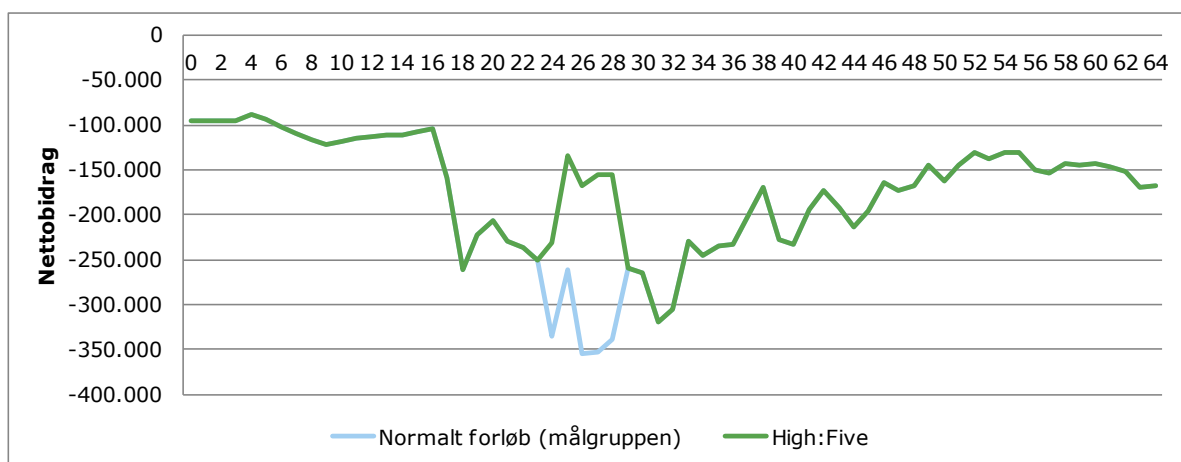
1 ÅR

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-4.910.671	51.003
Deltagere	2.744.097	2.745.508	1.411
Samlet	-2.217.577	-2.165.163	52.413
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-11.661.263	103.678
Deltagere	9.203.569	9.206.436	2.868
Samlet	-2.561.372	-2.454.826	106.546

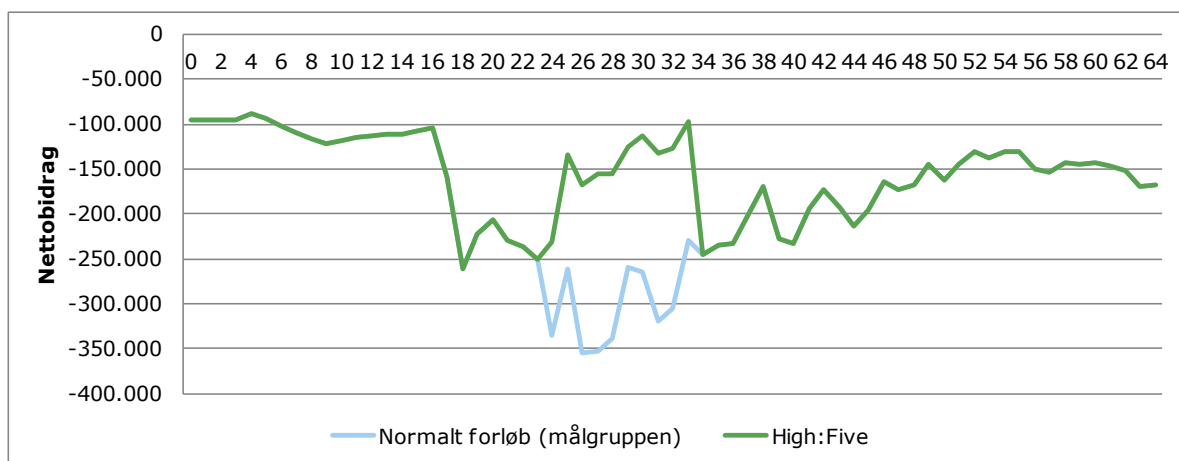
5 ÅR

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-4.593.808	367.865
Deltagere	2.744.097	2.750.129	6.032
Samlet	-2.217.577	-1.843.679	373.898
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-10.965.425	799.515
Deltagere	9.203.569	9.216.546	12.978
Samlet	-2.561.372	-1.748.879	812.493

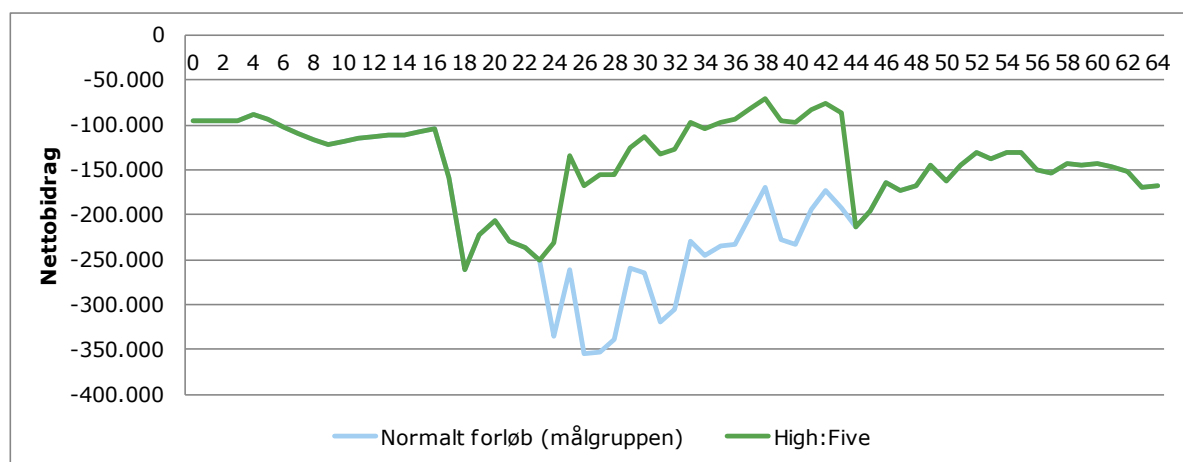
Scenarie 1

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-4.279.717	681.957
Deltagere	2.744.097	2.754.122	10.025
Samlet	-2.217.577	-1.525.595	691.982
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-10.180.164	1.584.776
Deltagere	9.203.569	9.226.600	23.032
Samlet	-2.561.372	-953.564	1.607.808

Scenarie 2

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-3.884.758	1.076.916
Deltagere	2.744.097	2.760.138	16.041
Samlet	-2.217.577	-1.124.619	1.092.957
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-8.961.903	2.803.038
Deltagere	9.203.569	9.245.462	41.893
Samlet	-2.561.372	283.559	2.844.931

Scenarie 3

Livsforløb, 2012 priser - tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-4.961.674	-3.623.720	1.337.954
Deltagere	2.744.097	2.765.424	21.327
Samlet	-2.217.577	-858.296	1.359.281
Livsforløb, 2012 priser - ikke tilbagediskonteret			
Myndighed	Normalt forløb (målgruppen)	High:Five	Forskel
Det offentlige i alt (nettobidrag)	-11.764.940	-7.790.729	3.974.212
Deltagere	9.203.569	9.270.352	66.783
Samlet	-2.561.372	1.479.623	4.040.995

